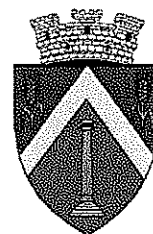

ORAȘUL LUDUȘ

Bd. 1 Decembrie 1918, nr. 26; județul Mureș
Tel: 0265-411548, 0265-411716; Fax: 0265-413402;
e-mail: ludus@ms.e-adm.ro; web: www.ludus.ro;

OPERATOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL 2183

Date cu caracter personal prelucrate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679
Nr. 46.249 din 04.12.2025

ANUNȚ

referitor la elaborarea unui proiect de act normativ

(confort Anexei nr.1 la Normele Metodologice din 27 iunie 2022 de aplicare a Legii nr. 52/2003
privind transparența decizională în administrația publică aprobate prin H.G. nr. 831/2022)

Astăzi, 4 decembrie 2025, UAT Orașul Luduș anunță deschiderea procedurii de transparență decizională a procesului de elaborare a proiectului următorului act normativ:

- Proiect de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din orașul Luduș pentru perioada 2026 – 2035

Documentația aferentă proiectului de act normativ include:

- Proiect de hotărâre;
- Referat de aprobare nr. 45.939/02.12.2025;
- Raport de specialitate nr. 45.940/02.12.2025;
- Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din orașul Luduș pentru perioada 2026 - 2035.

Documentația poate fi consultată:

- pe pagina de internet a instituției, la adresa <http://www.ludus.ro>, secțiunea „Informații publice => Transparența decizională - Legea 52/2003”;
- la sediul instituției din Luduș, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 26;
- proiectul de act normativ se poate obține în copie, pe bază de cerere depusă la biroul de relații cu publicul al instituției.

Propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ supus procedurii de transparență decizională se pot depune până la data de 09.01.2026;

- ca mesaj în format electronic pe adresa de e-mail: ludus@ms.e-adm.ro;
- prin poștă, pe adresa Luduș, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 26;
- la sediul instituției, la Registratură, la adresa Luduș, B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 26, între orele 8 - 16.

Materialele transmise vor purta mențiunea: „Propuneri privind proiectul....”.

Propunerile, sugestiile, opiniile cu valoare de recomandare vor fi publicate pe pagina de internet a instituției, la linkul <http://www.ludus.ro> secțiunea „Informații publice => Transparența decizională - Legea 52/2003”. Nepreluarea recomandărilor formulate și înaintate în scris va fi justificată în scris.

Pentru cei interesați există și posibilitatea organizării unei întâlniri în care să se dezbată public proiectul de act normativ, în cazul în care acest lucru este cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate sau instituție publică până la data de 09.01.2026.

Pentru informații suplimentare, vă stăm la dispoziție la următoarele date de contact: telefon: 0265411716, e-mail: ludus@ms.e-adm.ro, persoană de contact: d-na Vereș Claudia.

Secretar general al orașului,

Jr. Nășăudean Anca

Întocmit,
Tac Maria

Proiect de hotărâre
*privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale din orașul Luduș
pentru perioada 2026 - 2035*

Consiliul Local al orașului Luduș, întrunit în ședința ordinară de lucru,

Văzând referatul de aprobare întocmit de primarul orașului Luduș, înregistrat la nr. 45939/02.12.2025, raportul de specialitate întocmit de Direcția de Asistență Socială înregistrat la nr. 45940/02.12.2025, întocmit de Direcția de Asistență Socială, precum și avizele comisiilor de specialitate, respectiv comisia „B.F.C. și F.E.” și comisia „Î.C.S.S.A.C.P.S.”,

În conformitate cu dispozițiile:

- art. 112, alin. (3), lit. a) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 3, alin. (2), lit. a) și art. 4 din Anexa nr. 2 la Hotărârea de Guvern nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;

Cu respectarea procedurilor reglementate de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

În temeiul prevederilor art. 129, alin. (2), lit. d), alin. (7), lit. b) și alin. (14), art. 139, alin. (1) și ale art. 196, alin. (1), lit. a) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare,

Hotărăște:

Art. 1. Se aprobă Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale din orașul Luduș pentru perioada 2026 - 2035, conform Anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Cu aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri se încredințează primarul Orașului Luduș prin Direcția de Asistență Socială.

Un exemplar din prezenta hotărâre se comunică:

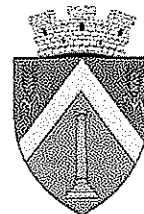
- Instituției Prefectului - județul Mureș,
- Primarului orașului Luduș,
- Direcției de Asistență Socială Luduș,
- Spre afișare.

Inițiator,
Primar,
Moldovan Ioan-Cristian

ORAȘUL LUDUȘ

Bd. 1 Decembrie 1918, nr. 26; județul Mureș
Tel: 0265-411548, 0265-411716; Fax: 0265-413402;
e-mail: ludus@ms.e-adm.ro; web: www.ludus.ro;

ACCREDITED
Management Systems
Certification Body
MSCB-173

Operator de date cu caracter personal 2183

Date cu caracter personal prelucrate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679

Nr. 45939/02.12.2025

Referat de aprobare

*la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale
pentru perioada 2026 - 2035*

Autoritățile administrației publice locale au atribuția de a elabora strategia locală de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung în concordanță cu strategiile naționale și nevoile locale identificate, care cuprinde date detaliate privind caracteristici teritoriale ale unității administrativ-teritoriale, nivelul de dezvoltare socioeconomică și culturală a zonei, structura populației, tipurile de situații de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social, numărul potențialilor beneficiari, tipurile de servicii sociale care ar putea răspunde nevoilor beneficiarilor identificați și argumentația alegerii acestora, obiectivul general și obiectivele specifice, planul de implementare a strategiei, responsabilități și termene de realizare, bugetul estimat și sursele de finanțare.

Elaborarea strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale se realizează în urma consultării furnizorilor publici și privați, a asociațiilor profesionale și a organizațiilor reprezentative ale beneficiarilor.

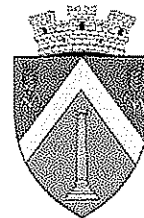
În temeiul prevederilor art. 129, alin. (2), lit. d), alin.(7), lit. b) și alin. (14), art. 139, alin. (1) și ale art. 196, alin.(1), lit. a) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, supunem spre dezbateră proiectul de hotărâre întocmit.

**Primarul orașului Luduș,
Moldovan Ioan-Cristian**

ORAȘUL LUDUȘ

Bd. 1 Decembrie 1918, nr. 26; județul Mureș
Tel: 0265-411548, 0265-411716; Fax: 0265-413402;
e-mail: ludus@ms.e-adm.ro; web: www.ludus.ro;

ACCREDITED
Management Systems
Certification Body
MCSB-173

Operator de date cu caracter personal 2183

Date cu caracter personal prelucrate în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/679

Nr. 45940/02.12.2025

Aprobat,
Primar,
Moldovan Ioan-Cristian

Raport de specialitate

*la proiectul de hotărâre privind aprobarea Strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale
pentru perioada 2026 - 2035*

În conformitate cu dispozițiile legale în vigoare, serviciile publice de asistență socială sunt responsabile de elaborarea strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale, pe termen mediu și lung, într-o manieră care să fie aliniată atât cu strategiile naționale, cât și cu nevoile locale identificate. Strategia trebuie să cuprindă, cel puțin, următoarele elemente esențiale: obiectivul general, obiectivele specifice, planul de implementare a strategiei, responsabilitățile și termenele de realizare, precum și sursele de finanțare și bugetul estimat.

În ultimii ani, autoritățile responsabile de configurarea sistemului național de protecție socială au subliniat necesitatea unei reforme fundamentale a acestui sistem, punând accentul nu doar pe acordarea măsurilor financiare, ci și pe dezvoltarea și diversificarea serviciilor sociale. Astfel, se urmărește să se răspundă în mod eficient și adecvat nevoilor persoanelor defavorizate, asigurându-se un acces larg și continuu la servicii de asistență socială.

Scopul principal al elaborării strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale este de a garanta condițiile necesare pentru furnizarea unor servicii sociale de înaltă calitate, care să conducă la îmbunătățirea calității vieții persoanelor și familiilor aflate în dificultate. Aceasta include, dar nu se limitează la, familiile și persoanele care se confruntă cu sărăcie extremă sau care nu dispun de venituri, persoanele cu dizabilități, șomerii, vârstnicii, precum și alte categorii vulnerabile din orașul Luduș. Realizarea acestui obiectiv presupune implementarea unor măsuri specifice de asistență socială, care să asigure garantarea drepturilor fundamentale ale fiecărei persoane vulnerabile și accesul acestora la servicii sociale adecvate.

Strategia locală stabilește un cadru general pentru direcțiile de acțiune necesare pentru crearea unui sistem eficient de servicii sociale. În cadrul acestui sistem, planurile de acțiune locale vor fi dezvoltate într-o manieră coordonată și integrată. Documentul strategic se concentrează pe protecția și promovarea drepturilor omului și ale copilului, așa cum sunt ele stipulate în Declarația Universală a Drepturilor Omului și în Convenția Națiunilor Unite privind Drepturile Copilului, subliniind importanța drepturilor fundamentale ale omului în contextul social, economic și cultural.

De asemenea, se pune un accent deosebit pe rolul esențial al familiei în creșterea, îngrijirea și educarea copiilor, precum și în asistarea persoanelor cu dizabilități, a vârstnicilor și a oricăror alte persoane aflate în situații de risc social. În acest context, eforturile societății trebuie să fie îndreptate către consolidarea și susținerea rolului fundamental al familiei în asumarea responsabilităților.

Elementele fundamentale ale Strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale sunt bazate pe tipologia nevoilor identificate la nivelul persoanelor aflate în dificultate, dar și pe prioritățile stabilite prin documentele de planificare strategică naționale și regionale, inclusiv Strategia Europa 2020 a Uniunii Europene și Strategia de dezvoltare locală a Orașului Luduș 2021-2027. În procesul de definire a acestor priorități, s-au avut în vedere informațiile colectate de Direcția de Asistență Socială, precum și datele obținute în urma consultării cu furnizorii de servicii sociale publice și privați la nivel local.

Implementarea strategiei locale de dezvoltare a serviciilor sociale este detaliată în Planul Operațional, care include toate măsurile specifice, termenele de realizare, sursele de finanțare și responsabilitățile fiecărei autorități implicate. Detaliile complete privind planificarea activităților și alocarea resurselor financiare sunt regăsite în acest plan operațional, care va fi disponibil publicului pentru consultare și va fi actualizat periodic în funcție de evoluția nevoilor sociale și de resursele disponibile.

În baza procesului-verbal nr. 45748 din 28.11.2025 încheiat în urma consultării furnizorilor publici și privați acreditați care acordă servicii sociale în orașul Luduș, Direcția de Asistență Socială Luduș a elaborat Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale pentru perioada 2026 - 2035.

Ținând cont de prevederile:

- art. 112, alin. (3), lit. a) din Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- art. 3, alin. (2), lit. a) și art. 4 din Anexa nr. 2 la Hotărârea de Guvern nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor-cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârii Consiliului Județean Mureș nr. 145/27.08.2020 pentru aprobarea Strategiei de Dezvoltare a serviciilor sociale în Județul Mureș în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a persoanelor adulte cu handicap sau aflate la nevoi 2021-2030;
- Hotărârii de Guvern nr. 417/2015 pentru aprobarea Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România;
- Hotărârii de Guvern nr. 558/2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027 și a Planului de acțiuni pe perioada 2021-2027 pentru implementarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027;
- Hotărârii de Guvern nr. 592/2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale "SINERGIE" 2021-2030 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale "SINERGIE" 2021-2030;
- Hotărârii de Guvern nr. 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027;
- Hotărârii de Guvern nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități "O Românie echitabilă" 2022-2027;
- Hotărârii de Guvern nr. 560/2022 privind aprobarea Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027;
- Hotărârii de Guvern nr. 842/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale a locuirii pentru perioada 2022-2050;
- Hotărârii de Guvern nr. 1491/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022-2027;
- Hotărârii de Guvern nr. 1492/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030;
- Hotărârii de Guvern nr. 1543/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030;

- Hotărâri de Guvern nr. 1004/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale de sănătate 2023-2030 și a Planului de acțiuni pentru perioada 2023-2030 în vederea implementării Strategiei naționale de sănătate;
- Hotărâri nr. 1492/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030
- art. 7 din Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată;

În temeiul prevederilor art. 129, alin. (2), lit. d), alin.(7), lit. b) și alin. (14), art. 139, alin. (1) și ale art. 196, alin.(1), lit. a) din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, supunem spre dezbateră proiectul de hotărâre întocmit.

Direcția de Asistență Socială,
Vereș Claudia-Nastasia

**Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale
la nivelul oraşului Luduş
în perioada 2026 -2035**

Cuprins

Capitolul I Cadrul strategic general	4
1. Introducere	4
2. Informații generale relevante	5
2.1 Caracteristici teritoriale ale unității administrativ-teritoriale	5
2.2 Indicatori demografici	6
2.2.1 Componența etnică și confesională a orașului Luduș	10
2.2.2 Distribuția zonelor marginalizate și dezavantajate	11
3. Infrastructură tehnico-edilitară	12
3.1 Infrastructura rutieră	12
3.2 Infrastructura de transport și comunicații	13
3.2.1 Transport feroviar	13
3.2.2 Transport public	14
3.3 Alimentarea cu apă	15
3.3.1 Sursa de apă	15
3.3.2 Sistem de colectare și depozitare	15
3.4 Rețeaua de canalizare	16
3.5 Alimentarea cu gaze naturale	16
3.6 Alimentarea cu energie electrică	17
4. Profil economic	17
4.1 Ocuparea forței de muncă	17
4.2 Situația serviciilor de asistență socială din orașul Luduș	20
4.3 Situația serviciilor de educație din orașul Luduș	21
4.4 Situația serviciilor de asistență medicală din orașul Luduș	23
Capitolul II Analiza nevoilor sociale identificate și a capacității instituționale de furnizare a serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș	26
1. Principii și valori generale	26
1.2. Rolul și modul de organizare a serviciilor sociale	28
2. Diagnoza socială	28
2.1. Etapele procesului de analiză	30
2.2. Tipuri de situații de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social identificate	30
3. Infrastructura serviciilor sociale din orașul Luduș și analiza capacității instituționale de	40

furnizare a beneficiilor și serviciilor sociale	
3.1 Atribuțiile Direcției de Asistență Socială	40
3.2 Funcțiile Direcției de Asistență Socială Luduș	42
3.3 Instituții și organizații neguvernamentale în cadrul colaborării interinstituționale ale Direcției de Asistență Socială Luduș	43
3.4 Harta serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș	43
4. Analiza SWOT	45
5. Propuneri pentru dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale în Luduș	47
Capitolul III Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale	49
1. Misiune	49
2. Viziune	50
3. Valorile Direcției de Asistență Socială	50
4. Cadru legislativ	50
5. Obiective	52
5.1 Obiectivul strategic general	52
5.2 Plan Operațional General - Obiective operaționale generale și specifice	52
5.3. Finanțarea serviciilor sociale	54
6. Monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale	54
6.1 Monitorizarea strategiei	54
6.2 Evaluarea strategiei	54
7. Plan operațional de implementare a strategiei 2026-2035	55
8. Bibliografie	63
9. Anexa nr. 1 Diagnoza socială	64

I. Cadrul strategic general

1. Introducere

Prezenta strategie își găsește justificarea, în nevoia de a alinia practicile din asistenței sociale cu legislația europeană și națională, cu prevederile strategiilor naționale privind incluziunea socială, reducerea sărăciei, promovarea și respectarea drepturilor grupurilor vulnerabile, cu strategiile regionale, județene și municipale privind dezvoltarea serviciilor sociale la nivel local.

În acest scop, legislația prevede o diagnoză socială a comunității, dezvoltarea și consolidarea capacității de prevenire la nivel comunitar, atât pentru serviciile de protecție a copilului și identificare a potențialilor factori de risc la care pot fi expuși aceștia, dar în același timp pentru toate grupurile de persoane aflate în dependență socială precum persoanele vârstnice, persoanele cu nevoi speciale etc.

Așadar, ne propunem o analiză a capacității instituționale de a furniza servicii sociale la standarde de calitate, în contextul socio-economic actual, o analiza a gradului de îndeplinire și adaptare instituțională la cerințele prevăzute de HG 797/2017, dar și asupra serviciilor sociale furnizate de către Serviciul Public de Asistență Socială, corelate cu multitudinea tipologiilor de beneficiari aflați în situații de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social, arătând importanța parteneriatului în furnizarea de servicii sociale.

Obiectivul general al prezentei strategii îl reprezintă diversificarea și dezvoltarea serviciilor de asistență socială prin asigurarea aplicării politicilor sociale din domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități în vederea asigurării de servicii sociale de calitate care să aibă o abordare integrată a nevoilor, în relație cu situația economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață al beneficiarilor.

Prezenta strategie se axează pe protejarea, apărarea și garantarea tuturor drepturilor omului și copilului așa cum sunt menționate în Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, în contextul ansamblului drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin implementarea ei se va asigura creșterea calității vieții copiilor și persoanelor aflate în situații de risc, urmărindu-se ca toate serviciile să respecte standardele minime naționale prevăzute prin reglementări legale, care pot fi verificate în mod periodic într-un sistem competent, coerent și unitar.

Strategia subliniază rolul primordial al familiei în creșterea, îngrijirea și educarea copilului, în asistența persoanei cu handicap, a persoanei vârstnice sau a oricărei alte persoane aflată în situație de risc de excludere socială și faptul că eforturile societății trebuie îndreptate în direcția întăririi și susținerii familiei în asumarea responsabilităților. Totodată, se recunoaște faptul că responsabilizarea familiei în spiritul noului pachet legislativ în domeniul asistenței sociale nu se poate realiza fără o abordare sistematică a problemelor cu care se confruntă copiii și familiile acestora.

Direcția de Asistență Socială își asumă obligația de a organiza și acorda serviciile sociale ce-i revin în sfera de atribuții și competențe, precum și de a planifica dezvoltarea acestora, în funcție de nevoile identificate ale persoanelor din comunitate, de prioritățile asumate, de resursele disponibile și cu respectarea celui mai eficient raport cost-beneficiu.

Strategia prezintă stabilește cadrul general al direcțiilor de acțiune pentru crearea unui sistem real și eficient de servicii sociale, în interiorul căreia planurile de acțiune locale și strategiile proprii ale furnizărilor de servicii sociale se vor dezvolta coordonat și integrat.

2. Informații generale relevante

2.1 Caracteristici teritoriale ale unității administrativ-teritoriale

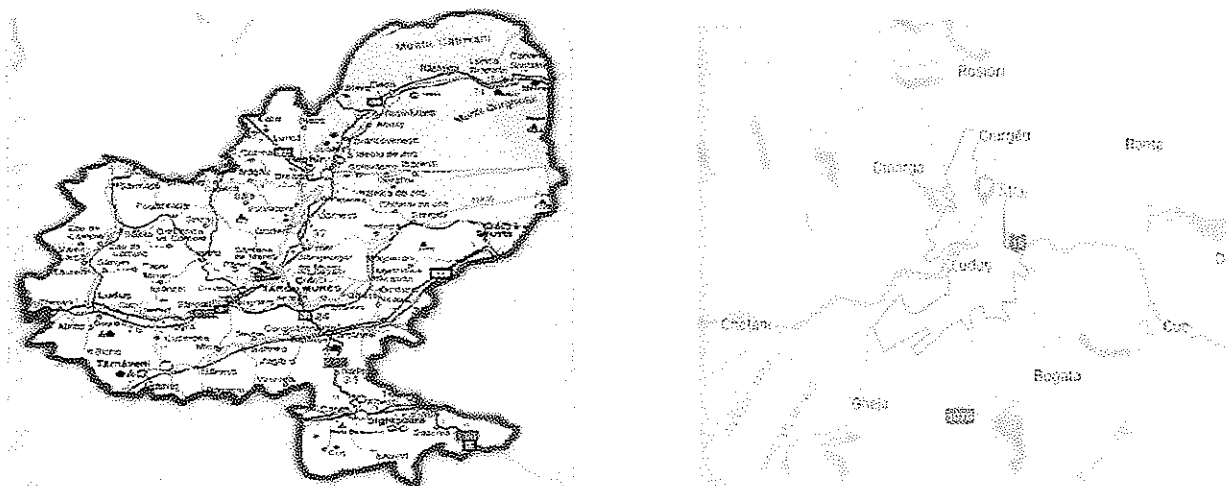

Figura nr. 1. Harta Orașului Luduș, sursa: Google

Orașul Luduș (în trecut Ludoșul de Mureș; în maghiară Marosludas) este amplasat în partea centrală a Podișului Transilvaniei (la 44 km de municipiul Târgu Mureș). Din punct de vedere administrativ aparține județului Mureș, ocupând peste 67 km² - circa 1% din suprafața județului Mureș.

Județul Mureș se situează în Regiunea Centru, care se învecinează la nord-est cu județul Suceava, la est cu județul Harghita, la sud-est cu județul Brașov, la sud cu județul Sibiu, la vest cu județul Cluj, la nord cu județul Bistrița-Năsăud, iar la sud-vest cu județul Alba.

Orașul Luduș, se găsește pe ambele maluri ale râului Mureș, pe Drumul Național DN15, respectiv pe Drumul European E60, între Târgu Mureș și Cluj- Napoca.

Prin întregul potențial disponibil (natural, material și uman) este o componentă importantă a județului din care face parte, armonios integrată în vastul complex funcțional care este Podișul Transilvaniei.

Teritoriul administrativ al Orașului Luduș are următoarele vecinătăți:

Nord - comuna Sânger;

Est - comuna Cuci;

Sud - comuna Bogata;

Vest - comuna Chețani.

Din punct de vedere administrativ Orașul Luduș are în componența sa șapte localități.

U.A.T.	Localități componente	
Orașul Luduș	Luduș	
	Avrămești	Fundătura
	Cioarga	Gheja
	Ciurgău	Roșiori

Tabelul nr. 1. Componența unității administrativ-teritoriale

2.2. Indicatori demografici

Datele din anul 2023 indică un declin al populației, cu un spor natural negativ de -0,35%, rezultat dintr-o rată a natalității redusă (0,73%) și o rată a mortalității mai ridicată (1,08%). Acest dezechilibru între numărul nașterilor și al deceselor indică o îmbătrânire progresivă a populației și un potențial risc de depopulare în absența unor intervenții adecvate.

Totodată, rata mortalității infantile atinge un nivel alarmant de 1,63% din totalul născuților vii, semnalând posibile curențe în sistemul de îngrijire medicală pentru mame și nou-născuți, precum și vulnerabilități sociale care afectează sănătatea copiilor în primul an de viață.

În ansamblu, situația demografică din Luduș reflectă un dezechilibru între generații și o presiune crescândă asupra sustenabilității demografice, cu implicații directe asupra dezvoltării economice, sociale și asupra calității vieții în comunitate. Această tendință subliniază necesitatea unor politici locale active care să sprijine natalitatea.

U.A.T.	Anul 2023		
	<i>Nascuti vii</i>	<i>Populatia la 01.07.2023</i>	<i>Rata natalitatii</i>
ORAS LUDUS	123	16842	7.3
	<i>Decedati</i>	<i>Populatia la 01.07.2023</i>	<i>Rata mortalitatii</i>
	181	16842	10.7
	<i>Decedati sub 1 an</i>	<i>Nascuti vii</i>	<i>Rata mortalitatii infantile</i>
	2	123	16.3

Tabelul nr. 2 Rata natalității-mortalității-mortalității infantile

Conform datelor obținute de la Institutul Național de Statistică la ultimul recensământ al populației și locuințelor din anul 2021, populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă a orașului Luduș este de 15.328 locuitori, din care: 7.465 bărbați și 7.863 femei. Datele provizorii furnizate de Direcția de Statistică Județeană Mureș în data de 24.06.2025, pentru populația după domiciliu la 01.01.2025, indică un număr de 16.734 locuitori, din care 8.033 bărbați și 8.701 femei.

Categorii de vârstă	2011	2021	2025
Sub 5 ani	Ambele – 733	Ambele – 733	Ambele – 688
	Masculin – 362	Masculin – 362	Masculin – 332
	Feminin – 371	Feminin – 371	Feminin – 356
5 – 9 ani	Ambele – 770	Ambele – 770	Ambele – 772
	Masculin – 395	Masculin – 395	Masculin – 382
	Feminin – 375	Feminin – 375	Feminin – 390
10 – 14 ani	Ambele – 764	Ambele – 764	Ambele – 731
	Masculin – 388	Masculin – 388	Masculin – 373
	Feminin – 376	Feminin – 376	Feminin – 358

15 - 19 ani	Ambele - 747	Ambele - 747	Ambele - 884
	Masculin - 406	Masculin - 406	Masculin - 439
	Feminin - 341	Feminin - 341	Feminin - 445
20 - 24 ani	Ambele - 902	Ambele - 902	Ambele - 848
	Masculin - 478	Masculin - 478	Masculin - 438
	Feminin - 424	Feminin - 424	Feminin - 410
25 - 29 ani	Ambele - 913	Ambele - 913	Ambele - 881
	Masculin - 467	Masculin - 467	Masculin - 434
	Feminin - 446	Feminin - 446	Feminin - 447
30 - 34 ani	Ambele - 1,040	Ambele - 1,040	Ambele - 964
	Masculin - 516	Masculin - 516	Masculin - 501
	Feminin - 524	Feminin - 524	Feminin - 463
35 - 39 ani	Ambele - 1,175	Ambele - 1,175	Ambele - 1,247
	Masculin - 618	Masculin - 618	Masculin - 646
	Feminin - 557	Feminin - 557	Feminin - 601
40 - 44 ani	Ambele - 1,331	Ambele - 1,331	Ambele - 1,231
	Masculin - 674	Masculin - 674	Masculin - 611
	Feminin - 657	Feminin - 657	Feminin - 620
45 - 49 ani	Ambele - 969	Ambele - 969	Ambele - 1,366
	Masculin - 465	Masculin - 465	Masculin - 680
	Feminin - 504	Feminin - 504	Feminin - 686
50 - 54 ani	Ambele - 1,102	Ambele - 1,102	Ambele - 1,403
	Masculin - 543	Masculin - 543	Masculin - 732
	Feminin - 559	Feminin - 559	Feminin - 671
55 - 59 ani	Ambele - 1,212	Ambele - 1,212	Ambele - 1,272
	Masculin - 566	Masculin - 566	Masculin - 601
	Feminin - 646	Feminin - 646	Feminin - 671
60 - 64 ani	Ambele - 1,053	Ambele - 1,053	Ambele - 1,016
	Masculin - 489	Masculin - 489	Masculin - 455
	Feminin - 564	Feminin - 564	Feminin - 561
65 - 69 ani	Ambele - 788	Ambele - 788	Ambele - 1,099

	Masculin – 35	Masculin – 35	Masculin – 502
	Feminin – 435	Feminin – 435	Feminin – 597
70 – 74 ani	Ambele – 771	Ambele – 771	Ambele – 229
	Masculin – 318	Masculin – 318	Masculin – 107
	Feminin – 453	Feminin – 453	Feminin – 122
75 – 79 ani	Ambele – 538	Ambele – 538	Ambele – 663
	Masculin – 240	Masculin – 240	Masculin – 263
	Feminin – 298	Feminin – 298	Feminin – 400
80 – 84 ani	Ambele – 348	Ambele – 348	Ambele – 397
	Masculin – 128	Masculin – 128	Masculin – 149
	Feminin – 220	Feminin – 220	Feminin – 248
85 ani și peste	Ambele – 172	Ambele – 172	Ambele – 318
	Masculin – 59	Masculin – 59	Masculin – 98
	Feminin – 113	Feminin – 113	Feminin – 220

Tabelul nr. 3 Categoriile de vârstă pe an de referință

În perioada 2011-2025¹, structura demografică a populației a cunoscut o serie de transformări semnificative, care reflectă atât provocările, cât și oportunitățile pentru societate. Un prim aspect notabil este scăderea continuă a populației tinere, în special a copiilor sub 5 ani. În 2021, numărul acestora era de 733.000, iar pentru 2025 se preconizează o scădere la 688.000. Comparativ cu 2011, când această categorie număra tot 733.000 de copii, se observă o tendință de scădere constantă a natalității. Această scădere, de aproape 46% față de 2011 și de 6% față de 2021, sugerează un declin al numărului de tineri care vor intra în sistemul educațional și, ulterior, în câmpul muncii. Factorii care influențează acest fenomen includ incertitudinea economică, migrarea și accesul dificil la servicii educaționale și de îngrijire a copiilor.

În contrast cu această scădere, populația tinerelor între 15 și 19 ani a înregistrat o creștere semnificativă, ajungând la 884.000 în 2025, față de 747.000 în 2011. Această creștere sugerează un vârf al natalității din perioada anilor anteriori și poate aduce un impuls pozitiv în dezvoltarea forței de muncă tinere. Mai mult, fetele din această grupă de vârstă au înregistrat o creștere mai semnificativă decât băieții, ceea ce reflectă un progres în educația și integrarea femeilor în societate. Această revigorare a populației tinere poate contribui la o forță de muncă mai dinamică în anii următori.

Pe de altă parte, populația de vârstă medie (25-54 ani) a continuat să crească semnificativ, ajungând la 8.003.000 în 2025, față de 6.293.000 în 2011, ceea ce reprezintă o creștere de aproape 27%. Acesta este un semn al unei societăți mai active din punct de vedere economic, cu o forță de muncă tot mai mare, capabilă să susțină diverse sectoare economice. Totuși, pe termen lung, această populație va ajunge la vârsta pensionării, iar acest lucru va pune presiune asupra sistemelor de pensii și asupra resurselor destinate îngrijirii vârstnicilor, provocând un dezechilibru între numărul de pensionari și cel al persoanelor active.

¹ <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive/>

Fenomenul de îmbătrânire demografică este evident în datele pentru 2021 și 2025, în special în rândul celor între 65 și 84 de ani. Această grupă va ajunge la 1.099.000 de persoane în 2025, comparativ cu 788.000 în 2011, ceea ce reflectă o prelungire a speranței de viață și un număr tot mai mare de persoane care vor necesita îngrijire medicală și socială. De asemenea, populația celor de 80 de ani și mai mult va crește semnificativ, atingând 318.000 în 2025, față de 172.000 în 2011, ceea ce presupune o nevoie tot mai mare de servicii dedicate vârstnicilor.

Un fenomen remarcabil este scăderea populației vârstnice, în special a celor între 70 și 74 de ani, care va scădea drastic de la 771.000 în 2011 la doar 229.000 în 2025. Această scădere semnificativă poate fi atribuită migrației externe, dar și unei reduceri a speranței de viață în anumite regiuni ale țării. Totuși, populația celor de 65-69 de ani a crescut semnificativ în perioada 2021-2025, indicând o redistribuire a populației între grupele de vârstă și o creștere a numărului de vârstnici care vor trăi mai mult decât în trecut.

În ansamblu, datele din 2021 și 2025 arată o continuare a procesului de îmbătrânire a populației și o scădere semnificativă a natalității, ceea ce va influența profund structura economică și socială a societății. Creșterea populației tinerelor între 15-19 ani poate sugera o revigorare a forței de muncă, însă scăderea numărului de copii sub 5 ani și a altor grupe tinere va pune presiune asupra sistemelor educaționale și pe cerințele economice ale viitorului. În același timp, creșterea numărului persoanelor vârstnice va necesita adaptarea infrastructurii de sănătate și servicii sociale. Autoritățile vor trebui să gestioneze aceste schimbări demografice prin politici care să sprijine integrarea vârstnicilor, dar și revitalizarea sectorului educațional și al muncii, pentru a răspunde noilor provocări ale unei societăți în schimbare.

Analiza generală a datelor sugerează o scădere continuă a populației tinere și o creștere a numărului vârstnicilor, reflectând un fenomen de îmbătrânire demografică, care va genera presiuni semnificative asupra sistemelor economice, sociale și de sănătate. Totuși, există și semne pozitive în ceea ce privește revigorarea forței de muncă tinere și creșterea populației active de vârstă medie, ceea ce ar putea oferi un impuls economic pe termen scurt și mediu.

În acest context, este esențial ca autoritățile să implementeze politici adaptative care să abordeze schimbările în structura demografică, să sprijine integrarea vârstnicilor în societate, să asigure stabilitatea sistemelor de pensii și sănătate și să revitalizeze sectorul educațional și cel al muncii pentru a sprijini noile generații.

Piramida vârstelor rezultă din combinarea a două histograme, fiecare reprezentând efectivul populației de sex feminin, respectiv masculin pe grupe de vârstă, conform datelor privind numărul populației după domiciliu la 1 ianuarie 2025.

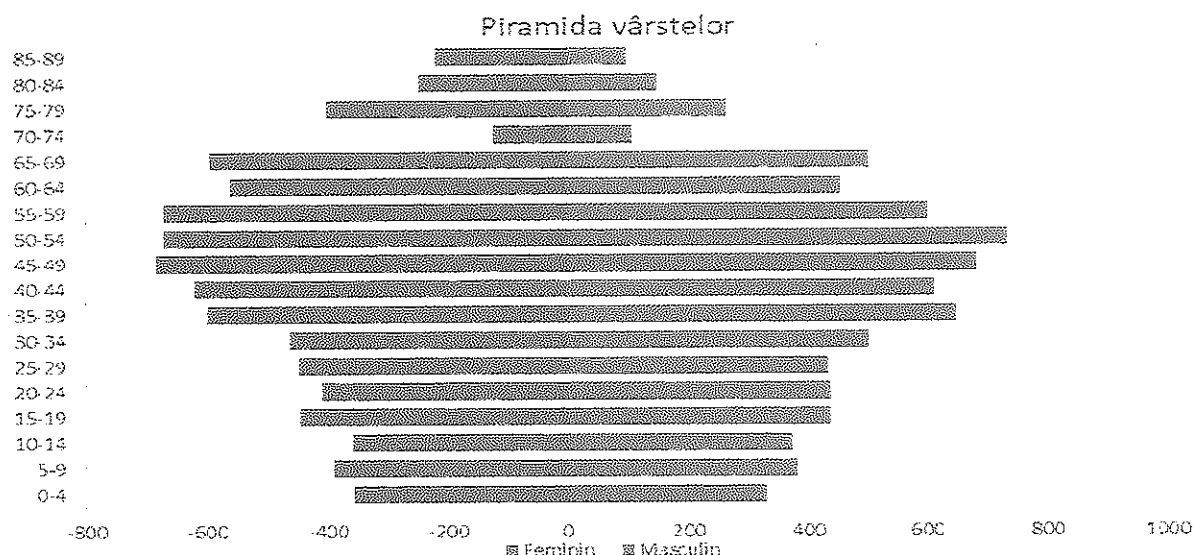

Figura nr. 2. Piramida vârstelor

2.2.1 Componenta etnică și confesională a orașului Luduș

Conform recensământului din 2021², populația stabilă a orașului Luduș este de 14.757 de persoane. Dintre acestea, 9.399 de persoane sunt de etnie română, 2.784 de etnie maghiară, 1.150 de etnie romă și 12 persoane din alte etnii.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (63,9%), urmați de reformați (14,62%), romano-catolici (4,25%), greco-catolici (2,11%) și alte religii (2,72%). Pentru 10,44% din populație, apartenența confesională nu este cunoscută.

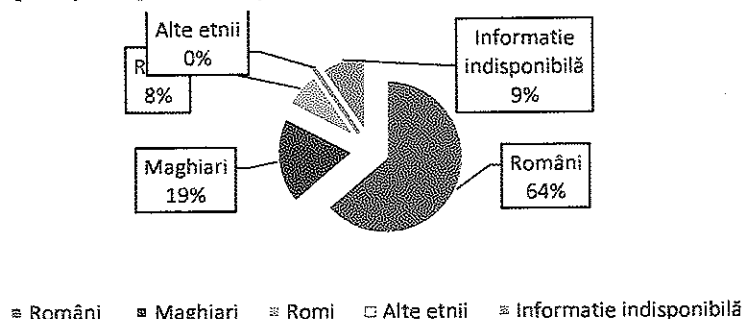

Figura nr. 3. Componenta etnică a orașului Luduș

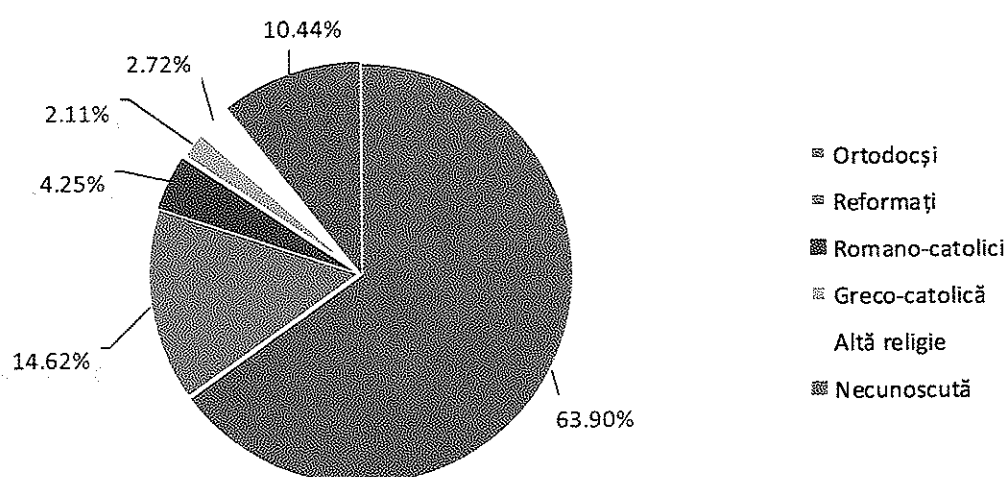

Figura nr. 4. Componenta confesională a orașului Luduș

Guvernul României și Banca Mondială în studiul „Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România” au definit zonele urbane „marginalizate” ca fiind zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu satisfac un standard corespunzător pe nici unul din cele trei criterii, adică:

- au deficit de capital uman;
- au un nivel scăzut de ocupare formală;

² <http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

- oferă condiții improprii de locuire.

Zonele urbane „dezavantajate” sunt, prin definiție, zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu ating un standard corespunzător privind capitalul uman (educație, starea de sănătate, mărimea și compoziția gospodăriei), ocuparea și condițiile de locuire.

2.2.2 Distribuția zonelor marginalizate și dezavantajate

Indiferent de tipul din care fac parte, zonele urbane marginalizate (ZUM) sunt adevărate punji de excluziune socială care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare precară de sănătate, număr ridicat de copii), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire. Puternica stigmatizare cu care sunt asociate aceste locuri, pe lângă lipsa sau slaba calitate a serviciilor (ex. educație, sănătate, infrastructură utilitară) reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie.¹²

La nivel național, peste o treime (până la 47%) din populație din 5 orașe (Aninoasa județul Hunedoara, Podu Iloaiei - județul Iași, Budești - județul Călărași, Băneasa; județul Constanța și Ștefănești - județul Botoșani) trăiesc în zone marginalizate.

Regiune	Județ	Oraș	Populația stabilă	% populație în zone dezavantajate	% populație în zone dezavantajate pe locuire	% populație în zone dezavantajate pe ocupare	% populație în zone dezavantajate pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori
CENTRU	HR	ORAS BORSEC	2.585	37,87	53,69	0,00	8,43	0,00	0,00
CENTRU	HR	ORAS CRISTURU SECUIESC	9.650	61,65	14,39	3,30	15,27	4,79	0,00
CENTRU	HR	ORAS VLAHITA	6.898	43,53	0,00	28,78	20,43	5,93	1,33
CENTRU	MS		276.773	71,51	5,26	6,29	9,81	5,98	1,15
CENTRU	MS	MUNICIPIUL REGHIN	33.281	79,48	1,16	8,98	4,62	5,76	0,01
CENTRU	MS	MUNICIPIUL SIGHISOARA	28.102	64,55	15,22	1,92	9,90	8,12	0,29
CENTRU	MS	MUNICIPIUL TARGU MURES	134.290	86,43	5,22	0,78	3,56	2,29	1,72
CENTRU	MS	MUNICIPIUL TARNAVENI	22.075	55,02	0,80	19,97	7,85	15,44	0,92
CENTRU	MS	ORAS IERNUT	8.705	33,51	6,16	21,23	38,64	0,00	0,46
CENTRU	MS	ORAS LUDUS	15.328	69,34	2,93	2,97	18,79	5,62	0,35
CENTRU	MS	ORAS MIERCUREA NIRAJULUI	5.554	14,60	0,00	21,57	56,23	6,72	0,88
CENTRU	MS	ORAS SANGEORGII DE PADURE	5.166	16,74	7,30	20,34	44,66	10,47	0,48
CENTRU	MS	ORAS SARMAȘU	6.942	34,86	1,37	14,55	37,47	11,29	0,46
CENTRU	MS	ORAS SOVATA	10.385	41,62	8,88	19,51	11,68	14,57	3,75
CENTRU	MS	ORAS UNGHENI	6.945	45,37	4,81	11,88	11,75	26,12	0,07

Tabelul nr. 4. Zone marginalizate

Conform informațiilor din tabelul prezentat³ 5,62 % din populația Orașului Luduș, aparține zonei marginalizate (populația luată în calcul este de la RPL 2011). Cartierele care aparțin acestor zone sunt : Cioarga, Mărășești, Oarba, Pîrîului, Nucilor, De obicei, acestea sunt cartiere vechi, de periferie, care s-au extins după 1990, cu comunități extrem de sărace (rome, dar nu numai).

Deși casele și adăposturile sunt în general foarte mici, cu o suprafață cuprinsă între 6 și 40 de metri pătrați, în ele locuiesc familii numeroase, cu mulți copii. Casele sunt amplasate haotic, una lângă alta, cu foarte puțin spațiu între ele. În majoritatea cazurilor, aceste zone includ comunități rome tradiționale ale căror membri vorbesc limba romani.

Problemele locuitorilor din zonele de tip mahala cu case/ locuințe improvizate:

- condiții proaste de locuire/ condiții de locuire mizerabile;
- lipsa sau accesul redus la infrastructură;
- lipsa sau venituri reduse;
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii;

³ Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților;
- rate ridicate ale abandonului școlar în rândul copiilor (în special în cazul fetelor)⁴

Harta evidențiază clar diversitatea și gradul diferit de marginalizare în cadrul localității. Prezența acestor zone în centrul localității, precum și în cartierul Gheja, indică nevoia unei strategii integrate care să cuprindă atât renovarea infrastructurii, cât și implicarea activă a autorităților locale și organizațiilor sociale.

În ansamblu, această cartografiere oferă un cadru valoros pentru prioritizarea resurselor și proiectelor de dezvoltare urbană și socială. Este nevoie de o abordare multidisciplinară, care să combine investițiile în infrastructură cu programe sociale de incluziune, educație și sănătate, în vederea reconstruirii acestor comunități și integrării lor în structura urbană. Astfel, orașul poate deveni un spațiu mai echitabil, sigur și prosper pentru toți locuitorii săi, iar marginalizarea va fi redusă treptat prin eforturi susținute și bine coordonate.

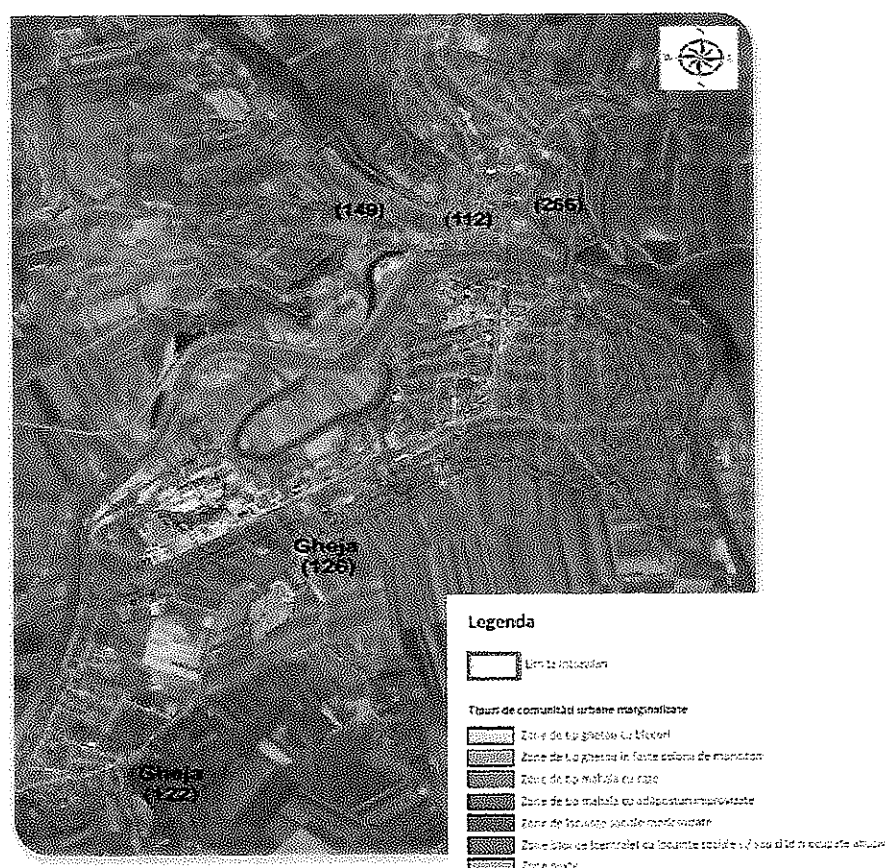

Figura nr. 5. Localizarea zonelor marginalizate

3. Infrastructură tehnico-edilărită

3.1 Infrastructura rutieră

Orașul Luduș beneficiază de acces rutier prin mai multe artere importante. Drumul Național DN 15/E60 asigură legătura cu municipiul Cluj-Napoca, spre nord-est, și cu municipiul Târgu Mureș, spre est. Totodată, Drumul Județean DJ 151 traversează orașul de la nord la sud,

⁴ Atlasul zonelor urbane marginalizate din România

intersectând DN 15 în interiorul localității. În plus, Luduș se află în apropierea autostrăzii A3 (Autostrada Transilvania), ieșirea de la Chețani fiind la aproximativ 10 km distanță.

Orașul Luduș are o poziție avantajoasă în ceea ce privește conectivitatea rutieră și apropierea de orașe importante:

Oraș	Distanță aproximativă față de Luduș	Timp estimat cu mașina
Târgu Mureș	44 km la est	~35 minute
Cluj-Napoca	70 km la vest	~1 oră
Turda	32 km la vest	~30 minute
Alba Iulia	90 km la sud-vest	~1 oră 30 minute
Reghin	66 km la nord-est	~1 oră 15 minute

Tabelul nr. 10. Distanța aproximativă a orașelor față de Luduș

Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat*			
DN 15/E60	Km 0+000	Km 373+931	Turda (DN 1) – Iernut - Târgu Mureș - Reghin - Toplița - Borsec - Bicz - Piatra Neamț - Bacău (DN 2)
DJ107G	Km 0+000, DJ 107D (Uioara de Sus)	Km 16+775, Limita Jud. Mureș	Noslac - Căptalan - Copand - Stâna de Mureș - Găbud
DJ151	Km 0+000, Luduș (DN 15)	Km 45+810, Limita Jud. Bistrița - Năsăud	Roșiori - Avrămești - Tăureni - Gaura Sângerului - Zau de Câmpie - Bujor - Miheșu de Câmpie - Balda - Sărmașu - Sărmășel - Sărmașel Gară

Tabelul nr. 5. Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat

*Sursa: UAT Orașul Luduș

Cursul Râului Mureș reprezintă o barieră naturală care divizează rețeaua stradală urbană, separând zona istorică de Cartierul nou și zona industrială. Rețeaua stradală internă conține numai o structură de traversare, pe care se suprapune traseul drumului județean 107G (relația cu județul Alba). Pe acest sector al infrastructurii stradale, utilizat atât de fluxurile locale, cât și de cele de tranzit, este permisă inclusiv circulația vehiculelor grele de marfă.

3.2 Infrastructura de transport și comunicații

3.2.1 Transport feroviar

Transportul feroviar în Orașul Luduș există încă din anul 1872, când s-a dat în exploatare sectorul de cale ferată Războieni – Târgu Mureș, în lungime de 59,2 km.

În perioada 1886 - 1888 a fost construit și dat în exploatare tronsonul de cale ferată Luduș - Măgheruș - Șieu, în lungime de 94 km. Teritoriul de analiză este racordat la rețeaua națională de cale ferată în stația Luduș amplasată pe linia secundară 405: Deda - Reghin - Târgu Mureș - Luduș - Războieni și în halta Luduș Sat Hc pe linia 406: Bistrița Bârgăului - Sărățel - Șieu - Luduș.

În decursul unei zile lucrătoare, în intervalul orar 00:00 - 23:59, stația Luduș reprezintă punct de plecare/sosire pentru 24 de trenuri încadrate în rangurile Regio (R, 20 cazuri) și Interregio (IR, 4 cazuri), în timp ce halta Luduș Sat Hc este tranzitată de 8 trenuri de rang Regio.

Rețeaua feroviară secționează teritoriul intravilan al Orașului Luduș pe direcția SV-NE, conducând la reducerea conectivității rețelei stradale urbane (numărul legăturilor posibile între nodurile rețelei rutiere) pe relațiile Sud-Nord. Intersecția dintre rețeaua de cale ferată și DN 15 (E60) se realizează la nivel, generând timp de așteptare și probleme de siguranță circulației. Alte treceri la nivel sunt situate pe Str. Gării, DJ107G, Str. Răsăritului și Str. Viilor. În figura de mai jos sunt reprezentate aceste infrastructuri de traversare.⁵

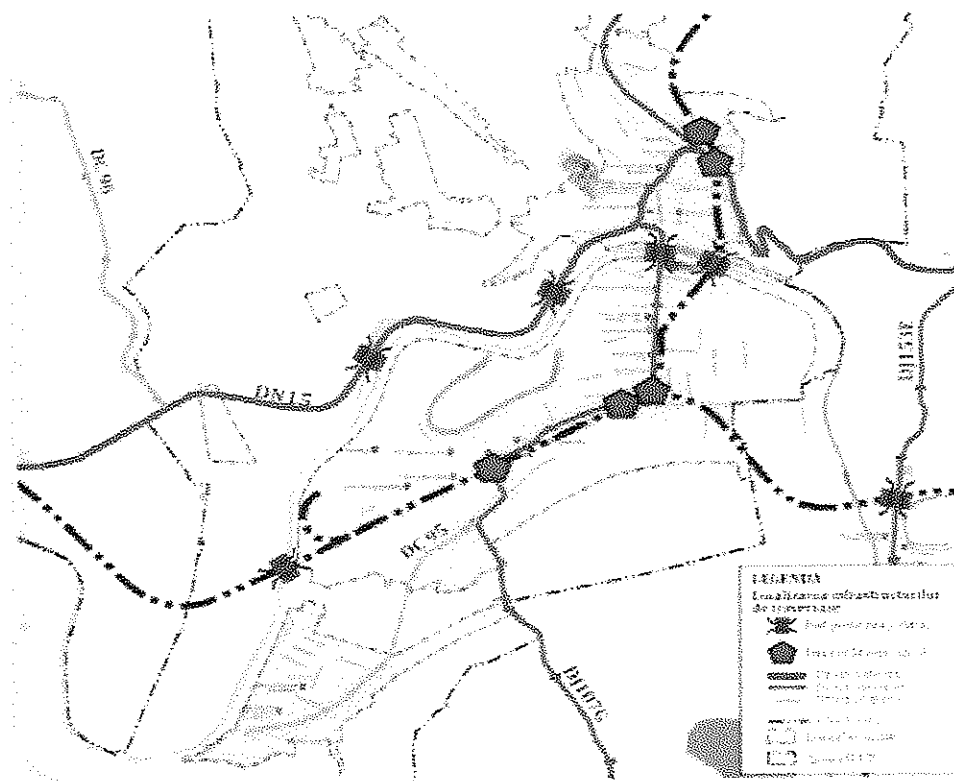

Figura nr. 6. Localizarea infrastructurilor de traversare

3.2.2 Transport public

Transportul public de persoane interjudețean din Luduș către Cluj Napoca, respectiv Târgu Mureș este asigurat de operatori privați cu mașinile din dotare - autocare, autobuze, microbuze.

Transportul public local de persoane este asigurat S.C. Administrativ Serv Luduș S.R.L. și operează pe teritoriul administrativ al orașului în baza Contractului – cadru de delegare directă a gestiunii serviciilor publice de transport persoane în aria teritorială de competență a orașului Luduș Nr. 41596 / 11.10.2019

Rețeaua de transport public este formată din 3 linii de transport cu lungimea totală a traseelor de 29,3 km.

În conformitate cu Hotărârea Consiliului Local nr. 207/2014, cu modificările și completările ulterioare, Orașul Luduș acordă facilități pentru diverse categorii de utilizatori, constând în transport gratuit pentru următoarele persoane:

a) persoanele cu handicap accentuat și grav:

⁵ Plan de mobilitate urbană durabilă al orașului Luduș

- însoțitorii persoanelor cu handicap orav. în prezența acestora;
- însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, în prezența acestora;
- însoțitorii aciuțiilor cu handicap auditiv și mintal accentuat. în prezența acestora;
- asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav;
- asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat: -persoanele cu handicap ușor și mediu.
- b) veteranii de război și văduvele de război;
- c) persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și cele deportate în străinătate sau constituite în prizonieri;
- d) persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile Legii nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei rnuncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, cu modificările și completările ulterioare;
- e) elevii orfani, elevii cu cerințe educaționale speciale, precum și cei pentru care s-a stabilit o măsură de protecție special;
- f) pensionarii cu venituri între 2.501-3.000 lei, inclusiv, în limita a zece călătorii lunar;
- g) pensionarii cu venituri sub 2.500 lei, inclusiv, în limita a douăzeci călătorii lunar;
- h) elevii din învățământul primar, clasa pregătitoare și gimnazial clasele I-VIII cu domiciliul pe teritoriul administrativ al orașului Luduș;
- i) elevii din învățământul profesional și liceal acreditat/autorizat;
- j) cetățenii care au acordate titluri de cetățeni de onoare.

3.3 Alimentarea cu apă

3.3.1 Sursa de apă

Orașul are sistem centralizat de alimentare cu apă, care asigură apa potabilă din două surse:

- ✓ de suprafață, râul Mureș, care alimentează a doua linie operațională din stația de tratare. Stația este realizată în anul 1985 și poate asigura necesarul de apă pentru Orașul Luduș. Din priza de apă de pe Mureș se prelevează un debit de 3.265 m³/zi, deservind o populație de 16.345 persoane, calitatea apei prelevate se înscrie în categoria A2 (conform „Raport de mediu pe anul 2011”);
- ✓ sursa subterană a orașului este apa de adâncime captată prin două drenuri și îmbogățită cu apă de suprafață. Apa din sursă este nepotabilă având indicatorii amoniu, Mg, Ca, Cl și conductivitatea depășiți față de valorile normate.

3.3.2 Sistem de colectare și depozitare

Aducțiunea de apă brută are o lungime de 1,4 km. Aducțiunea este realizată din anul 1986, sectoarele realizate din tuburi de oțel.

De la captare, apa brută este pompată în stația de tratare, care are două linii operaționale: linia întâi cu capacitatea de 50 l/s și linia a doua cu capacitatea de 110 l/s. După ozonizare și clorurare apa este înmagazinată într-un rezervor cu capacitatea de 2.500 m³, amplasat pe linia nouă (a doua linie de tratare), de unde este distribuită prin pompare în rețeaua orașului. În teritoriul orașului există rezervoare de înmagazinare a apei potabile, și anume rezervoarele „Cabana”, 2 x 2000 m³ și rezervoarele „Hidrofor” cu capacități de 1 x 300 m³ și 1 x 500 m³.

Sistemul de alimentare cu apă al orașului are două sisteme de pompare:

- ✓ sistemul nr.1 aflat în incinta stației de tratare, are 3+1 pompe Cerna 150, $Q=220\text{m}^3/\text{h}$, $H=28\text{m}$;
- ✓ sistemul nr.2 aflat pe rețeaua de distribuție a apei în oraș, care are 4+1 pompe $Q=140\text{m}^3/\text{h}$, $H=55\text{m}$.

UAT Luduș a implementat proiectul Reabilitare/extindere sisteme de alimentare cu apă potabilă și sisteme de canalizare, stații de pompare apă potabilă, stații de pompare ape uzate și conducte de refulare, care a fost finalizat în decembrie 2016.

Rețeaua de distribuție apă potabilă avea în anul 2020 o lungime totală de 93 km. Observăm o creștere în anul 2016 cu 17,72% a lungimii rețelei de distribuție a apei potabile față de anul 2015, datorată lucrărilor de extindere a rețelei.

3.4 Rețeaua de canalizare

Rețeaua de canalizare a orașului avea în anul 2020 o lungime de 63,5 km. Canalizarea apelor uzate din oraș se face în sistem mixt, cca. 60% din rețeaua de canalizare funcționează în sistem separativ și 40% în sistem unitar. Un procent de 90% din totalul locuințelor aparținătoare Orașului Luduș sunt racordate la rețeaua de canalizare.

Vechimea rețelilor depășește 48 de ani, este executată din tuburi din PREMO și din beton, cu diametre cuprinse între 200 – 1200 mm.

Cu ajutorul fondurilor europene în anul 2015 a fost construită o stație nouă de epurare prin proiectul „Construirea unei noi stații de epurare în Luduș și Iernut – reabilitarea stației de epurare”, acest proiect făcând parte din proiectul POS Mediu Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Mureș, cofinanțat din Fondul de Coeziune al Uniunii Europene. Datorită tehnologiei moderne implementate, procesele tehnologice din stația de epurare vor fi monitorizate on-line și corectate automat prin intermediul sistemului SCADA – Monitorizare, Control și Achiziții de Date.

3.5 Alimentarea cu gaze naturale

Județul Mureș se situează pe primul loc în ceea ce privește producția de gaze naturale în România furnizând peste 60% din totalul extras pe țară, și este totodată județul cu cea mai dezvoltată rețea de distribuție a gazului metan. Orașul Luduș face parte din principalele localități pe teritoriul cărora există captări de gaze naturale, aflate în exploatarea ROMGAZ Mediaș, Schela Târgu Mureș. ROMGAZ S.A. deține o importantă exploatare a gazelor naturale (între localitățile Avrămești și Roșiori), ce cuprinde numeroase sonde de extracție gaze naturale, conducte de aducțiune, conducte colectoare, grup pompare și instalații aferente. Teritoriul administrativ al Orașului Luduș este traversat de mai multe conducte de transport gaze naturale de presiune înaltă, operatorul acestora fiind S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. MEDIAȘ.

Astfel, partea de sud a teritoriului este traversată de următoarele conducte: conductă de racord de presiune înaltă pentru alimentarea SRM Noslac, conductă magistrală cu Dn 500 mm, Ozd - Câmpia Turzii, conductă de racord de presiune înaltă cu Dn 250 mm, pentru alimentarea SRS Luduș.

În partea de nord a teritoriului administrativ al Orașului Luduș se află exploatarea ROMGAZ, iar gazele naturale extrase aici sunt trimise în sistemul TRANSGAZ S.A., în conducta de transport Avrămești – Chețani (având Dn 250 mm) și în conducta de racord de presiune înaltă cu Dn 100 mm pentru alimentarea SRM Sânger. Alimentarea cu gaze naturale a Orașului Luduș se realizează prin intermediul unei stații de reglare măsurare (SRS Luduș), alimentată din conducta de racord cu diametrul de 250 mm.

Conform informațiilor furnizate de S.C. E.ON GAZ DISTRIBUȚIE S.A. (deținătorul licenței de distribuție gaze naturale în Orașul Luduș), situația alimentării cu gaze naturale a Orașului Luduș este următoarea:

✓ Alimentarea cu gaze naturale a Orașului Luduș și a cartierului Gheja se face prin intermediul unei stații de reglare de sector (SRS) cu capacitatea de 20.000 mc/h.

✓ Alimentarea cu gaze naturale a cartierului Roșiori se face dintr-o stație de reglare măsurare predare (SRMP), cu capacitatea de 1.200 mc/h.⁶

3.6 Alimentarea cu energie electrică

Energia electrică este asigurată în Orașul Luduș prin Centrul de exploatare medie de tensiune și joasă tensiune, care aparține sucursalei de distribuție a energiei electrice Tg. Mureș, filiala Brașov a SC ELECTRICA SA. Distribuția energiei electrice se realizează prin rețele electrice de medie tensiune (20KV), postul de transformare medie/joasă tensiune și rețele electrice de joasă tensiune (0.4KV). Rețele electrice de medie tensiune sunt alimentate dintr-o stație de transformare de 110/20KV. UAT Orașul Luduș a finalizat cu succes în anul 2023, proiectul „Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public” în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Printre obiectivele specifice ale proiectului, realizate cu succes, se numără:

- ✓ Modernizarea sistemului de iluminat public, prin instalarea a 2.184 corpuri de iluminat eficiente din punct de vedere energetic.
- ✓ Asigurarea protecției mediului și a dezvoltării durabile, prin instalarea a 127 de surse de energie regenerabilă pentru iluminatul public.
- ✓ Implementarea unui sistem de telegestiune a iluminatului public, care permite monitorizarea și controlul de la distanță al acestuia.
- ✓ Reducerea consumului anual de energie utilizată pentru iluminatul public cu peste 50%.
- ✓ Reducerea emisiilor anuale de echivalent CO₂ cu peste 50%.
- ✓ Reducerea estimată a gazelor cu efect de seră cu peste 30%.
- ✓ Creșterea siguranței traficului rutier și pietonal, prin îmbunătățirea iluminatului în zonele publice.

Prin finalizarea acestui proiect, Orașul Luduș a reușit nu doar să îmbunătățească infrastructura de iluminat public, ci și să contribuie semnificativ la protecția mediului și la creșterea siguranței locuitorilor.

4. Profil economic

4.1 Ocuparea forței de muncă

Datele reflectă o scădere continuă a numărului mediu de salariați între anii 2019 și 2022, cu un minim atins în 2022 (3774 persoane). Această evoluție poate fi pusă pe seama efectelor pandemiei de COVID-19, care a afectat semnificativ piața muncii începând cu 2020. Scăderea accelerată din 2020 și 2021 indică posibile restructurări economice, închideri de afaceri, reducerea activității în anumite sectoare sau migrarea forței de muncă spre alte zone mai atractive economic.

În anul 2023, se remarcă o creștere ușoară a numărului mediu de salariați (+220 față de 2022), ajungând la 3994 de persoane, ceea ce sugerează semne de redresare a pieței muncii și o posibilă reactivare a unor sectoare economice sau inițiative de angajare la nivel local.

Totuși, comparativ cu anul 2019 (4162 persoane), numărul salariaților în 2023 rămâne mai mic cu 168 de persoane, ceea ce indică o redresare parțială, dar nu completă, față de perioada de dinaintea pandemiei. Acest decalaj poate reflecta o transformare structurală a pieței muncii, digitalizarea unor activități sau migrarea forței de muncă tinere.

⁶ Strategie de dezvoltare a orașului Luduș pentru perioada 201-2027

În concluzie, evoluția numărului mediu al salariaților în perioada 2019–2023 reflectă un impact negativ clar al pandemiei asupra ocupării forței de muncă, urmat de o redresare lentă și parțială. Această tendință scoate în evidență necesitatea unor politici locale de stimulare a angajărilor, atragere a investițiilor și sprijinire a sectoarelor productive, în vederea creării de locuri de muncă stabile și sustenabile. Totodată, creșterea recentă poate constitui un punct de plecare pentru consolidarea economică pe termen mediu, cu condiția unei gestionări atente a resurselor umane și economice.

Numarul mediu al salariatilor pe judete si localitati

		Perioade				
		Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
Judete	Localitati	UM: Numar persoane				
		Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane	Numar persoane
Mures	114710 Oras Ludus	4162	3946	3801	3774	3994

Sursa: INSSE

Tabelul nr. 6. Numarul mediu al salariatilor pe judete si localitati

În ceea ce privește rata medie a șomajului înregistrat la 31 decembrie 2024 s-a situat la un nivel mai ridicat față de anul precedent (3,22% în anul 2024 și 2,93% în anul 2023). Începând cu prima lună a anului 2024, valorile ratei șomajului sunt în creștere până la începutul lunii aprilie, după care trendul descendent începe să se manifeste, cu ușoare fluctuații în ultimele două luni ale anului.

Nivelul cel mai ridicat al ratei șomajului din anul 2024 a fost înregistrat în martie (3,69%), iar cel mai scăzut nivel a fost înregistrat în luna octombrie 2024 (2,87%). Ecartul dintre nivelul de maxim și cel de minim al șomajului este de 0,82 puncte procentuale.

La nivelul județului Mureș, evoluția ratei șomajului este prezentată prin situația principalilor indicatori statistici în perioadele 01.01.-31.12.2023 și 01.01.-31.12.2024, în tabelul următor⁷:

Indicator	01.01.-31.12.2024	01.01.-31.12.2023	Diferență 2024 față de 2023
Rata șomajului înregistrat %*	3,22	2,93	+0,29 pp
Număr mediu de șomeri*, din care:	6704	6075	+629
- Indemnizați*	1273	992	+281
- Neindemnizați*	5432	5083	+349

* date medii

Tabelul nr. 7. Evoluția ratei șomajului

Analiza evoluției ratei medii a șomajului și a numărului mediu de șomeri arată că intensitatea șomajului înregistrează creșteri de aproximativ 10% în anul 2024 față de anul 2023.

⁷ Raport de activitate al A.J.O.F.M. pentru perioada 01.01.-31.12.2024

Cât privește categoria din care fac parte, se constată că atât numărul șomerilor neindemnizați, cât și cel al indemnizaților înregistrează creșteri, ceea ce sugerează că există dificultăți în reintegrarea rapidă pe piața muncii.

Pe medii de rezidență, numărul șomerilor la finele lunii decembrie 2024 se prezintă astfel: 1723 urban, 4386 rural.

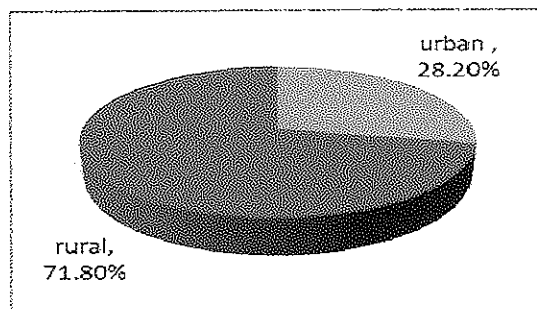

Figura nr. 7. Rata șomajului înregistrată în luna decembrie 2024

Cei mai mulți șomeri din mediul urban, aflați în evidență, provin din municipiul Târgu Mureș (377), orașul Luduș (265), urmați de cei din municipiul Reghin (252). Primele trei localități din rural cu cel mai mare număr de șomeri sunt Vânători (334), Nadeș (288) și Ceuașu de Câmpie (186).

După cum reiese din graficul de mai jos, până la finalul lunii decembrie 2024, ponderea șomerilor indemnizați în total șomeri înregistrați a fost inferioară ponderii șomerilor neindemnizați în total șomeri, situație similară cu cea din anii anteriori.

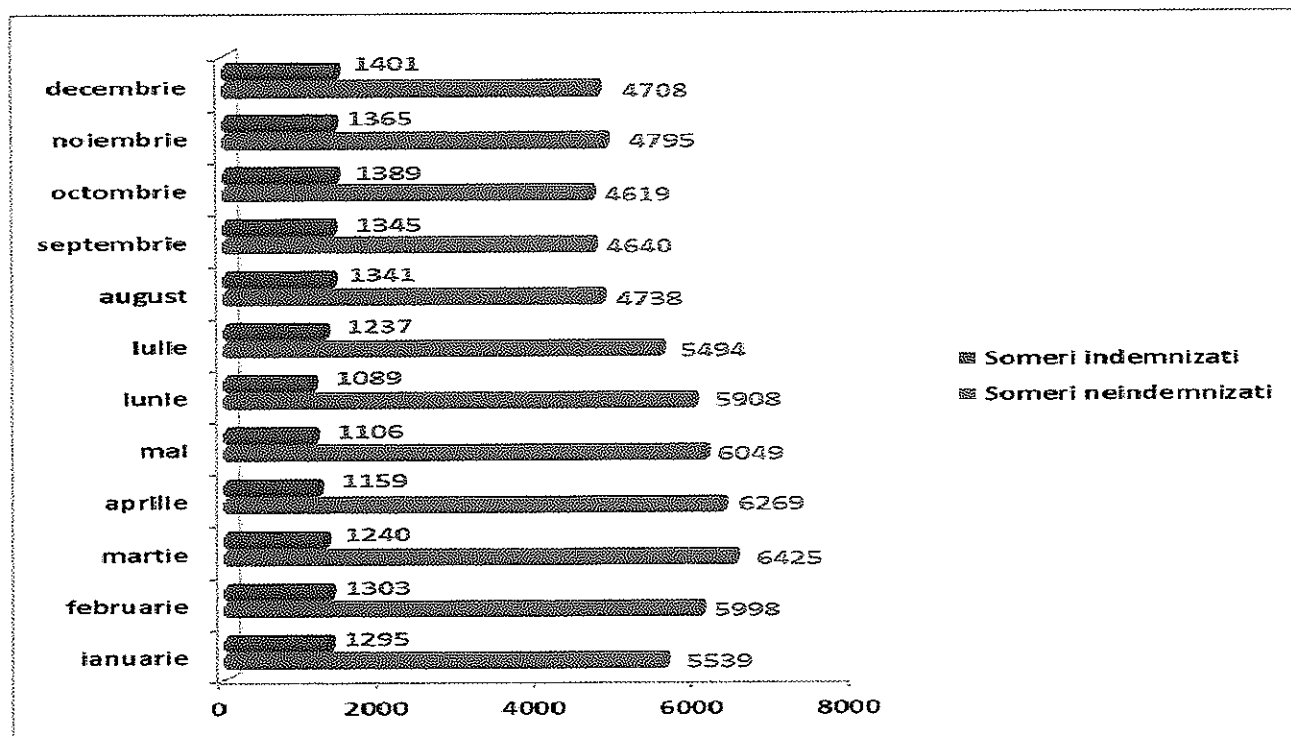

Figura nr. 8. Repartizarea șomerilor după statutul persoanei înregistrate, 01.01.2024-31.12.2024

Datele analizate, din tabelul de mai jos, reflectă o creștere semnificativă a șomajului în orașul Luduș în anul 2024, după o perioadă relativ stabilă între 2020 și 2023. În primii patru ani ai intervalului, numărul total al șomerilor s-a menținut între 145 și 169 de persoane, cu mici variații de la an la an, fără modificări bruște. Această stabilitate relativă poate fi atribuită unei piețe a muncii echilibrate, în ciuda presiunilor economice post-pandemice.

Totuși, în anul 2024, se constată o creștere abruptă a numărului de șomeri, ajungând la 265 de persoane ducând la o creștere de peste 56% față de anul anterior. Această creștere este determinată în special de numărul mai mare de femei șomere, care aproape s-a dublat (de la 80 în 2023 la 156 în 2024), în timp ce și numărul bărbaților a crescut de la 89 la 109.

Șomeri înregistrați pe sexe, județe și localități

Sexe	Județe	Localități	Perioade				
			Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
			UM: Număr persoane				
			Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Masculin	Mureș	Oraș Luduș	95	88	89	89	109
Feminin	Mureș	Oraș Luduș	67	57	78	80	156

Sursa: Insse

Tabelul nr. 8. Șomeri înregistrați pe sexe, județe și localități

4.2 Situația serviciilor de asistență socială din orașul Luduș

În orașul Luduș există 3 furnizori acreditați de servicii sociale, dintre care 2 publici Direcția de Asistență Socială Luduș și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș și unul privat Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș. Direcția de Asistență Socială Luduș este instituția publică înființată și organizată ca serviciu public de asistență socială fără personalitate juridică în subordinea Consiliului Local Luduș, conform H.C.L. nr. 120/2018. Direcția de Asistență Socială Luduș este furnizor acreditat și licențiat de servicii sociale, asigurând la nivelul local măsurile de asistență socială în domeniul persoanelor vârstnice.

Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș prin Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina”, Luduș, asigură este un furnizor acreditat și licențiat în servicii sociale în domeniul protecției copilului.

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorul ui serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate	Tip furnizor
1	8810ID-I	Centru servicii la domiciliu pentru persoane vârstnice, DAS Luduș	30	Public

2	8790 CR-D-II	Centrul de Recuparare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, DGASPC Mureș	50	Public
3	8790 SF-C	Serviciu de Îngrijire de tip familial DGASPC Mureș	560 copii și 386 familii/ persoane dintre care 10 copii sunt plasați la 9 familii /persoane cu domiciliul în orașul Luduș	Public
5	8891 CZ-C-II	Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina “ Luduș, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș	20	Privat
6	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Maria – Luduș DGASPC Mureș	6	Public
7	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Matei – Luduș DGASPC Mureș	6	Public
8	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Larisa – Luduș DGASPC Mureș	6	Public
9	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Luca – Luduș DGASPC Mureș	6	Public

Tabelul nr. 9. Furnizorii acreditați de servicii sociale din orașul Luduș

4.3 Situația serviciilor de educație din orașul Luduș

Procesul de învățământ este asigurat în Orașul Luduș de o grădiniță, două scoli gimnaziale și un liceu, cu următoarea componență:

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Adresa	Personalitate juridică / Arondată	Acreditată / Autorizată	Învățământ public / privat
ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR					
1.	Grădinița „Căsuța Fermecată”	Str. Rândunelelor, nr. 3bis	cu personalitate juridică	acreditată	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL					
	Școala Gimnazială nr.	Str. Republicii, nr.	cu personalitate	acreditată	Public

1.	1	55	juridică		
2.	Școala Gimnazială „Ioan Vlăduțiu”	Str. Crinului, nr. 2	cu personalitate juridică	acreditată	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL					
1.	Liceul Tehnologic nr. 1	Str. Crinului, nr. 2	cu personalitate juridică	acreditată	Public

Tabelul nr. 10. Unitățile de învățământ existente la nivelul Orașului Luduș

Grădinița „Căsuța Fermecată”, are în componență următoarele structuri:

- Grădinița cu program normal nr. 1 Luduș;
- Grădinița cu program prelungit nr. 1 Luduș;
- Grădinița cu program normal nr. 2 Luduș;
- Grădinița cu program normal Gheja;
- Grădinița cu program normal Roșiori.

Datele privind populația școlară din Orașul Luduș, între anii 2019 și 2024, oferă o imagine clară asupra evoluției demografice și educaționale locale, reflectând atât schimbări structurale în sistemul educațional, cât și tendințe sociale mai largi.

Populația școlară pe niveluri de educație în Orașul Luduș					
Niveluri de instruire	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
Total	2587	2531	2538	2543	2567
Copii înscriși în creșă	32	30	45	48	55
Copii înscriși în grădinițe	407	389	384	384	389
Elevi înscriși în învățământul primar	641	663	693	743	752
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	621	603	588	545	555
Elevi înscriși în învățământul liceal	729	715	711	704	683
Elevi înscriși în învățământul profesional	157	131	117	119	133
Elevi înscriși în învățământul special	-	-	30	33	32

Tabelul nr. 11. Populația școlară în perioada 2019-2024

Datele privind populația școlară din orașul Luduș între 2020 și 2024 reflectă o tendință generală de stabilitate, cu fluctuații minore de la un an la altul. Numărul total al elevilor a scăzut ușor, de la 2587 în 2020 la 2567 în 2024, ceea ce sugerează o menținere relativ constantă a populației școlare, în ciuda provocărilor demografice, cum ar fi scăderea natalității și migrația.

La nivelul educației timpurii, se observă o evoluție pozitivă. Numărul copiilor înscriși în creșă a crescut semnificativ, de la 32 în 2020 la 55 în 2024, ceea ce poate indica fie o creștere a numărului de copii în această grupă de vârstă, fie o extindere a serviciilor de îngrijire antepreșcolară. De asemenea, în grădinițe, cifrele sunt stabile (între 384 și 407 copii), ceea ce sugerează o continuitate în frecventarea educației preșcolare și o preocupare constantă pentru educația timpurie.

Segmentul de învățământ primar a înregistrat o creștere semnificativă, de la 641 de elevi în 2020 la 752 în 2024. Aceasta poate reflecta un vârf demografic din anii anteriori sau o atragere a elevilor din localitățile învecinate, ceea ce indică o tendință pozitivă în ceea ce privește accesul la învățământul primar în Luduș.

În schimb, în învățământul gimnazial și liceal se observă o scădere constantă a numărului de elevi. În învățământul gimnazial, numărul acestora a scăzut de la 621 în 2020 la 555 în 2024, iar în liceu, scăderea a fost de la 729 la 683. Aceste scăderi sugerează o posibilă migrație a elevilor către alte centre educaționale sau un abandon școlar parțial. Aceste tendințe ar putea avea un impact semnificativ asupra structurii educaționale a orașului pe termen lung.

În ceea ce privește învățământul profesional, se remarcă o scădere accentuată a numărului de elevi între 2020 și 2022, urmată de o ușoară revenire în 2023 și 2024, ajungând la 133 de elevi. Această fluctuație ar putea reflecta o reorientare treptată a elevilor către formarea practică și meserii, dar și un interes instabil al tinerelor față de această formă de educație.

În ansamblu, analiza populației școlare din Luduș între 2020 și 2024 arată o menținere a interesului pentru educație, în special în segmentele preșcolar și primar, dar și o vulnerabilitate în învățământul gimnazial, liceal și profesional. Scăderile constante de elevi din aceste segmente ar putea anticipa o presiune suplimentară asupra învățământului liceal și profesional în viitor.

Continuarea dezvoltării educației timpurii și sprijinirea învățământului primar sunt esențiale pentru consolidarea unui sistem educațional robust în Luduș.

4.4 Situația serviciilor de asistență medicală din orașul Luduș

În anul 1930, s-a înființat primul spital din Luduș și Câmpia Transilvaniei de către Dr. Valer Russu. Spitalul avea 20 de paturi și a fost folosit, mulți ani ca și Casă de nașteri.

În prezent în cadrul spitalului „Dr. Valer Russu” funcționează următoarele secții și compartimente:

- ✓ secția chirurgie;
- ✓ secția medicina internă;
- ✓ compartiment îngrijiri paleative;
- ✓ compartiment boli infecțioase;
- ✓ secția obstetrică - ginecologie;
- ✓ compartiment neonatologie;
- ✓ secția pediatrie;
- ✓ compartiment primiri urgențe;
- ✓ secția psihiatrie cronici;
- ✓ compartiment de prevenire și control al infecțiilor nozocomiale.

Cabinetele medicale care funcționează în cadrul ambulatorului de specialitate sunt: ORL, medicină internă, chirurgie generală, pediatrie, obstetrică-ginecologie, neurologie, dermatovenerologie, psihiatrie, oftalmologie, endocrinologie, gastroenterologie, ortopedie-traumatologie, planificare familială, diabet zaharat-nutriție și boli metabolice, boli infecțioase, pneumologie, TBC, urologie și cardiologie.

În cadrul spitalului funcționează 4 laboratoare:

- ✓ laboratorul de analize medicale;
- ✓ laboratorul de radiologie și imagistică medicală;
- ✓ laboratorul anatomie patologică;
- ✓ laborator Recuperare, Medicină Fizică și Balneologie (bază de tratament).

Pentru asigurarea sănătății populației, în Orașul Luduș, în anul 2024, funcționau următoarele unități sanitare:

✓ 11 cabinete stomatologice private, în creștere față de 2023, când existau 8 astfel de cabinete. Aceasta reflectă o expansiune semnificativă a sectorului stomatologic privat, indicând o creștere a cererii pentru servicii stomatologice.

✓ 1 spital public, în subordinea autorităților locale, care include și 1 ambulatoriu integrat, oferind servicii de specialitate în regim ambulatoriu. Acesta rămâne constant în perioada 2020-2024, fiind un pilon important al infrastructurii sanitare publice din Luduș.

✓ 1 dispensar medical public, care a continuat să ofere servicii de medicină generală, fără modificări față de anii anteriori.

✓ 8 cabinete medicale școlare publice, în scădere față de 2023, când existau 8 cabinete. Deși numărul acestora rămâne constant, acest lucru sugerează o acoperire stabilă a serviciilor de sănătate pentru elevi.

✓ 7 cabinete medicale de familie private, în scădere față de 2023, când existau 8 cabinete. Aceasta indică o ușoară scădere a cererii în sectorul medical privat de familie, dar serviciile rămân accesibile în comunitate.

✓ 6 farmacii private și 1 farmacie publică, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă față de 2023, când existau doar 3 farmacii private. Aceasta sugerează o expansiune a sectorului privat de farmacii, facilitând un acces mai larg la medicamente și servicii farmaceutice.

✓ 6 laboratoare medicale publice și 2 laboratoare private, fără modificări față de 2023. Aceasta reflectă o menținere a sectorului public, dar și o creștere a sectorului privat în domeniul serviciilor de laborator, diversificând oferta pentru populație.

✓ 4 laboratoare de tehnică dentară private, fără modificări față de 2023, continuând să acopere nevoile de protezare dentară și alte lucrări tehnico-dentare.

Infrastructura sanitară⁸ din Orașul Luduș în 2024 este stabilă, cu o echilibrare constantă între serviciile publice și cele private. Se observă o extindere semnificativă a sectorului privat în domeniul stomatologic și al farmaciilor, ceea ce indică un interes crescut al populației pentru accesul rapid și diversificat la servicii de sănătate. În schimb, sectorul public rămâne un pilon esențial, oferind servicii critice, cum ar fi spitalizarea, îngrijirile medicale generale și serviciile pentru elevi. Totodată, se remarcă o scădere ușoară a numărului de cabinete medicale de familie private, ceea ce ar putea sugera o adaptare la cerințele și schimbările pieței de servicii medicale.

Categorii de unitati sanitare	Forme de proprietate	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
		UM: Număr				
Spitale	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Ambulatorii de specialitate	Proprietate privată	4	:	:	:	:
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	Proprietate publică	1	1	1	1	:
Centre medicale de specialitate	Proprietate privată	:	:	2	2	:
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	6	7	8	8	8
Cabinet stomatologic școlar	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	8	8	8	8	7

⁸ Institutul Național de Statistică - TEMPO Online

Societate medicala civila	Proprietate privată	1	1	:	:	:
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	9	10	8	8	11
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	7	14	2	2	:
Societate civila medicala de specialitate	Proprietate privată	1	1	:	:	:
Farmacii	Proprietate publică	1	1	1	1	1
	Proprietate privată	3	3	3	3	6
Laboratoare medicale	Proprietate publică	6	6	6	6	:
	Proprietate privată	1	1	2	2	:
Laboratoare de tehnica dentara	Proprietate privata	4	4	4	4	:

Tabelul nr. 12. Unitățile sanitare din Luduș pe categorii de unități și forme de proprietate

Legenda: " : " - date lipsă

Categorii de cadre medico-sanitare ⁹ Forme de proprietate		Perioade			
		Anul 2020 Anul 2021 Anul 2022 Anul 2023			
		de UM: Număr persoane			
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Medici	Proprietate publică	49	51	56	55
	Proprietate privată	15	21	19	19
din total medici:	Proprietate privată	8	3	8	8
Stomatologi	Proprietate privată	1	1	1	1
	Proprietate privată	8	8	8	8
Farmaciiști	Proprietate publică	2	2	2	2
	Proprietate privată	15	18	29	12

⁹ Institutul Național de Statistică - TEMPO Online

Personal	sanitar	Proprietate publică	146	144	140	169
mediu		Proprietate privată	31	28	27	:

Tabelul nr. 13. Categoriile de cadre medico-sanitare

Capitolul II

Analiza nevoilor sociale identificate și a capacității instituționale de furnizare a serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș

Asistența socială este parte componentă a sistemului național de protecție socială, prin măsurile și acțiunile specifice, și are ca scop dezvoltarea capacității individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Obiectivul principal al asistenței sociale este de a sprijini categoriile vulnerabile în vederea prevenirii și combaterii marginalizării și excluderii sociale, îmbunătățirea și realizarea unor condiții de viață decente și pentru dezvoltarea propriilor capacități și competențe.

Asistența socială, parte a protecției sociale, urmărește sprijinirea persoanelor care, din cauze economice, fizice, psihice sau sociale, nu își pot acoperi nevoile și nu își pot dezvolta resursele necesare integrării sociale. Accesul la servicii și beneficii sociale contribuie la coeziunea socială și la reducerea excluziunii.

Excluziunea socială reprezintă un proces cu efecte negative, care limitează capacitatea de redresare a individului. Sărăcia extremă, perpetuată între generații, generează forme severe de marginalizare.

Printre grupurile cu risc ridicat de excluziune se numără: copiii și tinerii care părăsesc sistemul de protecție, familiile dezorganizate, vârstnicii, persoanele cu dizabilități fără sprijin legal, victimele violenței domestice, persoanele fără adăpost, cele cu dependențe, victimele traficului de persoane și persoanele private de libertate.

1. Principii și valori generale

- a) solidaritatea socială, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;
- b) subsidiaritatea, potrivit căreia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- c) universalitatea, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;
- d) respectarea demnității umane, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- e) abordarea individuală, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;
- f) parteneriatul, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii

comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;

g) participarea beneficiarilor, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;

h) transparența, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;

i) nediscriminarea, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;

j) eficacitatea, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;

k) eficiența, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;

l) respectarea dreptului la autodeterminare, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;

m) activizarea, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;

n) caracterul unic al dreptului la beneficiile de asistență socială, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;

o) proximitatea, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

p) complementaritatea și abordarea integrată, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc.;

q) concurența și competitivitatea, potrivit căreia furnizorii de servicii sociale publice și private trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;

r) egalitatea de șanse, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;

s) confidențialitatea, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;

t) echitatea, potrivit căreia toate persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;

u) focalizarea, potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de veniturile și bunurile acestora;

v) dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați.

w) intervenția de urgență, potrivit căreia, atunci când, în cadrul activităților de răspuns la situații de urgență sau în timpul exercitării atribuțiilor în domeniul propriu de competență de către o instituție publică, se constată suspiciunea întemeiată cu privire la existența unei situații de risc iminent pentru copil, persoana cu dizabilități, persoana vârstnică dependentă sau orice persoană vulnerabilă și care nu poate fi soluționată de specialiștii din acea instituție, conform competențelor și atribuțiilor prevăzute în fișa de post, se anunță imediat serviciul public de asistență socială sau, dacă este în afara orelor de program sau în zilele libere, se anunță serviciul de asistență socială de urgență; asistentul social prioritizează măsurile pe care le include în planul inițial de intervenție și în strategia de intervenție, în funcție de evaluarea riscurilor, iar în situația în care constată forme de abuz, neglijare și/sau violență are obligația de a investiga și de a raporta către autoritățile competente.

Asistența socială prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacității individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Măsurile și acțiunile de asistență socială se realizează astfel încât:

- beneficiile de asistență socială și serviciile sociale să constituie un pachet unitar de măsuri corelate și complementare;
- serviciile sociale să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar;
- să fie evaluate periodic din punct de vedere al eficacității și eficienței lor pentru a fi permanent adaptate și ajustate la nevoile reale ale beneficiarilor;
- să contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor și să prevină și să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate; (art.3, alin.(4) din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare)

1.2. Rolul și modul de organizare a serviciilor sociale

Sistemul de asistență socială, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, intervine subsidiar, sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale. Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excludere socială, promovării incluziunii sociale și creșterea calității vieții.

Legea cadru a asistenței sociale prevede faptul că serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excludere socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții, fiind servicii de interes general și se organizează în forme/structuri diverse, în funcție de specificul activității/activităților derulate și de nevoile particulare ale fiecărei categorii de beneficiari și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relația cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață a acesteia.

Clasificarea serviciilor sociale are la bază următoarele criterii: scopul serviciului, categoria de beneficiari cărora li se adresează, regimul juridic al furnizorului de servicii sociale și regimul de acordare.

-după scopul lor: serviciile de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale persoanei, servicii de îngrijire personală, de recuperare/de reabilitare, de inserție / reinserție socială, etc.

-după categoriile de beneficiari - servicii sociale destinate copilului sau familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost,

persoanelor cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc., victime ale traficului de persoane, persoanelor private de libertate, persoanelor cu afecțiuni psihice, persoanelor din comunități izolate, serviciilor sociale de suport pentru aparținătorii beneficiarilor.

- după regimul de asistare - servicii cu cazare, pe perioadă determinată sau nedeterminată: centre rezidențiale, locuințe protejate, adăposturi de noapte sau alte categorii de centre cu cazare stabilite în Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- servicii fără cazare-centre de zi, centre și/sau unități de îngrijire la domiciliul/reședința beneficiarului, centre de zi, centre rezidențiale, la domiciliul persoanei care acordă serviciul, în comunitate.

- după regimul juridic al furnizorului-serviciile sociale pot fi organizate ca structuri publice sau private.

- după regimul de acordare-serviciile se acordă în regim normal și regim special:

- servicii de acordare în regim de accesare, contractare și documentare uzuale;

- servicii acordate în regim special cu eligibilitate și accesibilitate extinsă, care vizează măsurile preventive care se oferă în regim de birocrație redusă și un set de servicii sociale, care vor fi accesate de beneficiari doar în condițiile păstrării anonimatului, respectiv de persoane dependente de droguri, alcool, persoane care practică prostituția, victimele violenței în familie, victime ale traficului de persoane. Serviciile acordate în regim special pot fi furnizate fără a încheia contract cu beneficiarii;

- categoria serviciilor acordate în regim special este reglementată prin lege special.

2. Diagnoza socială

Realizarea diagnozei sociale a avut la bază analiza cadrului legislativ, a recomandărilor strategiilor naționale privind problematica socială, precum și a documentelor strategice existente la nivelul județului și al orașului Luduș.

A fost analizată capacitatea Direcției de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local Luduș de a furniza servicii sociale în conformitate cu politicile, standardele și legislația în vigoare.

În evaluare s-au avut în vedere:

- ✓ domeniul de competență al serviciului public local;
- ✓ funcțiile și atribuțiile acestuia în implementarea politicilor sociale la nivel local;
- ✓ etapele necesare realizării atribuțiilor;
- ✓ structura orientativă de personal și responsabilitățile principale ale acestuia.

De asemenea, a fost analizată capacitatea organizatorică a instituției în raport cu standardele de specialitate și cu numărul beneficiarilor.

Conform art. 6, lit. cc) din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, procesul de incluziune socială reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății, având ca scop combaterea excluziunii sociale și asigurarea participării active a persoanelor la viața economică, socială, culturală și politică.

Elaborarea strategiei a avut la bază o analiză a situației sociale din orașul Luduș, realizată în conformitate cu metodologiile de cercetare utilizate în evaluarea comunităților locale. Intervențiile propuse au fost construite pornind de la identificarea cât mai exactă a nevoilor reale ale comunității și de la stabilirea unor direcții prioritare de acțiune.

Pentru fundamentarea strategiei a fost folosită în principal o abordare cantitativă, completată de analiză documentară și evaluări statistice descriptive. De asemenea, au fost aplicate chestionare pentru colectarea directă a datelor de la membri ai comunității. Utilizarea acestor metode a permis obținerea unei imagini clare și relevante asupra serviciilor sociale existente și a nevoilor locale.

2.1 Etapele procesului de analiză

Analiza necesară fundamentării strategiei a fost realizată printr-un demers complex, structurat pe patru direcții principale:

1. Documentarea și analiza contextului social

Această etapă a constat în studierea unui ansamblu de documente relevante pentru domeniul social, incluzând:

- legislația națională și europeană;
- strategii, rapoarte și studii de specialitate;
- documente interne ale instituției furnizoare de servicii sociale;
- evaluarea resurselor existente și a potențialului de dezvoltare la nivel local.

Analiza a vizat și compararea serviciilor oferite de instituțiile publice și private din oraș, pentru a configura o imagine completă a rețelei locale de asistență socială. Datele statistice oficiale au fost prelucrate și integrate, oferind o perspectivă descriptivă asupra tendințelor socio-economice relevante.

2. Consultarea actorilor comunitari

Pentru o înțelegere realistă a nevoilor locale, procesul de analiză a inclus consultarea:

- personalului Direcției de Asistență Socială Luduș;
- beneficiarilor serviciilor sociale;
- membrilor comunității.

Această abordare participativă a permis identificarea problemelor reale, a resurselor existente în comunitate și a direcțiilor de acțiune necesare pentru îmbunătățirea incluziunii sociale și a calității vieții.

3. Analiza integrată a problemelor sociale

Problemele sociale nu au fost abordate izolat, ci în interdependența lor. S-a urmărit înțelegerea complexității fenomenelor sociale, având în vedere că acestea se influențează reciproc. Prin urmare, strategia propune măsuri integrate, orientate atât către cauzele de profunzime, cât și către manifestările vizibile ale dificultăților sociale.

4. Cercetarea cantitativă pe baza chestionarelor

Pentru colectarea datelor cantitative au fost aplicate chestionare unui eșantion non-probabilist din rândul locuitorilor orașului Luduș. Eșantionarea s-a realizat în funcție de disponibilitatea respondenților.

Această etapă a oferit informații directe din comunitate, care au completat analiza documentară și evaluările participative.

2.2 Tipuri de situații de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social identificate

Grupuri țintă cu problemele identificate

Conform Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, "grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate

economică și socială.” La art. 30 al Legii nr. 292/2011 sunt specificate categoriile de beneficiari ai serviciilor sociale.

Categoriile de beneficiari sunt:

- a) *Copii și familii aflate în dificultate;*
- b) *Persoanele cu dizabilități;*
- c) *Persoane cu statut socio-economic precar;*
- d) *Persoane fără adăpost;*
- e) *Persoane vârstnice;*
- f) *Victimele violenței domestice*
- g) *Alte persoane în situații de risc social.*

a) Copiii și familiile aflate în dificultate identificate sunt:

- tineri provenind din sistemul de protecție a copilului;
- familii monoparentale;
- familii tinere;
- copii separați de părinți sau cu risc de separare;
- copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

În sensul Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii;
- familia - părinții și copiii acestora;
- familia extinsă - "rudele copilului, până la gradul IV inclusiv";
- familia substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii.

Problemele sociale ale copiilor și familiilor aflate în dificultate sunt:

- lipsa locuinței;
- lipsa actelor de identitate;
- resurse financiare insuficiente și dificultăți în gestionarea lor;
- dificultăți în găsirea unui loc de muncă;
- familii cu climat social defavorabil;
- abandonul școlar și delincvența juvenilă;
- probleme de sănătate;
- dificultăți în obținerea unor drepturi.

Situația copiilor și tinerilor care beneficiază de măsuri de protecție specială

Potrivit datelor existente la nivelul Direcției de Asistență Socială Luduș, între anii 2022-2024 situația privind copiii și tinerii beneficiari de măsuri de protecție specială este următoarea:

Nr. crt.	Măsuri de protecție	Număr de beneficiari			
		Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025
1	Servicii de asistență maternală profesionistă	3	2	5	5

2	Servicii rezidențiale aflate în subordinea Direcției Protecției Copilului Mureș	10	10	8	7
4	Copii în plasament	11	11	10	9

Tabel nr. 14. - Copii și tinerii care beneficiază de măsuri de protecție specială, 2022-2024

Analiza datelor privind măsurile de protecție și plasamentele copiilor oferă o perspectivă suplimentară asupra modului în care comunitatea răspunde nevoilor celor mai vulnerabili membri ai societății. În perioada 2022-2025, numărul copiilor beneficiari ai Serviciului de Asistență Maternală Profesionistă a variat între 2 și 5 copii, cu o creștere vizibilă în 2024 și menținere la același nivel în 2025, evidențiind o tendință de extindere a acestor servicii familiale și personalizate, menite să ofere un mediu sigur și stabil pentru copiii care nu pot fi crescuți de familia biologică.

În ceea ce privește plasamentele în servicii de tip familial, numărul copiilor și tinerilor aflați în plasament la Serviciul Îngrijire de tip familial al copilului a scăzut ușor de la 11 copii în 2022 și 2023, la 10 în 2024 și 9 în 2025. Această scădere poate fi interpretată ca un semn al eforturilor de reintegrare a copiilor în familiile lor naturale sau în plasamente familiale alternative, precum și al unui management mai eficient al resurselor instituționale.

Prin combinarea informațiilor demografice și sociale, se poate observa că orașul Luduș dezvoltă un sistem de protecție a copilului orientat spre prevenirea marginalizării, prin reducerea numărului copiilor aflați în instituții și promovarea plasamentelor familiale și serviciilor personalizate. Această strategie nu doar că răspunde nevoilor imediate ale copiilor vulnerabili, dar și sprijină dezvoltarea armonioasă a generațiilor tinere, în contextul unei comunități cu o structură demografică relativ echilibrată, dar cu semne de scădere a natalității și migrație a populației tinere.

În perioada 2021-2025, numărul copiilor cu părinți plecați a fost într-o continuă fluctuație, reflectând nu doar migrarea părinților, ci și dinamica socială și economică a momentului. Datele arată două categorii distincte de copii: cei cu ambii părinți plecați și cei cu un părinte unic plecat, fiecare categorie având nevoi și provocări specifice.

În anul 2021, 9 copii s-au aflat în situația de a fi rămași acasă cu ambii părinți plecați, ceea ce indică o perioadă relativ stabilă din punct de vedere al migrației familiale. Însă, în anul următor, 2022, acest număr a scăzut la 6 copii, semnalând o posibilă reducere a migrației sau chiar o întoarcere temporară a părinților în țară. Acest trend s-a menținut și în 2023, cu un număr constant de 6 copii rămași fără ambii părinți. Această perioadă de stabilitate ar putea fi atribuită restricțiilor impuse de pandemie, care au limitat mobilitatea internațională și au făcut migrarea mai dificilă.

Totuși, în 2024, numărul copiilor cu ambii părinți plecați a cunoscut o creștere semnificativă, ajungând la 11 copii. Acesta ar putea reflecta o relaxare a restricțiilor de călătorie și o revenire a migrației internaționale, în paralel cu o intensificare a căutării unor oportunități economice mai bune în afaceri externe sau în zone mai puțin afectate de criza economică. În anul 2025, acest număr a scăzut ușor, ajungând la 10 copii, sugerând o stabilizare a fenomenului migrației sau o schimbare în modelele de migrație ale părinților.

Situația a fost mai variabilă și mai marcată de fluctuațiile economice și sociale ale anilor respectivi. În 2021, 21 de copii au rămas în țară cu un singur părinte plecat, ceea ce indică o migrație intensă, posibil impulsionată de nevoia economică de a asigura resurse financiare pentru familie. Acești copii au experimentat absența unui părinte, dar au rămas în grija celui alt părinte sau a altor membri ai familiei.

În 2022, numărul acestor copii a scăzut dramatic, ajungând la doar 7 copii. Această scădere abruptă poate fi explicată prin restricțiile de mobilitate impuse de pandemie sau printr-o stagnare a fluxurilor migratorii. Acești copii au fost, poate, mai puțin afectați de migrarea părinților în această perioadă, iar numărul lor redus sugerează o adaptare la noile condiții globale.

În 2023, numărul a urcat din nou la 10 copii, semn că migrarea părinților s-a reluat într-o formă mai măsurată. Creșterea din 2024 a fost mult mai semnificativă, ajungând la 20 de copii.

Aceasta sugerează o revenire rapidă la migrarea intensivă a părinților, poate din cauza unor îmbunătățiri economice externe sau a relaxării restricțiilor de călătorie, ceea ce a stimulat plecarea părinților pentru a căuta locuri de muncă sau oportunități economice mai bune.

În 2025, numărul de copii cu un părinte plecat a scăzut din nou, ajungând la 16 copii. Această ușoară scădere poate reflecta o stabilizare a fluxurilor migratorii sau o ajustare a acestora la noile condiții economice și sociale, în care migrarea părinților a devenit mai calculată și mai episodică.

Putem concluziona că, pe parcursul celor cinci ani, numărul copiilor cu părinți plecați a evoluat în funcție de factori variabili, inclusiv crize economice globale, pandemii și schimbări în reglementările migratorii internaționale. Fluctuațiile din datele referitoare la copiii cu ambii părinți plecați și cei cu un părinte unic plecat subliniază complexitatea fenomenului migrației și impactul pe care acesta îl are asupra familiilor. Aceste date pot contribui la formularea unor strategii sociale mai eficiente, care să sprijine copiii rămași în țară, asigurându-le sprijin educațional, emoțional și economic pentru a face față provocărilor generate de absența părinților.

Pentru dezvoltarea serviciilor sociale, este esențială crearea unor parteneriate între instituțiile statului și organizațiile non-guvernamentale. Colaborarea între autoritățile locale, unitățile de învățământ și ONG-uri ar putea forma o rețea de sprijin mai eficientă, care să ofere servicii integrate de consiliere și mediere familială. În acest fel, copiii și familiile lor ar beneficia de un suport cuprinzător, care să combine asistența socială cu educația și consilierea psihologică.

Implementarea unor astfel de măsuri va contribui la reducerea vulnerabilității sociale a copiilor cu părinți plecați și va spori coeziunea socială a comunității. Aceasta va ajuta la construirea unui sistem de protecție socială integrat, care să ofere sprijinul necesar acestor copii pentru a depăși provocările cu care se confruntă. În plus, sprijinul acordat părinților care sunt plecați, prin comunicații regulate și platforme online de consiliere, va contribui la menținerea legăturii emoționale dintre părinți și copii, reducând astfel efectele negative ale distanței.

În concluzie, datele referitoare la copiii cu părinți plecați, atât în cazul celor cu ambii părinți plecați, cât și a celor cu un părinte unic plecat, subliniază necesitatea unor intervenții sociale bine structurate pentru a sprijini aceste categorii vulnerabile. Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale trebuie să includă măsuri specifice de sprijin emoțional, educațional și economic, care să răspundă nevoilor diversificate ale acestor copii și ale familiilor lor. Prin implementarea unor măsuri integrative și colaborative, se va contribui la asigurarea unei dezvoltări echilibrate și sustenabile a copiilor afectați de migrarea părinților, asigurându-le o copilărie mai sigură și mai stabilă, indiferent de contextul familial.

b) Persoane cu handicap

Problemele sociale ale persoanelor cu handicap sunt:

- accesibilitatea, inclusiv în propria locuință;
- lipsa locurilor de muncă protejate;
- lipsa serviciilor specializate;
- atitudinea discriminatorie a societății;
- situația materială precară;

- absența suportului pentru familia care are în întreținere persoana cu handicap;
- lipsa centrelor de zi, specializate pe tipuri de handicap.

În sensul Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare „Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale.”

Situația copiilor cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap, pentru perioada

Număr copii/Anul	Grav cu asistent personal	Accentuat	Mediu	Ușor
2022	22	7	2	:
2023	27	7	3	:
2024	26	5	3	:

Tabel nr. 15. Copii cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap, 2022-2024

Situația persoanelor cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap

Număr persoane/Anul	Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu	Ușor
2024	268	124	178	57	21
2025 (iunie)	204	58	352	121	21

Tabel nr. 16. Adulți cu dizabilități, 2022-2024

Se pot observa ușoare variații ale numărului total de persoane cu dizabilități în perioada 2024-2025, care reflectă o creștere de la 648 la 756, ceea ce poate indica o extindere a identificării și înregistrării cazurilor sau o reevaluare a gradului de dizabilitate. În mod particular, se remarcă o redistribuire semnificativă a persoanelor între categoriile de severitate a dizabilității. Astfel, numărul persoanelor din categoriile „Grav cu asistent personal” și „Grav” a scăzut, în timp ce cei din categoria „Accentuat” au crescut considerabil. Aceste schimbări sugerează o reevaluare detaliată a necesităților de sprijin, cu o mai mare atenție acordată celor care necesită ajutor regulat, dar nu permanent. Această tendință subliniază necesitatea de a adapta serviciile și resursele în funcție de severitatea și complexitatea dizabilităților, astfel încât să se ofere un sprijin mai specific și mai eficient fiecărei persoane în parte.

Situația privind numărul persoanelor cu handicap grav, copii și adulți, care au beneficiat de asistent personal, respectiv de indemnizație lunară

Conform prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată și modificată, părinții sau reprezentanții legali ai copiilor cu handicap grav, persoanele sau familiile care au în plasament copii cu handicap grav, adulții cu handicap grav sau reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot alege între a beneficia de serviciile unui asistent personal sau de o indemnizație lunară.

În scopul prevenirii excluziunii sociale, al îmbunătățirii calității vieții și al evitării instituționalizării persoanelor cu handicap grav, Primăria orașului Luduș prin compartimentele de specialitate, în funcție de opțiunea exprimată, asigură angajarea și salarizarea asistentului

personal în conformitate cu reglementările legale, sau, după caz, plata indemnizației lunare, care este echivalentă cu salariul net al asistentului personal pe gradația 0, stabilit conform legislației referitoare la salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Asistenți personali și indemnizații lunare			
An de referință	2022	2023	2024
Număr persoane cu handicap grav beneficiare de asistent personal	38	44	49
Număr persoane cu handicap grav beneficiare de indemnizație	97	110	121
TOTAL			

Tabel nr. 17. Evoluția asistenților personali și indemnizații lunare

La nivelul orașului Luduș, copiii cu cerințe educative speciale beneficiază de școlarizare în clase aparținând Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2 Târgu Mureș, clase care funcționează în clădirea Școlii Gimnaziale nr.1 Luduș .

Conform datelor existente la nivelul DAS Luduș, situația privind numărul copiilor cu cerințe educative speciale din orașul Luduș care au beneficiat de școlarizare în cadrul claselor speciale este următoarea:

Tip și grad de deficiență	An școlar 2021-2022	An școlar 2022-2023	An școlar 2023-2024
Copii care dețin certificat de CES și încadrare în grad de handicap	26	31	28
Copii cu certificat CES	4	2	4
TOTAL	30	33	32

Tabel nr. 18. Evoluția copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și grad de handicap în perioada 2021-2024

Copiii cu CES, în special cei cu deficiențe moderate sau grave, au nevoi educaționale speciale care necesită sprijin constant și personalizat. În absența unor facilități de tip Centru de zi, aceștia ar putea fi vulnerabili la abandon educațional sau social. Crearea unui centru de zi cu activități educaționale și de terapie ar asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și profesionale ale acestor copii, oferindu-le oportunități de învățare continuă.

La nivelul orașului Luduș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș a realizat progrese semnificative în procesul de dezinstituționalizare, prin achiziționarea a 6 locuințe destinate persoanelor cu dizabilități. Aceste inițiative sunt în conformitate cu Legea nr. 7/2023, care promovează crearea unei rețele de locuințe incluzive pentru persoanele cu dizabilități. Locuințele oferă un mediu mai apropiat de viața socială normală și contribuie la prevenirea instituționalizării, sprijinind astfel integrarea acestora în comunitate și promovând o viață mai independentă.

În același timp, Legea nr. 448/2006 și alte reglementări relevante garantează dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de îngrijire și sprijin în cadrul comunității. Înființarea de centre de zi și unități de reabilitare, alături de aceste locuințe incluzive, susține un model de

îngrijire centrat pe comunitate, răspunzând astfel nevoilor reale ale persoanelor cu dizabilități și contribuind la îmbunătățirea calității vieții acestora.

Scopul acestor centre este de a spori calitatea vieții beneficiarilor prin servicii de consiliere, educație, kinetoterapie și asistență socială, facilitând dezvoltarea abilităților acestora și reintegrarea lor în societate. Aceste centre oferă un mediu de sprijin în care persoanele cu dizabilități pot să își exerseze abilitățile și să își valorifice potențialul individual.

c) Persoane cu statut socio-economic precar

Problemele sociale ale persoanelor defavorizate sunt:

- sărăcia;
- mentalitatea cu privire la muncă și educație;
- sănătate;
- familii dezorganizate;
- lipsa actelor de identitate;
- dificultate în obținerea unui loc de muncă din cauza lipsei calificării;
- condiții improprii de locuit;
- delincvență.

Tip beneficiu	Nr. persoane singure / familii 2022	Nr. persoane singure / familii 2023	Nr. persoane singure / familii 2024
Venit minim garantat	92	94	224
Alocație pentru susținerea familiei	75	70	124
Ajutor pentru încălzirea locuinței	690	472	517
Ajutor de urgență	4	5	10
Trusou nou-născuți	14	17	11

Tabel nr. 18. Evoluția numărului de beneficiari ai diferitelor tipuri de ajutoare sociale în perioada 2022-2024

Datele privind principalele beneficii de asistență socială arată evoluții diferite în perioada 2022-2024, evidențiind schimbări în nivelul de vulnerabilitate socială și în gradul de accesare a sprijinului oferit de municipalitate.

Numărul beneficiarilor de venit minim garantat crește moderat între 2022 și 2023 (de la 92 la 94), urmat de o creștere majoră în 2024, până la 224 de persoane sau familii. Această evoluție indică fie accentuarea dificultăților economice la nivelul populației, fie o mai bună identificare și includere în sistem a persoanelor eligibile.

În cazul alocației pentru susținerea familiei, se observă o scădere de la 75 de beneficiari în 2022 la 70 în 2023, urmată de o creștere importantă în 2024, la 124 de beneficiari. Această evoluție sugerează o creștere a numărului de familii cu venituri reduse sau cu copii aflați în situații de risc socio-economic.

Pentru ajutorul privind încălzirea locuinței, numărul solicitanților scade semnificativ în 2023 (de la 690 la 472), dar crește din nou în 2024 (517). Variabilitatea poate fi asociată cu factori precum temperaturile sezoniere, costurile utilităților și nivelul de informare privind acest tip de sprijin.

Cazurile de ajutor de urgență au înregistrat o creștere constantă, ceea ce indică intensificarea situațiilor punctuale de vulnerabilitate. Această tendință evidențiază necesitatea consolidării capacității de intervenție rapidă și a unui fond de rezervă bine dimensionat.

În ceea ce privește trusoul pentru nou-născuți, numărul beneficiarilor rămâne relativ redus, cu valori între 11 și 17 cazuri, în corelație cu tendințele demografice locale.

În concluzie, datele evidențiază o creștere semnificativă a solicitării unor tipuri de beneficii în 2024, ceea ce indică intensificarea nevoilor sociale la nivelul orașului. Această situație subliniază importanța menținerii și adaptării măsurilor de sprijin pentru a răspunde eficient grupurilor vulnerabile și pentru a asigura acces echitabil la serviciile sociale esențiale.

Situația privind numărul beneficiarilor de stimulent educațional sub formă de tichete sociale pentru grădiniță în perioada 2022-2024

An școlar	Număr copii
2020-2021	35
2021-2022	30
2022-2023	21
2023-2024	24

Tabel nr. 19 -Evoluția numărului de beneficiari ai stimulentului educațional - tichete sociale pentru grădiniță 2021-2024

Pe baza datelor privind numărul de copii beneficiari ai stimulentului educațional – tichete sociale pentru grădiniță, se observă o tendință descendentă în primii trei ani analizați, urmată de o ușoară revenire în anul școlar 2023–2024. Numărul beneficiarilor a scăzut de la 35 de copii în anul 2020–2021 la 21 de copii în 2022–2023, ceea ce reprezintă o reducere semnificativă, posibil corelată cu factori precum modificări socio-economice, evoluția populației preșcolare sau criteriile de eligibilitate. În ultimul an analizat, numărul copiilor crește la 24, indicând o stabilizare și o posibilă relansare a interesului sau a eligibilității pentru acest tip de sprijin.

În concluzie, datele indică faptul că stimulentul educațional rămâne relevant pentru un număr semnificativ de familii, contribuind la susținerea participării copiilor la învățământul preșcolar.

d) Persoane fără adăpost: cerșetori, tinerii proveniți din instituțiile de ocrotire socială, adulții fără locuință.

Probleme sociale ale persoanelor fără adăpost sunt:

- lipsa locuințelor;
- lipsa locurilor de muncă;
- sănătate precară;
- lipsa educației;
- dependența de alcool și de droguri;
- lipsa de informare;
- neacceptarea situației în care se află.

În sensul Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, persoanele fără adăpost reprezintă o categorie socială formată din persoane singure ori familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar-economic, juridic ori din cauza unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere ori sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de 2 luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință.

Necesitatea înființării unui adăpost de noapte derivă din realitatea dură a oamenilor fără locuință, care se confruntă zilnic cu frigul, foamea și nesiguranța străzii. Un astfel de adăpost oferă nu doar un acoperiș temporar, ci și protecție, siguranță și sprijin social pentru cei aflați în situații vulnerabile. Prin existența lui, comunitatea își asumă responsabilitatea de a proteja viața și demnitatea fiecărei persoane, reducând riscurile de sănătate și violență.

De asemenea, adăpostul devine un punct de acces la servicii medicale, consiliere și programe de reintegrare socială, oferind celor aflați în dificultate șansa de a-și reconstrui viața. Astfel, înființarea unui adăpost de noapte nu este doar o măsură de urgență, ci o necesitate morală și socială, menită să aducă siguranță, sprijin și speranță celor care altfel ar rămâne singuri în fața dificultăților vieții

Nr. crt.	Denumirea beneficiarilor	Număr de beneficiari			
		Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
1	Persoane fără adăpost	1	1	1	2

Tabel nr. 20 Evoluția numărului de persoane fără adăpost 2021-2024

e) Persoane vârstnice

Problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt:

- sănătatea precară;
- venituri mici în raport cu necesitățile;
- izolare, singurătate;
- capacitatea scăzută de autogospodărire;
- absența suportului pentru familia care are în îngrijire un vârstnic dependent;
- un număr insuficient de locuri în centrele de asistență medico-socială din județ;
- nevoi spirituale;
- lipsa locuinței.

În sensul Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate persoane vârstnice, persoanele care au împlinit vârsta de pensionare stabilită de lege.

An	Total persoane vârstnice	Total masculi	Total femei
2011	2613	1098	1515
2021	3230	1333	1897
2025	3448	1418	2030

Tabel nr. 21 Evoluția numărului de persoane vârstnice pe categorii în anii 2011-2021-

2025

Analiza evoluției populației vârstnice din orașul Luduș (2011-2025) în context european și legislativ

În orașul Luduș, județul Mureș, datele demografice arată o tendință clară de creștere a numărului de persoane vârstnice în perioada 2011-2025. Acest fenomen se aliniază unui trend mai larg observat la nivel european, unde populațiile îmbătrânesc rapid, iar autoritățile se confruntă cu provocări majore pentru adaptarea infrastructurii și serviciilor sociale la nevoile acestei categorii de vârstă.

Datele din orașul Luduș relevă o creștere constantă a numărului persoanelor vârstnice, în special în grupele de vârstă 70+ ani. În 2011, populația de 65-69 ani număra 791 de persoane, iar în 2021 a ajuns la 1122. Estimările pentru 2025 indică 1058 de persoane. Această creștere este mai pronunțată la femei, care reprezintă majoritatea în toate grupele de vârstă. De exemplu, în

grupa 85+ ani, numărul femeilor crește de la 103 în 2011 la 227 în 2025, în timp ce bărbații vor ajunge la 98 în 2025.

Aceleași tendințe se observă și în grupele 70-74 ani, 75-79 ani și 80-84 ani, toate indicând o creștere a populației vârstnice și o predominanță clară a femeilor, ceea ce are implicații directe asupra serviciilor sociale și de sănătate locale.

În Uniunea Europeană, îmbătrânirea populației este un fenomen continuu. Conform Eurostat, până în 2050, aproximativ 30% din populația UE va avea peste 65 de ani, comparativ cu 20% în 2020. România este printre țările cu cea mai rapidă creștere a vârstnicilor, estimându-se că ponderea persoanelor de 65+ ani va ajunge la 25% până în 2050. Această tendință se aliniază cu evoluția observată în orașul Luduș, unde numărul vârstnicilor crește constant.

Un aspect esențial al gestionării îmbătrânirii populației este sprijinirea îngrijitorilor informali - membri ai familiei sau persoane apropiate care oferă îngrijire acasă. Aceștia sunt esențiali pentru prevenirea instituționalizării vârstnicilor, contribuind la menținerea lor în mediul familial și comunitar.

La nivel european, politicile și recomandările Comisiei Europene încurajează:

- ✓ Formarea și educația îngrijitorilor informali, pentru a oferi îngrijire de calitate acasă;
- ✓ Sprijin financiar și indemnizații, pentru a reduce povara economică asupra familiilor care oferă îngrijire;
- ✓ Servicii de asistență la domiciliu și consiliere psihologică, pentru a preveni epuizarea îngrijitorilor și pentru a asigura continuitatea îngrijirii.
- ✓ În România, legislația reflectă această preocupare:
- ✓ Legea nr. 17/2000 și Legea nr. 448/2006 oferă sprijin și formare pentru îngrijitorii informali, promovând îngrijirea la domiciliu și prevenirea instituționalizării;
- ✓ Legea nr. 125/2022 introduce un cadru clar pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice, incluzând măsuri de sprijin financiar și profesional pentru îngrijitorii informali.

Datele demografice din Luduș arată că numărul persoanelor vârstnice va continua să crească, ceea ce presupune o presiune tot mai mare asupra sistemului de îngrijire. În acest context, sprijinirea îngrijitorilor informali devine vitală: prevenirea instituționalizării și menținerea vârstnicilor în comunitate nu doar că oferă o calitate mai bună a vieții acestora, dar reduce și costurile sistemului de îngrijire instituționalizată.

În acest context, autoritățile locale trebuie să dezvolte politici integrate care să includă:

- ✓ Extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu;
- ✓ Sprijin pentru îngrijitorii informali (formare, consiliere, suport financiar);
- ✓ Prevenirea instituționalizării și menținerea vârstnicilor în mediul familial și comunitar.

f) Victimele violenței domestice

În conformitate prevederile Legii 2017/2003 prin H.C.L. nr. 22/2019 s-a constituit și funcționează echipa mobilă pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică în orașul Luduș, având în componență sa 5 reprezentanți ai DAS Luduș și un reprezentant al Serviciului Public Poliția Locală din cadrul Orașului Luduș. Echipa mobilă este coordonată de directorul executiv al DAS Luduș.

Misiunea echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică constă în a răspunde prompt și eficient situațiilor de violență, oferind protecție și sprijin imediat victimelor. Echipa acționează la fața locului pentru a evalua riscurile, a acorda asistență psihologică și socială de urgență și a facilita accesul victimelor la servicii specializate, inclusiv adăpost, consiliere juridică, sprijin medical și social. În paralel, echipa colaborează cu Poliția, Direcția de Asistență Socială Luduș, DGASPC Mureș și alte instituții implicate, monitorizând evoluția cazurilor și sprijinind victimele în prevenirea unor episoade viitoare de violență. Prin

această activitate, echipa contribuie la creșterea siguranței persoanelor vulnerabile și la dezvoltarea unei rețele locale integrate de intervenție în cazurile de violență domestică.

Campaniile de prevenire a violenței domestice în școli nu sunt doar lecții teoretice, ci semnale de speranță și protecție pentru elevi. Ele construiesc un spațiu în care tinerii învață să recunoască abuzul, să ceară ajutor și să promoveze relații bazate pe respect și empatie. Prin informare, suport și implicare, aceste inițiative transformă școala într-un loc sigur și responsabil, unde fiecare elev înțelege că violența nu este niciodată o soluție, iar solidaritatea și prevenția sunt cheia unei comunități sănătoase.

g) Alte persoane în situații de risc social

Persoanele cu diferite adicții

Persoanele private de libertate

Persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune

Categoriile enumerate mai sus sunt foarte slab reprezentate în numărul total al persoanelor aflate în nevoie.

3. Infrastructura serviciilor sociale din orașul Luduș și analiza capacității instituționale de furnizare a beneficiilor și serviciilor sociale.

Direcția de Asistență Socială Luduș este instituția publică specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, înființată în subordinea Consiliului Local Luduș, ca direcție de asistență socială, la data de 28 august 2018 prin H.C.L. nr. 120/2018, cu scopul de a asigura, la nivelul orașului Luduș, aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

3.1. Atribuțiile Direcției de Asistență Socială

Serviciile sociale acordate de Direcție având drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, precum și persoanelor private de libertate și pot fi următoarele:

- a) servicii de consiliere și informare, servicii de inserție/reinserție socială, servicii de reabilitare și altele asemenea, pentru familiile și persoanele singure fără venituri sau cu venituri reduse;
- b) servicii sociale adresate copiilor străzii, persoanelor vârstnice singure sau fără copii și persoanelor cu dizabilități care trăiesc în stradă: adăposturi de urgență pe timp de iarnă, echipe mobile de intervenție în stradă sau servicii de tip ambulanță socială, adăposturi de noapte, centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată;
- c) centre care asigură condiții de locuit și de gospodărire pe perioadă determinată pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului;
- d) cantine sociale pentru persoanele fără venituri sau cu venituri reduse;
- e) servicii sociale acordate în sistem integrat cu alte măsuri de protecție prevăzute de legislația specială, acordate victimelor traficului de persoane pentru facilitarea reintegrării/reinserției sociale a acestora: centre de zi care asigură în principal informare, consiliere, sprijin emoțional și social în scopul reabilitării și reintegrării sociale, servicii acordate în comunitate care constau în servicii de asistență socială, suport emoțional, consiliere psihologică, consiliere juridică, orientare profesională, reinserție socială etc.;
- f) consiliere adresată familiei persoanei private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar privind serviciile sociale existente în comunitatea în care aceasta își va avea domiciliul sau reședința după eliberare, precum și servicii de consiliere acordate persoanei care a executat o măsură privativă de libertate în vederea susținerii reinserției sociale a acesteia.

(2) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate prevenirii și combaterii violenței domestice pot fi: centre de primire în regim de urgență a victimelor violenței domestice, centre de recuperare pentru victimele violenței domestice, locuințe protejate, centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației și centre de zi care au drept obiectiv reabilitarea și reinserția socială a acestora, prin asigurarea unor măsuri de educație, consiliere și mediere familială, precum și centre destinate agresorilor.

(3) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate persoanelor cu dizabilități pot fi:

a) cu prioritate, servicii de îngrijire la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități, precum și în centre de zi adaptate nevoilor acestora, potrivit atribuțiilor stabilite prin legile speciale;

b) servicii de asistență și suport.

(4) Complementar acordării serviciilor prevăzute la alin. (3), în domeniul protecției persoanei cu dizabilități, Direcția:

a) monitorizează și analizează situația persoanelor cu dizabilități din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor acestora, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;

b) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii pentru persoanele adulte cu dizabilități;

c) creează condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;

d) inițiază, susține și dezvoltă servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;

e) asigură ponderea personalului de specialitate angajat în raport cu tipurile de servicii sociale;

f) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor;

g) asigură consilierea și informarea familiilor asupra drepturilor și obligațiilor acestora și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

h) implică în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;

i) asigură instruirea în problematica specifică persoanei cu handicap a personalului, inclusiv a asistenților personali;

j) încurajează și susține activitățile de voluntariat;

k) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități și transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.

(5) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate persoanelor vârstnice pot fi următoarele:

a) servicii de îngrijire personală acordate cu prioritate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea;

b) servicii de consiliere, de acompaniere, precum și servicii destinate amenajării sau adaptării locuinței, în funcție de natura și gradul de afectare a autonomiei funcționale.

(6) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate protecției și promovării drepturilor copilului sunt cele de prevenire a separării copilului de părinții săi, precum și cele menite să îi sprijine pe aceștia în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copiilor, inclusiv servicii de consiliere familială, organizate în condițiile legii.

(7) Complementar acordării serviciilor prevăzute la alin. (6), în domeniul protecției copilului, Direcția:

a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și

informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale;

b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;

c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii pentru prevenirea separării copilului de familia sa;

d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau beneficiilor și le acordă, în condițiile legii;

e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;

f) asigură și monitorizează aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței domestice, precum și a comportamentului delinvent;

g) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și beneficii și urmărește modul de utilizare a beneficiilor, precum și familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;

h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;

i) urmărește evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;

j) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și îi transmite acestuia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu;

k) urmărește punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecția copilului/instanței de tutelă referitoare la prestarea de către părinții apti de muncă a acțiunilor sau lucrărilor de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecție specială etc.

3.2. Funcțiile Direcției de Asistență Socială Luduș

În aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, direcția îndeplinește, în principal, următoarele funcții:

a) de realizare a diagnozei sociale la nivelul unității administrativ-teritoriale respective, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de sondaje și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excludere socială etc.;

b) de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere

socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;

c) de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune, pe care le supune spre aprobare consiliului local;

d) de execuție, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare pentru acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale;

e) de administrare a resurselor financiare, materiale și umane pe care le are la dispoziție;

f) de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități ale administrației publice centrale, cu alte instituții care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială din alte unități administrativ-teritoriale, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;

g) de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor

vulnerabile;

h) de reprezentare a unității administrativ-teritoriale în domeniul asistenței sociale.

3.3 Instituții și organizații neguvernamentale în cadrul colaborării interinstituționale ale Direcției de Asistență Socială Luduș

Direcția de Asistență Socială Luduș colaborează cu un număr semnificativ de instituții publice, care contribuie activ la sprijinirea beneficiarilor serviciilor oferite și la îndeplinirea atribuțiilor specifice. Direcția lucrează în strânsă colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș pentru furnizarea serviciilor sociale, iar împreună cu Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, coordonează procesul de monitorizare a acordării beneficiilor sociale.

Pe lângă aceste instituții publice, Direcția de Asistență Socială Luduș beneficiază de sprijinul unor alte organizații și instituții colaboratoare, care susțin activitatea de asistență socială la nivel local. Aceste entități contribuie nu doar la protecția copilului, ci și la furnizarea de servicii complementare, precum: servicii educaționale, psihologice, psihopedagogice, de sănătate, juridice și de ocupare, pentru a asigura o abordare holistică a nevoilor beneficiarilor, după cum urmează:

- ✓ Unități de învățământ din orașul Luduș
- ✓ Spitalul orașenesc Dr. Valer Russu
- ✓ Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională
- ✓ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș
- ✓ Agenția Județeană de Ocuparea Forței de Muncă, punct de lucru Luduș
- ✓ Judecătoria Luduș
- ✓ Poliția Orașului Luduș
- ✓ Casa Județeană de Pensii Mureș
- ✓ Administrația Județeană a Finanțelor Publice Mureș, punct de lucru Luduș
- ✓ Unitățile de cult
- ✓ ONG-uri, etc.

3.4. Harta serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș

Servicii sociale reprezintă „ansamblul de măsuri și acțiuni realizate în cadrul serviciului social licențiat, prin personal de specialitate, pentru implementarea planului de servicii sociale”, în scopul:

- ✓ prevenirii și depășirii situațiilor de dificultate, vulnerabilitate sau dependență;
- ✓ păstrării autonomiei și protecției persoanei;
- ✓ prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;
- ✓ promovării incluziunii sociale;
- ✓ creșterii calității vieții beneficiarilor.

La nivelul orașului Luduș, serviciile sociale sunt furnizate de Direcția de Asistență Socială Luduș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, precum și de Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș, un furnizor privat de servicii sociale. Aceste servicii sunt dedicate grupurilor vulnerabile identificate în comunitate, printre care se numără:

persoanele vârstnice beneficiază de sprijin în îngrijire la domiciliu, consiliere și asistență medicală.

persoanele cu dizabilități fizice și psihice sunt cazate în centre rezidențiale și beneficiază de servicii de asistență personală, consiliere, recuperare și integrare socială.

copiii aflați în situații de risc beneficiază de servicii de protecție, consiliere, activități educative și programe menite să prevină marginalizarea.

Prin intermediul acestor structuri, orașul Luduș oferă o acoperire socială diversificată, adaptată nevoilor specifice ale beneficiarilor și coordonată între instituțiile publice și furnizorii privați licențiați, însă aceasta nu este suficientă pentru a răspunde integral tuturor nevoilor grupurilor vulnerabile.

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate
1	8790 CR-D-II	Centrul de Recuparare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, DGASPC Mureș	50
2	8790 SF-C	Serviciu de Îngrijire de tip familial DGASPC Mureș	560 copii și 386 familii/personae dintre care 9 copii sunt plasați la 7 familii /persoane cu domiciliul în orașul Luduș
3	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Maria – Luduș DGASPC Mureș	6
4	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Matei – Luduș DGASPC Mureș	6
5	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Larisa – Luduș DGASPC Mureș	6
6	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Luca – Luduș DGASPC Mureș	6

Tabel nr. 22 Servicii sociale oferite de instituții publice

Servicii sociale oferite de furnizorii privați

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate
1	8891 CZ-C-II	Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina ” Luduș, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș	20

Tabel nr. 23 Servicii sociale oferite de furnizorii privați

Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș prin Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina ”, Luduș, asigură este un furnizor acreditat și licențiat în servicii sociale în domeniul protecției copilului care are drept scop prevenirea separării copilului de familie, prin acordarea de servicii de îngrijire, servicii recreative, educative, de menținere a stării de sănătate și de igienă, precum și hrană și supraveghere pe timp de zi, având o capacitate de 20 de locuri.

4. Analiza SWOT

Performanța unui sistem este strâns legată de reziliența sa, care reflectă abilitatea de a percepe și de a răspunde eficient la schimbările din mediul său. În cadrul managementului, eficiența presupune o gestionare atentă a proceselor de planificare, organizare, control, implementare a procedurilor și respectarea unei reglementări legale corespunzătoare.

Analiza SWOT este o metodă fundamentală și eficientă în management, utilizată pentru a evalua poziția unei organizații. Scopul acestei analize este de a propune strategii ce permit integrarea optimă a factorilor interni și externi, alegând soluțiile care pun în valoare punctele forte ale organizației, minimizează riscurile și diminuează punctele vulnerabile.

Puncte tari	Puncta slabe
✓ DAS este înființată și funcționează în condițiile legii; ✓ DAS este acreditată, conform legislației, ca furnizor de servicii sociale; ✓ Este un serviciu în dezvoltare, care justifică alocarea de resurse umane și materiale; ✓ Deschiderea și disponibilitatea autorităților locale către identificarea de soluții pentru eficientizarea activității serviciilor sociale deja existente; ✓ Personal cu studii de specialitate în asistența socială; ✓ Asistenți personali instruiți pentru persoanele încadrate în grad de handicap; ✓ Organizare eficientă a serviciilor de consiliere și informare; ✓ Colaborare eficientă cu instituții publice și organizații nonguvernamentale pentru furnizarea serviciilor sociale; ✓ Proceduri de lucru clare și coerente pentru buna desfășurare a activității Direcției de Asistență Socială; ✓ Existența unei rețele de colaborare interinstituțională la nivel județean; ✓ Personal cu studii de specialitate în asistența socială și experiență practică în lucrul cu beneficiari vulnerabili; ✓ Disponibilitatea platformelor digitale pentru informarea publicului și creșterea transparenței instituționale.	✓ Serviciile existente nu acoperă integral nevoile sociale ale anumitor grupuri vulnerabile; ✓ Număr redus de asociații, fundații/ONG-uri acreditate ca furnizori de servicii sociale; ✓ Identificarea insuficientă a beneficiarilor, corelată cu resursele umane limitate, ceea ce afectează acoperirea completă a nevoilor din sistemul de servicii sociale; ✓ Lipsa unei baze de date centralizate care să conțină informații complete despre populația aflată în nevoie și tipologia problemelor sociale; ✓ Fonduri bugetare insuficiente pentru dezvoltarea sistemului de servicii sociale din orașul Luduș; ✓ Incapacitatea furnizorilor publici și privați de a acoperi integral pachetul de servicii necesare; ✓ Negativismul sau lipsa de implicare a beneficiarilor în rezolvarea problemelor sociale; ✓ Lipsa locuințelor sociale la nivelul orașului (pentru persoane fără adăpost, familii cu venituri mici sau fără venituri); ✓ Personal insuficient în acordarea serviciilor sociale; ✓ Lipsa unui sistem informatic integrat care să conecteze furnizorii publici și privați de servicii sociale; ✓ Nivel scăzut de digitalizare a proceselor administrative; ✓ Dependenta majoră de bugetul local, cu resurse financiare limitate; ✓ Insuficiente resurse financiare care să asigure o susținere reală a măsurilor de prevenire și combatere a marginalizării și

	excluziunii sociale;
Oportunități	Amenințări
✓ Localizarea geografică favorabilă a orașului; ✓ Existența unei legislații care reglementează standardele de cost pentru principalele tipuri de servicii sociale; ✓ Existența unor furnizori privați de servicii sociale licențiați la nivel local; ✓ Posibilitatea accesării fondurilor europene 2021-2027 pentru dezvoltarea infrastructurii sociale; ✓ Crearea de parteneriate public-privat pentru înființarea de centre sociale moderne; ✓ Dezvoltarea de proiecte intercomunitare în parteneriat cu alte localități din județul Mureș; ✓ Creșterea interesului societății civile pentru voluntariat și implicare comunitară; ✓ Încheierea de noi contracte de prestări servicii cu asociații și fundații, pentru dezvoltarea de noi servicii sociale.	✓ Insuficiența resurselor financiare necesare pentru implementarea măsurilor de prevenire și combatere a marginalizării și excluziunii sociale; ✓ Creșterea gradului de sărăcie pentru anumite categorii de populație; ✓ Creșterea nevoilor sociale, care poate conduce la supraîncărcarea sistemului; ✓ Lipsa locurilor de muncă și migrarea forței de muncă în străinătate; ✓ Responsabilitatea scăzută a actorilor sociali în implicarea comunitară; ✓ Fenomenul de îmbătrânire a populației determină o creștere a dependenței demografice, cu impact negativ asupra veniturilor sociale; ✓ Instabilitate legislativă și birocrație excesivă; ✓ Scăderea natalității și migrarea tinerilor, care reduc baza de contribuabili; ✓ Lipsa voluntarilor care ar putea acorda ajutor pentru grupurile vulnerabile; ✓ Lipsa locurilor de muncă pe piața muncii, în special pentru persoanele cu dizabilități, persoane de alte etnii, tineri, etc.; ✓ Voluntariatul nu reprezintă o caracteristică importantă a comunității locale. ✓ Creșterea costurilor de trai, accentuând vulnerabilitatea socială.

Analiza serviciilor sociale existente la nivelul orașului Luduș, oferite persoanelor din grupurile vulnerabile de către furnizorii publici și privați acreditați în condițiile legii, a evidențiat faptul că aceste servicii satisfac doar anumite categorii de beneficiari, în timp ce nevoile altor grupuri vulnerabile rămân parțial sau total neacoperite. În principal, serviciile se concentrează pe persoanele cu dizabilități, vârstnici și copii aflați în situații de risc, oferind asistență personală, consiliere, informare și suport în integrarea socială.

Totuși, analiza a relevat că există lacune semnificative pentru alte categorii de persoane: persoane fără adăpost, familii cu venituri reduse sau fără venituri, tineri aflați în risc de marginalizare, persoane care suferă de boli cronice sau dependente de îngrijire pe termen lung.

De asemenea, capacitatea furnizorilor locali, atât publici cât și privați, de a răspunde cerințelor diversificate este limitată de resursele financiare și umane insuficiente, precum și de lipsa infrastructurii adecvate, inclusiv locuințe sociale și centre specializate. În acest context, serviciile sociale existente reușesc să ofere sprijin doar parțial, iar necesitatea extinderii și diversificării acestora este evidentă pentru a asigura o acoperire reală a tuturor grupurilor vulnerabile din comunitate.

Direcția de Asistență Socială nu dispune de o rețea extinsă de servicii sociale, având în prezent un singur serviciu social acreditat și licențiat, care se adresează exclusiv persoanelor vârstnice, oferindu-le îngrijiri la domiciliu. Această situație limitează semnificativ capacitatea DAS de a răspunde diverselor nevoi ale altor categorii vulnerabile din comunitate.

Orașul Luduș nu are resursele financiare necesare pentru a contracta întreaga gamă de servicii sociale oferită de furnizorii privați, deși există o cerere reală în comunitate pentru astfel de servicii. Această situație se datorează mai multor factori interdependenți: buget limitat al autorităților locale, prioritizarea cheltuielilor pentru alte domenii de interes public, lipsa unor mecanisme eficiente de atragere a fondurilor externe și dificultățile în planificarea și coordonarea serviciilor sociale în funcție de nevoile reale ale populației.

Consecința directă este că anumite grupuri vulnerabile, cum ar fi tinerii aflați în risc, persoanele cu dizabilități, familiile cu venituri reduse sau persoanele fără adăpost, rămân parțial sau total neacoperite de sistemul de asistență socială. Lipsa unei oferte diversificate limitează incluziunea socială și crește riscul marginalizării acestor categorii. În acest context, extinderea rețelei de servicii sociale și diversificarea acestora devin priorități esențiale pentru asigurarea unui suport real și accesibil tuturor grupurilor vulnerabile din oraș. Serviciile sociale furnizate de DGASPC Mureș, prin Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, deservește beneficiari de pe tot teritoriul județului Mureș.

5. Propuneri pentru dezvoltarea și consolidarea serviciilor sociale în Luduș

Analizând datele de la nivelul Direcției de Asistență Socială coroborate cu analiza datelor colectate în cadrul cercetării realizate la nivelul orașului Luduș pe un eșantion de 148 de respondenți oferă o imagine clară asupra nevoilor sociale ale comunității, precum și asupra profilului socio-demografic al populației. Majoritatea respondenților sunt persoane adulte și vârstnice, cu vârste cuprinse între 46 și 60 de ani, 60-65 de ani și peste 66 de ani, ceea ce sugerează că o proporție semnificativă a populației se confruntă cu provocările specifice vârstei înaintate. Această demografie evidențiază necesitatea unor servicii sociale dedicate vârstnicilor și grupurilor vulnerabile, care să răspundă nevoilor lor specifice.

De asemenea, datele referitoare la nivelul educațional arată o diversitate a pregătirii respondenților, majoritatea având studii liceale sau generale. Acest aspect subliniază importanța unor metode accesibile și ușor de înțeles de informare pentru publicul larg, în special având în vedere nevoia de educație și sprijin social.

În ceea ce privește situația economică, aproape jumătate dintre respondenți au ca sursă principală de venit pensia, iar restul obțin venituri din salariu sau alte surse. Această distribuție sugerează o vulnerabilitate economică ridicată, mai ales în rândul vârstnicilor, care reprezintă un segment important al populației. Majoritatea respondenților consideră că veniturile lor sunt suficiente doar pentru un trai modest, indicând o stare de bine relativ limitată și dificultăți în accesul la bunuri și servicii care ar îmbunătăți calitatea vieții.

Referitor la problemele comunității, respondenții consideră că cele mai importante preocupări sunt legate de crearea de locuri de muncă și sprijinirea afacerilor locale (aproape 70% dintre respondenți), urmate de infrastructura orașului și dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile. Aceste date reflectă prioritățile economice și de infrastructură ale comunității, în timp ce dezvoltarea serviciilor sociale pentru categoriile vulnerabile, cum ar fi vârstnicii, copiii și persoanele cu dizabilități, este considerată de asemenea importantă.

În ceea ce privește percepția asupra categoriilor sociale vulnerabile, vârstnicii, copiii și persoanele cu dizabilități sunt considerate cele mai afectate și necesită sprijin social constant.

De asemenea, persoanele aflate în risc de sărăcie sunt văzute ca o problemă semnificativă, iar persoanele dependente de substanțe, victimele violenței domestice și persoanele fără adăpost

sunt percepute ca având nevoie de intervenții specializate, dar nu sunt la fel de urgente în comparație cu celelalte categorii.

Datele arată și un nivel ridicat de informare al respondenților, majoritatea știind cui să se adreseze în caz de dificultăți sociale. Direcția de Asistență Socială a orașului Luduș, Internetul și prietenii sunt principalele surse de informare, ceea ce sugerează că instituțiile oficiale și mediul online joacă un rol crucial în transmiterea informațiilor relevante despre serviciile disponibile. În plus, respondenții consideră că serviciile sociale sunt esențiale pentru integrarea persoanelor aflate în dificultate, iar informațiile furnizate de Direcția de Asistență Socială sunt considerate utile și accesibile.

În concluzie, cercetarea arată că serviciile sociale prioritare care trebuie dezvoltate în Luduș includ sprijinul pentru vârstnici, copii, persoane cu dizabilități, persoane aflate în risc de sărăcie și persoane fără adăpost, completate de măsuri de sprijin pentru victimele violenței domestice.

În paralel, este necesară îmbunătățirea comunicării și accesibilității serviciilor sociale pentru întreaga comunitate, pentru a contribui la îmbunătățirea calității vieții, reducerea vulnerabilității și promovarea unei comunități mai integrate și solidare.

În paralel, este important să se acorde atenție priorităților economice, cum ar fi crearea de locuri de muncă și sprijinirea afacerilor locale, pentru a combate vulnerabilitatea economică a unor segmente de populație.

Cercetarea subliniază, de asemenea, necesitatea unei colaborări mai eficiente între instituțiile locale și cetățeni, pentru a promova o comunitate mai integrată, mai solidară și mai bine informată, capabilă să se sprijine reciproc și să își valorifice resursele în mod optim. Prin implementarea acestor măsuri, Ludușul poate construi o societate mai echitabilă, în care persoanele vulnerabile să primească sprijinul necesar pentru o integrare socială durabilă.

Pe baza acestor date, se identifică nevoile clare de servicii sociale care ar trebui dezvoltate sau extinse la nivel local. Printre acestea se numără:

1. Servicii pentru vârstnici, cum ar fi centre de zi, activități recreative și sociale, asistență medicală și psihologică la domiciliu, pentru a sprijini o viață activă și independentă.

2. Servicii pentru copii, inclusiv centre after-school, programe educaționale și recreative, sprijin și consiliere familială, pentru a preveni marginalizarea și a sprijini dezvoltarea lor sănătoasă.

3. Servicii pentru persoanele cu dizabilități, care includ centre de recuperare, sprijin pentru integrarea în educație și muncă, precum și sprijin pentru mobilitate, pentru a facilita accesul acestora la diverse activități și servicii.

4. Sprijin pentru persoanele aflate în risc de sărăcie și persoanele fără adăpost, prin servicii de reintegrare pe piața muncii, programe de sprijin pentru locuințe și alte intervenții specifice pentru a le ajuta să depășească dificultățile economice.

5. Servicii pentru victimele violenței domestice, incluzând consiliere psihologică și juridică, adăposturi de urgență și linii de sprijin.

În plus, este esențială dezvoltarea unor programe de informare și comunicare mai eficiente pentru ca toți cetățenii să fie conștienți de drepturile și resursele disponibile. Campaniile de informare ar trebui să fie extinse și adaptate publicului larg, având în vedere rolul Direcției de Asistență Socială, al internetului și al mass-media ca surse primare de informare.

Colaborare și parteneriate:

✓ Consolidarea colaborării interinstituționale prin crearea unui parteneriat funcțional între furnizorii publici și privați de servicii sociale, pentru coagularea unei rețele locale eficiente;

✓ Identificarea și implicarea voluntarilor calificați, care să contribuie la creșterea calității serviciilor sociale;

- ✓ Identificarea de surse alternative de finanțare (donații, sponsorizări) cu caracter stabil și predictibil;
- ✓ Promovarea imaginii serviciilor sociale pentru a responsabiliza comunitatea și a crește implicarea actorilor locali;
- ✓ Organizarea de întâlniri periodice între partenerii locali pentru informare reciprocă, evaluarea colaborării și inițierea de noi campanii de prevenire a cerșetoriei și protecție a minorilor;
- ✓ Identificarea furnizorilor privați care pot colabora cu DAS Luduș pentru furnizarea de servicii sociale integrate;
- ✓ Crearea și centralizarea informațiilor;
- ✓ Alcătuirea unei baze de date centralizate, care să conțină informații complete despre populația aflată în nevoie și tipologia serviciilor necesare, pentru o gestionare mai eficientă a intervențiilor sociale.

Diversificarea serviciilor sociale oferite de DAS Luduș:

- a) Adăpost de noapte pentru persoane adulte fără adăpost – capacitate: 10 locuri
Obiectiv: Oferirea unui adăpost temporar sigur și accesibil, servicii sociale de bază și sprijin personalizat pentru protecția împotriva riscurilor sociale și reintegrarea în comunitate.
- b) Centru de zi pentru persoane vârstnice – capacitate: 20 locuri/zi
Obiectiv: Asigurarea unui cadru sigur și prietenos, cu servicii sociale și socio-medicale, menținerea autonomiei, reducerea izolării și participarea activă în viața comunității.
- c) Centru de zi pentru persoane adulte cu dizabilități – capacitate: 15 locuri
Obiectiv: Furnizarea de servicii de suport și abilitare, dezvoltarea autonomiei, integrare socială, socializare, consiliere, terapie ocupațională și formarea deprinderilor de viață independentă, prevenind instituționalizarea.
- d) Serviciu de asistență socială comunitară
Obiectiv: Oferirea de servicii personalizate pentru persoane și familii aflate în dificultate, prevenirea excluziunii sociale, creșterea autonomiei și facilitarea integrării sociale.
- e) Centru de zi pentru copii aflați în situații de risc – capacitate: 15 locuri
Obiectiv: Asigurarea suportului educațional, social și emoțional, protecția copiilor, prevenirea separării de părinți, dezvoltarea armonioasă și integrarea socială și școlară prin activități adaptate nevoilor individuale.

Capitolul III

Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale

1. Misiune

Misiunea Direcției de Asistență Socială a orașului Luduș este să acționeze cu responsabilitate față de nevoile comunității locale, satisfăcând în mod legal, transparent, competent și eficient nevoile sociale ale cetățenilor, prin furnizarea de servicii sociale adaptate nevoilor individuale și de înaltă calitate, în vederea protecției și sprijinului persoanelor vulnerabile, prevenirii excluziunii sociale, promovării incluziunii și îmbunătățirii calității vieții.

2. Viziune

Promovarea și furnizarea de servicii sociale de calitate, axate pe prevenție și reducerea riscurilor sociale, care să sprijine integrarea socială și economică a persoanelor vulnerabile, într-un cadru gestionat de o administrație publică modernă, responsabilă și eficientă.

3. Valorile Direcției de asistență socială

Viziunea și misiunea Direcției de Asistență Socială a orașului Luduș sunt construite pe două valori cheie :

- Respectul față de toți beneficiarii serviciilor sociale, garantând tratament echitabil și demnitate pentru fiecare persoană.
- Recunoașterea și respectul față de profesionalismul angajaților direcției, promovând implicarea, responsabilitatea și dezvoltarea continuă a echipei.

4.Cadru legislativ:

1. Constituția României,
2. Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare.
3. Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legea nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
5. Legea nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
6. Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
7. Legea nr. 156/2023 privind organizarea activității de prevenire a separării copilului de familie, cu modificările și completările ulterioare;
8. Legea nr. 226/2021 privind stabilirea măsurilor de protecție socială pentru consumatorul vulnerabil de energie, cu modificările și completările ulterioare;
9. Legea nr. 61/1993 privind alocația de stat pentru copii, cu modificările și completările ulterioare;
10. Legea nr. 321/2001 privind acordarea gratuită de lapte praf pentru copii cu vârste între 0-12 luni;
11. Legea nr. 7/2023 pentru susținerea procesului de dezinstituționalizare a persoanelor adulte cu dizabilități și prevenirea instituționalizării acestora,
12. Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați, cu modificările și completările ulterioare;
13. Legea nr. 217/2003 pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
14. Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea informării, sprijinirii și protecției victimelor infracțiunilor, cu modificările și completările ulterioare;
15. Legea nr. 248/2015 privind stimularea participării în învățământul preșcolar a copiilor provenind din familii defavorizate și a procedurii de acordare a tichetelor sociale pentru grădiniță, republicată;
16. Legea nr. 196/2016 privind venitul minim de incluziune, cu modificările și completările ulterioare;
17. Legea nr. 100/2024 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul asistenței sociale, precum și pentru completarea Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România și pentru modificarea Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
18. Legea 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
19. Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocolului adițional la această convenție;

20. Legea nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
21. O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
22. O.U.G. nr. 84/2020 pentru stabilirea unor măsuri necesare în vederea implementării Programului Operațional Ajutorarea Persoanelor Defavorizate;
23. O.U.G. nr. 35/2025 privind introducerea unui mecanism de sprijin pentru consumatorii casnici de energie electrică aflați în sărăcie energetică;
24. O.U.G. nr. 137 /2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
25. Hotărârea Guvernului nr. 1004/2023 pentru aprobarea Strategiei naționale de sănătate 2023-2030 și a Planului de acțiuni pentru perioada 2023-2030;
26. Hotărârea Guvernului nr. 1491/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială a persoanelor fără adăpost pentru perioada 2022-2027;
27. Hotărârea Guvernului nr. 1492/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind îngrijirea de lungă durată și îmbătrânirea activă pentru perioada 2023-2030;
28. Hotărârea Guvernului nr. 1543/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind prevenirea instituționalizării persoanelor adulte cu dizabilități și accelerarea procesului de dezinstituționalizare, pentru perioada 2022-2030;
29. Hotărârea Guvernului nr. 417/2015 pentru aprobarea Strategiei privind reducerea părăsirii timpurii a școlii în România;
30. Hotărârea Guvernului nr. 440/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2022-2027;
31. Hotărârea Guvernului nr. 490/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale privind drepturile persoanelor cu dizabilități „O Românie echitabilă” 2022-2027;
32. Hotărârea Guvernului nr. 558/2021 pentru aprobarea Strategiei naționale pentru ocuparea forței de muncă 2021-2027 și a Planului de acțiuni pentru perioada 2021-2027;
33. Hotărârea Guvernului nr. 560/2022 pentru aprobarea Strategiei de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2022-2027;
34. Hotărârea Guvernului nr. 592/2021 privind aprobarea Strategiei naționale pentru prevenirea și combaterea violenței sexuale „SINERGIE” 2021-2030;
35. Hotărârea Guvernului nr. 797/2017 pentru aprobarea regulamentelor cadru de organizare și funcționare ale serviciilor publice de asistență socială și a structurii orientative de personal, cu modificările și completările ulterioare;
36. Hotărârea Guvernului nr. 842/2022 pentru aprobarea Strategiei naționale a locuirii pentru perioada 2022-2050;
37. Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;
38. Hotărârea nr. 691/2015 pentru aprobarea Procedurii de monitorizare a modului de creștere și îngrijire a copilului cu părinți plecați la muncă în străinătate și a serviciilor de care aceștia pot beneficia, precum și pentru aprobarea Metodologiei de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și a modelului standard al documentelor elaborate de către acestea, cu modificările și completările ulterioare;
39. Ordinul nr. 29/2019 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate persoanelor vârstnice, persoanelor fără adăpost, tinerilor care au părăsit sistemul de protecție a copilului și altor categorii de persoane adulte aflate în dificultate;
40. Ordinul nr. 6447/2022 pentru modificarea și completarea Ordinului ministrului educației nr. 6.000/2021 privind aprobarea Mecanismului de Avertizare Timpurie în Educație (MATE) și a

Metodologiei de implementare și utilizare a modului informatic MATE pentru prevenirea abandonului școlar și a părăsirii timpurii a școlii;

41. Ordinul nr. 1040/6296/2024 pentru aprobarea modelului-cadru al planului de dezvoltare a serviciilor sociale;

42. Ordinul nr. 2489/2013 pentru aprobarea Standardelor minime de calitate privind managementul de caz în serviciile sociale acordate persoanelor vârstnice;

43. Ordinul nr. 1126/2025 pentru aprobarea modelului-cadru al contractului de servicii sociale, al informărilor transmise de furnizorul de servicii sociale serviciului public de asistență socială;

44. Ordin nr. 82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități;

45. Ordinul nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a orientării școlare și profesionale a acestora;

46. Ordin nr. 2508/2023 privind asigurarea asistenței medicale a antepreșcolarilor, preșcolarilor, elevilor din unitățile de învățământ preuniversitar și studenților din instituțiile de învățământ superior;

47. Ordinul nr. 288/2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului;

48. ORDIN nr. 28 / 2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru acreditarea serviciilor sociale destinate prevenirii și combaterii violenței domestice;

49. Ordinul nr. 82/2019 privind aprobarea standardelor specifice minime de calitate obligatorii pentru serviciile sociale destinate persoanelor adulte cu dizabilități, cu modificările și completările ulterioare;

50. Regulament (UE) NR. 223/2014 privind Fondul de ajutor european destinat celor mai defavorizate persoane, cu modificările și completările ulterioare;

51. Regulament nr. 679/2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), cu modificările și completările ulterioare;

5. Obiective

5.1. Obiectivul strategic general

Dezvoltarea unui sistem modern, eficient și sustenabil de servicii sociale în orașul Luduș, dedicat intervenției prioritare pentru categoriile vulnerabile, în vederea integrării lor complete în viața socială. Acest sistem va contribui la reducerea nivelului de sărăcie, combaterea marginalizării și promovarea echității sociale, prin respectarea drepturilor fundamentale și asigurarea accesului egal la oportunități. Obiectivul urmărește îmbunătățirea calității vieții locuitorilor, în special pentru persoanele aflate în situații de risc, cum ar fi persoanele cu dizabilități, vârstnicii, familiile afectate de violență sau separare, și cei aflați în dificultate economică sau socială.

5.2. Plan Operațional General

Obiectiv general 1: Consolidarea capacității instituționale a furnizorului public de servicii sociale

Obiectiv specific 1.1: Dezvoltarea profesională continuă a personalului din cadrul serviciilor sociale publice, pentru a asigura un serviciu de calitate

Obiectiv general 2: Promovarea parteneriatelor între autoritățile publice locale și societatea civilă în domeniul asistenței sociale

Obiectiv specific 2.1: Externalizarea serviciilor sociale publice prin contracte cu furnizori privați sau organizații non-guvernamentale, pentru a spori eficiența și diversitatea serviciilor

Obiectiv general 3: Evaluarea constantă a nevoilor de servicii sociale și a resurselor disponibile în orașul Luduș

Obiectiv specific 3.1: Realizarea unei analize periodice a cerințelor sociale ale populației și a capacității furnizorului public de a răspunde acestor nevoi

Obiectiv general 4: Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor sociale furnizate de autoritățile publice locale în orașul Luduș

Obiectiv specific 4.1: Dezvoltarea unei rețele integrate și funcționale de servicii sociale gestionate de autoritățile locale

Copii aflați în dificultate

Obiectiv general 1: Protecția copilului aflat în risc/dificultate

Obiectiv specific 1.1: Integrarea/reintegrarea copilului în familie și prevenirea separării acestuia de familie

Obiectiv general 2: Protecția copilului cu handicap

Obiectiv specific 2.1 : Asigurarea accesului la servicii adaptate și incluziune socială

Obiectiv general 3: Protecția copilului în risc de abandon școlar, separat de părinți sau instituționalizat

Obiectiv specific 3.1:Reducerea abandonului școlar și reintegrarea școlară a copiilor vulnerabili

Obiectiv general 4: Protecția copilului cu comportament deviant

Obiectiv specific 4.1 : Reabilitarea comportamentală și reintegrarea socială

Obiectiv general 5: Reducerea riscului de excludere socială a copiilor aflați în situație de vulnerabilitate

Obiectiv specific 5.1 : Promovarea incluziunii sociale și accesului la servicii pentru copiii din familii vulnerabile

Obiectiv general 6: Întărirea capacității de intervenție și dezvoltarea programelor de prevenire în situația copilului victimă a violenței, abuzului, neglijenței, exploatării

Obiectiv specific 6.1:Dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de prevenire, identificare și intervenție pentru protecția copiilor victime ale violenței, inclusiv prin parteneriate interinstituționale, programe educative și suport pentru părinți și comunitate.

Persoane cu dizabilități

Obiectiv general 1: Furnizarea de servicii specializate și adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități, pentru creșterea incluziunii sociale

Obiectiv specific 1.1: Crearea unei infrastructuri și a unui sistem de servicii de zi destinate persoanelor cu dizabilități

Obiectiv specific 1.2: Înființarea unui centru de recuperare și reabilitare pentru persoane cu dizabilități

Obiectiv general 2: Promovarea participării persoanelor cu dizabilități la viața comunitară prin serviciile de zi

Obiectiv specific 2.1 : Creșterea vizibilității și acceptării persoanelor cu dizabilități în comunitate

Persoane adulte fără adăpost

Obiectiv general 1: Înființarea și furnizarea serviciilor sociale pentru persoanele adulte fără adăpost, pentru asigurarea condițiilor minime de trai și integrare socială

Obiectiv specific 1.1: Crearea unui adăpost temporar și a serviciilor de bază pentru persoanele fără adăpost

Familii și persoane cu risc de excluziune socială

Obiectiv general 1: Promovarea incluziunii sociale a familiilor vulnerabile și a persoanelor expuse riscurilor de marginalizare

Obiectiv specific 1.1: Crearea de servicii sociale destinate familiilor vulnerabile și grupurilor defavorizate

Obiectiv specific 1.2: Promovarea incluziunii sociale prin înființarea de centre destinate persoanelor vulnerabile

Obiectiv general 2: Dezvoltarea serviciilor pentru familiile vulnerabile

Obiectiv specific 2.1: Oferirea de ajutoare materiale și financiare pentru familiile vulnerabile

Obiectiv specific 2.2: Oferirea de ajutoare financiare de urgență

Obiectiv general 3 : Creșterea accesului persoanelor vulnerabile la serviciile medicale esențiale

Obiectiv specific 3.1: Facilitarea accesului populației vulnerabile la serviciile de sănătate

Obiectiv specific 3.2: Promovarea unor programe de prevenție și educație sanitară

Violența domestică

Obiectiv general 1: Prevenirea și combaterea violenței domestice

Obiectiv specific 1.1: Prevenirea violenței domestice

Obiectiv specific 1.2: Protecția victimelor violenței domestice

Consum de droguri

Obiectiv general1: Reducerea consumului de substanțe periculoase

Obiectiv specific 1.1: Promovarea unor strategii eficiente de prevenire a consumului de alcool, droguri și tutun

Persoane vârstnice

Obiectiv general 1: Protecția socială a persoanelor vârstnice

Obiectiv specific 1.1: Responsabilizarea aparținătorilor pentru îngrijirea vârstnicului în familie

Obiectiv specific 1.2: Promovarea serviciilor de prevenire a marginalizării sociale a persoanelor vârstnice

Obiectiv specific 1.3: Crearea serviciilor alternative pentru persoanele vârstnice

Obiectiv specific 1.4: Încurajarea îngrijitorilor informali în îngrijirea vârstnicilor

Obiectiv general 2 : Promovarea participării persoanelor vârstnice la viața socială

Obiectiv specific 2.1: Susținerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața societății

5.3. Finanțarea serviciilor sociale

Serviciile sociale pot fi finanțate din fonduri alocate de la bugetul de stat, bugetul local, din donații, sponsorizări sau din contribuții ale beneficiarilor, din accesarea de fonduri nerambursabile precum și din alte surse, cu respectarea legislației în domeniu.

La Direcția Asistență Socială Luduș principala sursă de finanțare este din bugetul local pentru toate serviciile acordate, cu excepția fondurilor necesare pentru plata salariilor asistenților personali și a indemnizației lunare pentru persoanele cu handicap grav, sume ce provin 90 % din bugetul de stat , iar 10 % din bugetul local. Asociațiile și fundațiile sunt finanțate din bugetul local pe baza contractelor de prestare a serviciilor sociale, în proporție de 15% din standardul de cost / beneficiar.

6. Monitorizarea și evaluarea Strategiei de Dezvoltare a Serviciilor Sociale

6.1. Monitorizarea strategiei

Implementarea strategiei va fi monitorizată de către funcționarii din cadrul Direcției Asistență Socială Luduș .

6.2. Evaluare strategiei

Strategia va fi evaluată anual prin intermediul rapoartelor de monitorizare, întocmite ori de câte ori intervin modificări legislative sau de altă natură, care impun elaborarea acestora. Evaluarea se va face în acord cu modificările legislative sau cu modificările apărute în contextul social, economic, cultural, strategia putând fi revizuită sau completată ori de câte ori este necesar.

7. Plan operațional de implementare a strategiei 2026-2035

7.1. Plan operațional general

Obiectiv general	Obiectiv specific	Activități principale	Termen	Responsabil	Sursa de finanțare
1. Consolidarea capacității instituționale a furnizorului public de servicii sociale	1.1. Dezvoltarea profesională continuă a personalului din cadrul serviciilor sociale publice, pentru a asigura un serviciu de calitate	-Identificarea nevoilor de formare profesională ale personalului - Organizarea cursurilor și sesiunilor de instruire pentru asistenții personali - Elaborarea unui plan anual de formare profesională	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
2. Promovarea parteneriatelor între autoritățile publice locale și societatea civilă în domeniul asistenței sociale	2.1. Externalizarea serviciilor sociale publice prin contracte cu furnizori privați sau ONG-uri, pentru a spori eficiența și diversitatea serviciilor	-Identificarea serviciilor ce pot fi externalizate -Elaborarea caietelor de sarcini. - Contractarea de la furnizori privați a serviciilor sociale -Monitorizarea și evaluarea implementării contractelor	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
3. Evaluarea constantă a nevoilor de servicii sociale și a resurselor disponibile în orașul Luduș	3.1. Realizarea unei analize periodice a cerințelor sociale ale populației și a capacității furnizorului public de a răspunde acestor nevoi	- Colectarea datelor socio-demografice și economice - Aplicarea chestionarelor și interviurilor comunitare - Elaborarea planului anual de acțiune privind dezvoltarea serviciilor sociale - Actualizarea periodică a planurilor de acțiune și a strategiei	2026-2035 (anual)	Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
4. Îmbunătățirea calității și eficienței serviciilor sociale furnizate de autoritățile publice locale în orașul Luduș	4.1. Dezvoltarea unei rețele integrate și funcționale de servicii sociale gestionate de autoritățile locale	- Identificarea nevoilor de infrastructură și resurse umane - Înfăințarea sau extinderea serviciilor sociale locale (adăpost de noapte, centre de zi persoane cu dizabilități, vârstnici, consiliere etc.) - Monitorizarea și evaluarea calității serviciilor furnizate	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/a lte surse nerambursabile

7.2. Copii aflați în dificultate

Obiectiv general	Obiectiv specific	Activități principale	Termen	Responsabil	Sursa de finanțare
1. Protecția copilului aflat în risc/dificultate	1.1. Integrarea/reintegrarea copilului în familie și prevenirea separării acestuia de familie	- Evaluarea tuturor copiilor aflați în situații de risc la nivelul orașului Luduș și monitorizarea acestora - Consiliere și informații pentru părinți, pentru a-i ajuta să îmbunătățească relațiile cu copiii lor, reducând astfel riscurile de separare.	Permanent	Direcția de Asistență Socială Luduș DGASPC/ Unități de învățământ/ ONG-uri	Buget local
2. Protecția copilului cu handicap	2.1 Asigurarea accesului la servicii adaptate și incluziune socială	- Crearea și dezvoltarea unor centre de zi specializate care să ofere suport pentru copii cu handicap, incluzând activități educative și terapeutice. - Formarea continuă a personalului implicat în îngrijirea și educarea copiilor cu handicap, pentru a asigura furnizarea a unor servicii de calitate.	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/alte surse nerambursabile
3. Protecția copilului în risc de abandon școlar, separat de părinți sau instituționalizat	3.1 Reducerea abandonului școlar și reintegrarea școlară a copiilor vulnerabili	- Programe de suport educațional - Consiliere psihologică și socială pentru copii și părinți, pentru a sprijini integrarea școlară a acestora. - Contractarea de servicii sociale de zi destinate prevenirii și separării copilului de familie, precum și prevenirii abandonului școlar, care pot include activități educative și de sprijin psihologic pentru copii și familii.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Unități de învățământ ONG-uri	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/alte surse nerambursabile
4. Protecția copilului cu comportament deviant	4.1 Reabilitarea comportamentală și reintegrarea socială	- Programe de consiliere individuală și de grup pentru copii cu comportamente deviante, care să ajute la gestionarea emoțiilor și comportamentelor disruptive.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Unități de	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/al

			- Activități de incluziune socială prin organizarea de ateliere educaționale, activități recreative și campanii de prevenire a comportamentelor deviante în rândul tinerelor generații.		în învățământ ONG-uri	te surse nerambursa bile
5. Reducerea riscului de excludere socială a copiilor aflați în situație de vulnerabilitate	5.1 Promovarea incluziunii sociale și accesului la servicii pentru copiii din familii vulnerabile	- Organizarea de programe educaționale menite să ajute copiii vulnerabili să acceseze educație de calitate și să participe activ la viața socială. - Sprijin în accesarea serviciilor sociale pentru familiile vulnerabile, inclusiv consiliere și orientare pentru obținerea unor ajutoare sociale și acces la servicii de sănătate.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Unități de învățământ ONG-uri	Buget local	
6. Întărirea de capacități și intervenție de dezvoltarea programelor de prevenire în situația copilului victimă a violenței, abuzului, neglijenței, exploatații	6.1 Dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de prevenire, identificare și intervenție pentru protecția copiilor victime ale violenței, inclusiv prin parteneriate interinstituționale, programe educative și suport pentru părinți și comunitate.	-Implementarea mecanismului de semnalare, intervenție și monitorizare a cazurilor de abuz și neglijență pentru a asigura protecția rapidă și eficientă a copiilor. -Derularea de campanii educaționale de prevenire a violenței și abuzului în școli, pentru a ajuta elevii să identifice și să raporteze cazurile de abuz.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș DGASPC Poliția Unități de învățământ ONG-uri	Buget local	

7.3. Persoane cu dizabilități

Obiectiv general	Obiective specifice	Activități principale	Termen	Responsabili	Sursa de finanțare
1.Furnizarea de servicii specializate și adaptate nevoilor	1.1 Crearea unei infrastructuri și a unui sistem de servicii de zi	-Identificarea clădirilor/infrastructurii adecvate pentru centre de zi -Achiziția și dotarea echipamentelor	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de	Buget local/Buget de stat/

persoanelor cu dizabilități, pentru creșterea incluziunii sociale	destinate persoanelor cu dizabilități	necesare pentru activități educative, recreative și de dezvoltare personală - Angajarea și instruirea personalului calificat pentru centrele de zi - Organizarea de programe zilnice adaptate nevoilor persoanelor cu dizabilități (educație, recuperare, activități recreative) - Crearea unui sistem de transport local pentru accesul beneficiarilor la centrele de zi		Asistență Socială Luduș	Fonduri, Europene/alte surse nerambursabile
	1.2 Înființarea unui centru de recuperare și reabilitare pentru persoane cu dizabilități	-Identificarea clădirilor/infrastructurii adecvate pentru crearea unui centru de recuperare și reabilitare. -Obținerea autorizațiilor necesare pentru funcționarea centrului de recuperare. -Achiziționarea echipamentelor specifice de recuperare (ex. aparate de gimnastică medicală, echipamente pentru terapie fizică, mobilier accesibil). -Angajarea personalului specializat (fizioterapeuți, kinezioterapeuți, medici, psihologi) pentru a asigura serviciile de recuperare.	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/alte surse nerambursabile
2. Promovarea participării persoanelor cu dizabilități la viața comunitară prin serviciile de zi	2.1 Creșterea vizibilității și acceptării persoanelor cu dizabilități în comunitate	-Campanii locale de informare și conștientizare despre drepturile persoanelor cu dizabilități și serviciile oferite	Permanent	Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local

7.4. Persoane adulte fără adăpost

Obiectiv general	Obiectiv specific	Activități principale	Termen	Responsabili	Sursa de finanțare
1.Înființarea și furnizarea serviciilor sociale pentru persoanele adulte fără adăpost, asigurarea condițiilor minime de trai și integrare socială	1.1 Crearea unui adăpost temporar și a serviciilor de bază pentru persoanele fără adăpost	-Identificarea și amenajarea unei clădiri/apartamente pentru adăpost temporar - Dotarea adăpostului cu mobilier, paturi, echipamente și facilități sanitare -Asigurarea hranei și băuturilor pentru beneficiari - Organizarea de servicii de consiliere și orientare pentru incluziune socială	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local

7.5. Familii și persoane cu risc de excluziune socială

Obiectiv general	Obiectiv specific	Activități principale	Termen	Responsabili	Sursa de finanțare
1. Promovarea incluziunii sociale a familiilor vulnerabile și a persoanelor expuse riscurilor de marginalizare	1.1. Crearea de servicii sociale destinate familiilor vulnerabile și grupurilor defavorizate	-Identificarea grupurilor defavorizate și evaluarea nevoilor acestora. -Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind drepturile sociale ale familiilor vulnerabile.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
	1.2. Promovarea incluziunii sociale prin înființarea de centre destinate persoanelor vulnerabile	- Înființarea unui centru de zi pentru persoanele marginalizate sau aflate în risc de marginalizare. -Facilitarea accesului la servicii de consiliere, educație și integrare profesională pentru persoanele vulnerabile. -Colaborarea cu instituții și ONG-uri pentru dezvoltarea de programe de incluziune socială.	2026-2035	Orașul Luduș Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local/Buget de stat/ Fonduri, Europene/alte surse nerambursabile

2. Dezvoltarea serviciilor pentru familiile vulnerabile	2.1. Oferirea de ajutoare materiale și financiare pentru familiile vulnerabile	-Asigurarea unui venit minim garantat pentru familiile vulnerabile. -Oferirea de ajutoare financiare pentru situații de urgență (ajutoare pentru situații de sănătate, urgențe sociale).	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Orașul Luduș	Buget local/Buget de stat/alte surse
	2.2. Oferirea de ajutoare financiare de urgență	-Oferirea de ajutoare financiare pentru intervenții urgente (medicale, înmormântare, pentru prevenirea crizelor financiare pentru persoanele vulnerabile). -Suport pentru acoperirea cheltuielilor de urgență în cazuri speciale de familie.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Orașul Luduș	Buget local
3. Creșterea accesului persoanelor vulnerabile la serviciile medicale esențiale	3.1. Facilitarea accesului populației vulnerabile la serviciile de sănătate	- Identificarea problemelor medico-sociale ale grupurilor vulnerabile, cu accent pe cei care nu au acces la servicii medicale. - Campanii de informare privind drepturile de acces la asistență medicală și serviciile disponibile. - Crearea unui sistem de informare și consiliere pentru persoanele neînscrise la medicul de familie. - Supravegherea stării de sănătate a persoanelor vulnerabile (screening, vaccinare).	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Medici de familie ONG-uri Unități sanitare	Buget local/ buget de stat
	3.2. Promovarea unor programe de prevenție și educație sanitară	-Campanii de educație sanitară privind un stil de viață sănătos. - Organizarea de sesiuni informative privind planificarea familială și contracepția. -Desfășurarea de activități de screening pentru identificarea timpurie a bolilor.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș/ DSP/ ONG-uri/instituții medicale/medici de familie	Buget local

7.6. Violența domestică

Obiectiv General	Obiectiv Specific	Activități	Termen	Responsabili	Sursa de finanțare
1. Prevenirea și combaterea violenței domestice	1.1. Prevenirea violenței domestice	- Organizarea de campanii de sensibilizare și informare publică despre pericolele violenței domestice și drepturile victimelor.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
	1.2. Protecția victimelor violenței domestice	- Crearea de parteneriate cu organizații și instituții publice și private pentru adăpostirea temporară a victimelor.	Permanent	Direcția de Asistență Socială Luduș ONG-uri	Buget local
		- Înființarea unui centru sau contractarea serviciilor de sprijin/adăpost pentru victimele violenței domestice, care să ofere adăpost temporar, consiliere psihologică și asistență juridică	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș DGASPC Mureș	Buget local Buget de stat
		- Oferirea de consiliere psihologică și juridică victimelor.	Permanent	Direcția de Asistență Socială Luduș DGASPC Mureș	Buget local

7.7. Consumatorii de droguri

Obiectiv general	Obiectiv specific	Activități	Termen	Responsabili	Sursa de finanțare
------------------	-------------------	------------	--------	--------------	--------------------

1. Reducerea consumului de substanțe periculoase	1.1. Promovarea unor strategii eficiente de prevenire a consumului de alcool, droguri și tutun	- Organizarea de campanii educaționale pe rețelele de socializare pentru a crește conștientizarea asupra riscurilor și efectelor consumului de substanțe. - Distribuirea de pliante și afișe informative în locații publice și în școli pentru prevenirea consumului de alcool, droguri și tutun. - Crearea și distribuirea de materiale educaționale digitale (postere, videoclipuri, infografice) pe platformele de socializare și site-uri web locale.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș Poliția Unități de învățământ	Buget local
--	--	---	-----------	---	-------------

7.8. Persoane vârstnice

Obiectiv General	Obiectiv Specific	Activități	Termen	Responsabili	Sursa de Finanțare
1. Protecția socială a persoanelor vârstnice	1.1. Responsabilizarea aparținătorilor pentru îngrijirea vârstnicului în familie	- Campanii de sensibilizare și informare privind vulnerabilitatea persoanelor vârstnice și necesitatea implicării familiei în îngrijire. - Programe de sprijin socio-economic destinate vârstnicilor, inclusiv ajutoare financiare pentru situații de necesitate și acces la servicii de asistență socială.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local
	1.2. Promovarea serviciilor de prevenire a marginalizării sociale a persoanelor vârstnice	- Dezvoltarea de programe de intervenție în situații de criză pentru persoanele vârstnice, incluzând consiliere psihologică și sprijin social. - Campanii de informare vor viza educarea familiilor cu privire la responsabilitățile lor în îngrijirea vârstnicilor, promovând solidaritatea	2026-2035	Orașul Luduș, Direcția de Asistență Socială Luduș/ Consiliul Local	Buget local, Fonduri nerambursabile

		intergenerațională și prevenirea abandonului vârstnicilor.				
	1.3. Crearea serviciilor alternative pentru persoanele vârstnice	- Înființarea unui centru rezidențial pentru persoanele vârstnice care nu au aparținători și au pierdut autonomia, oferind îngrijire de lungă durată. - Înființarea/ contractarea de servicii acordate în centre de zi destinate persoanelor vârstnice. - Organizarea de activități educaționale, recreative și de socializare prin centrele de zi.	2026-2035	Orașul Luduș/ Direcția de Asistență Socială Luduș	Buget local, Fonduri nerambursabile	
	1.4. Încurajarea îngrijitorilor informalți în îngrijirea vârstnicilor	- Organizarea de campanii de sensibilizare pentru îngrijitorii informalți privind rolul acestora în prevenirea instituționalizării. - Oferirea de programe de formare pentru îngrijitori informalți (cursuri de îngrijire la domiciliu, consiliere psihologică). - Oferirea de sprijin și consiliere îngrijitorilor informalți prin vizite la domiciliu, servicii de suport psihosocial și informatic.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș/ Orașul Luduș	Buget local, Fonduri nerambursabile	
2. Promovarea participării persoanelor vârstnice la viața socială	2.1. Sustinerea implicării active a persoanelor vârstnice în viața societății	- Facilitarea implicării vârstnicilor în procesul decizional privind măsurile care îi privesc.	2026-2035	Direcția de Asistență Socială Luduș/ Orașul Luduș	Buget local	

8. Bibliografie

Pagi web

Enciclopedia liberă Wikipedia

[https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_structure_and_ageing)

[explained/index.php?title=Population structure and ageing](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Population_structure_and_ageing)

<http://statistici.insse.ro:8077/tempo-online/#/pages/tables/insse-table>

<https://www.ludus.ro/portal/mures/ludus/portal.nsf/Index/100?OpenDocument>

<https://www.recensamantromania.ro/>

<https://www.anofm.ro/mures/wp-content/uploads/sites/30/2025/02/RAPORT-DE-ACTIVITATE-2024.pdf>

Strategia de dezvoltare locală a Oraşului Luduş 2021-2027

Anexa nr. 1 Diagnoza socială

În contextul în care problemele sociale continuă să reprezinte provocări semnificative pentru comunitățile din România, serviciile sociale joacă un rol esențial în susținerea persoanelor aflate în dificultate și în promovarea integrării acestora în societate. Orașul Luduș nu face excepție, iar cunoașterea și accesul la aceste servicii reprezintă factori determinanți pentru îmbunătățirea calității vieții cetățenilor săi. Diagnosticul social al comunității din Luduș urmărește să examineze gradul de informare al populației cu privire la serviciile sociale disponibile, precum și percepția acestora asupra eficienței și rolului acestor servicii în integrarea grupurilor vulnerabile.

În ceea ce privește legislația, România are un cadru legal bine definit pentru protecția drepturilor persoanelor vulnerabile, iar serviciile sociale sunt reglementate prin mai multe acte normative esențiale. Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, modificată și completată prin diverse acte normative, stabilește drepturile persoanelor beneficiare ale serviciilor sociale și responsabilitățile autorităților publice locale. De asemenea, cadrul legislativ european, inclusiv Strategia UE 2020 privind incluziunea socială, subliniază importanța combaterii sărăciei și promovării accesului echitabil la servicii sociale, în special pentru persoanele vulnerabile, cum ar fi vârstnicii, persoanele cu dizabilități, și copiii din familii defavorizate.

Scopul cercetării este de a evalua percepția cetățenilor din Luduș asupra serviciilor sociale, identificând lacunele de informare și accesibilitate, precum și nevoile și prioritățile sociale identificate la nivelul comunității. În acest context, studiul va analiza principalele categorii de persoane vulnerabile, precum și tipurile de servicii sociale considerate necesare și prioritare. Astfel, cercetarea își propune să contribuie la o mai bună înțelegere a nevoilor sociale ale orașului și să ofere date relevante pentru dezvoltarea unor politici publice eficiente în domeniul asistenței sociale, în concordanță cu reglementările legislative actuale.

Obiectivele cercetării

1. Identificarea nivelului de informare al populației cu privire la serviciile sociale existente în orașul Luduș.
2. Evaluarea percepției cetățenilor asupra eficienței și rolului serviciilor sociale în integrarea persoanelor aflate în dificultate.
3. Determinarea categoriilor sociale considerate de cetățeni ca fiind cele mai vulnerabile și prioritare pentru sprijin.
4. Stabilirea principalelor probleme generale resimțite la nivelul comunității locale, inclusiv cele de ordin social și economic.
5. Identificarea tipurilor de servicii sociale considerate necesare și prioritare de către populație.
6. Evaluarea canalelor de comunicare/informare utilizate de cetățeni pentru accesarea serviciilor sociale.

Întrebările de cercetare

1. Cât de bine informați sunt cetățenii cu privire la existența și accesul la serviciile sociale din orașul Luduș?
2. Ce surse de informare sunt cele mai utilizate pentru a obține informații despre serviciile sociale?
3. Care este percepția populației cu privire la rolul serviciilor sociale în sprijinirea integrării persoanelor vulnerabile?
4. Care sunt principalele probleme identificate de cetățeni la nivel local, din punct de vedere social, economic și al infrastructurii?

5. Ce categorii de persoane sunt percepute ca fiind cele mai vulnerabile și în nevoie de sprijin social?
6. Ce tipuri de servicii sociale sunt considerate prioritare în comunitate și pentru ce categorii de beneficiari?
7. Știu cetățenii cui să se adreseze în cazul unei situații de dificultate socială?
8. Consideră cetățenii utile informațiile oferite de Direcția de Asistență Socială din Luduș?

Ipoteze de cercetare

1. H1: Majoritatea respondenților nu știu cui să se adreseze în caz de nevoie socială.
2. H2: Persoanele vârstnice și cele cu dizabilități sunt percepute ca fiind cele mai vulnerabile categorii.
3. H3: Informația privind serviciile sociale nu ajunge eficient la cetățeni prin canalele actuale (internet, pliante, sediu).
4. H4: Serviciile sociale sunt percepute ca având un impact pozitiv în integrarea persoanelor aflate în dificultate.
5. H5: Cetățenii consideră prioritare serviciile sociale adresate vârstnicilor și copiilor în dificultate.
6. H6: Problemele economice (șomaj, lipsa locurilor de muncă) sunt percepute ca prioritare în comparație cu problemele sociale.

Metodologia cercetării

Tipul cercetării: cantitativă, descriptivă

Instrument de cercetare:

Chestionar structurat, administrat față în față.

Populația țintă:

Cetățenii orașului Luduș cu vârsta peste 14 ani.

Eșantion:

- Metodă de eșantionare: aleatorie simplă
- Perioada de aplicare:
- iulie 2025- septembrie 2025

Etica cercetării:

- Completarea chestionarului este anonimă.
- Datele sunt confidențiale și folosite exclusiv în scop de cercetare socială.

Plan de analiză a datelor

1. Date sociodemografice:
 - ✓ Analiză descriptivă: distribuția pe grupe de vârstă, corelare cu răspunsurile la alte întrebări.
2. Gradul de informare:
 - ✓ Procentajul celor care cunosc instituțiile responsabile.
 - ✓ Sursele de informare preferate.
3. Percepția despre servicii sociale:
 - ✓ Analiză frecvență (DA/NU) pentru întrebările privind rolul și utilitatea serviciilor.
4. Probleme prioritare în oraș:
 - ✓ Clasificare pe baza scorurilor acordate de respondenți.
 - ✓ Identificare top 3 probleme generale.
5. Categorii vulnerabile identificate:
 - ✓ Frecvența cu care fiecare categorie a fost selectată.
 - ✓ Analiză comparativă pe grupe de vârstă.
6. Tipuri de servicii necesare:
 - ✓ Clasificare tematică a răspunsurilor.
 - ✓ Asocieri între percepția nevoii și profilul respondentului.

CHESTIONAR
pentru evaluarea nevoilor sociale în orașul Luduș

Vă rugăm să completați acest chestionar pentru a ne ajuta să identificăm nevoile reale ale comunității și să îmbunătățim serviciile sociale oferite. Răspunsurile dumneavoastră sunt confidențiale.

1. În ce categorie de vârstă vă încadrați?

- ☐ 14 - 18 ani
- ☐ 19 - 25 ani
- ☐ 26 - 45 ani
- ☐ 46 - 60 ani
- ☐ 60-65 ani
- ☐ Peste 66 de ani

2. Nivelul de educație al respondentului:

- a) Fără studii
- b) Școala generală
- c) Liceu
- d) Studii superioare

3. Care este sursa principală de venit a gospodăriei dumneavoastră?

- a) Salariu
- b) Pensie
- c) Ajutoare sociale
- d) Muncă sezonieră
- e) Alte surse (specificați) _____

4. Cum evaluați situația economică a gospodăriei dumneavoastră?

- a) Foarte bună
- b) Bună
- c) Satisfăcătoare
- d) Dificilă
- e) Foarte dificilă

5. Cum apreciați veniturile actuale ale gospodăriei dumneavoastră?

- 1. Nu ne ajung nici pentru strictul necesar
- 2. Ne ajung numai pentru strictul necesar
- 3. Ne ajung pentru un trai decent.
- 4. Reușim să cumpărăm și unele bunuri mai scumpe, dar cu restrângeri în alte domenii.
- 5. Reușim să avem tot ce ne trebuie, fără să ne restrângem de la ceva.
- 6. Nu știu
- 7. Nu răspund

6. Care sunt, în opinia dumneavoastră, cele mai importante 3 probleme din orașul Luduș, care ar trebui rezolvate cu prioritate?

Nr. Crt.	Probleme	Prioritatea nr. 1	Prioritatea nr. 2	Prioritatea nr. 3
-------------	----------	----------------------	----------------------	----------------------

1	Infrastructura (drumuri, rețea de apă, poduri etc.)			
2	Crearea de locuri de muncă prin sprijinirea unor afaceri locale			
3	Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile			
4	Altceva (vă rugăm să specificați): _____			

7. Care dintre următoarele categorii sociale considerați că sunt o problemă la nivelul comunității?
(Puteți bifa mai multe opțiuni.)

Nr. Crt.	Categorie socială	Nu este o problema	Este o problema mica	Este o problema mare / grava	Nu e cazul / nu exista	NS/ NR
1	Copii					
2	Vârstnici					
3	Persoane cu dizabilități					
4	Persoane aflate în risc de sărăcie					
5	Persoane traficate					
6	Persoane dependente de substanțe					
7	Victime ale violenței domestice					
8	Persoane eliberate din penitenciar					
9	Persoane fără adăpost					
10	Alte categorii					

8. Ce tipuri de servicii sociale considerați că sunt cele mai necesare în comunitate?
(Vă rugăm să menționați și cui s-ar adresa: copii, vârstnici, persoane cu handicap etc.)

Prioritatea 1: _____

Prioritatea 2: _____

Prioritatea 3: _____

9. Știți cui să vă adresați dacă vă confrunțați cu o situație dificilă și aveți nevoie de ajutor?

☐ Da

☐ Nu

☐ Nu știu/Nu răspund

10. De unde obțineți informații despre serviciile sociale disponibile în orașul Luduș?
(Bifați variantele corespunzătoare.)

a) de la sediul Direcției de Asistență Socială Luduș

b) media

c) internet

d) prieteni, rude, etc.

e) Alte surse (vă rugăm să specificați): _____

Prima mențiune

A doua mențiune

A treia mențiune

A patra mențiune

A cincea mențiune

11. Credeți că serviciile sociale contribuie la integrarea persoanelor aflate în dificultate?

☐ Da

☐ Nu

☐ Nu știu/Nu răspund

12. Considerați că informațiile oferite de Direcția de Asistență Socială a orașului Luduș sunt utile?

☐ Da

☐ Nu

☐ Nu știu/Nu răspund

Analiza datelor colectate de la nivelul Direcției de Asistență Socială

1. Informații generale relevante

1.1 Caracteristici teritoriale ale unității administrativ-teritoriale

Orașul Luduș (în trecut Ludoșul de Mureș; în maghiară Marosludas) este amplasat în partea centrală a Podișului Transilvaniei (la 44 km de municipiul Târgu Mureș). Din punct de vedere administrativ aparține județului Mureș, ocupând peste 67 km² - circa 1% din suprafața județului Mureș.

Județul Mureș se situează în Regiunea Centru, care se învecinează la nord-est cu județul Suceava, la est cu județul Harghita, la sud-est cu județul Brașov, la sud cu județul Sibiu, la vest cu județul Cluj, la nord cu județul Bistrița-Năsăud, iar la sud-vest cu județul Alba.

Orașul Luduș, se găsește pe ambele maluri ale râului Mureș, pe Drumul Național DN15, respectiv pe Drumul European E60, între Târgu Mureș și Cluj- Napoca.

Prin întregul potențial disponibil (natural, material și uman) este o componentă importantă a județului din care face parte, armonios integrată în vastul complex funcțional care este Podișul Transilvaniei.

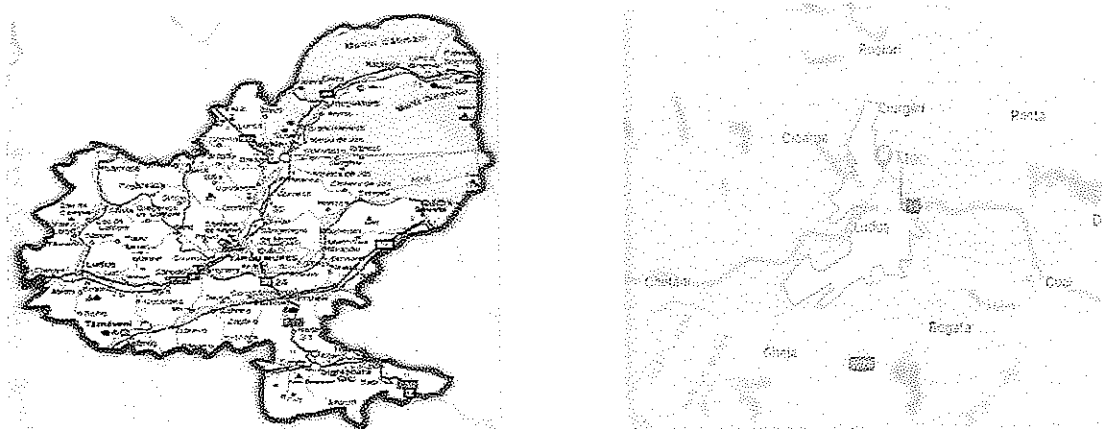

Figura nr. 1. Harta Orașului Luduș, sursa: Google

Teritoriul administrativ al Orașului Luduș are următoarele vecinătăți:

Nord - comuna Sânger;

Est - comuna Cuci;

Sud - comuna Bogata;

Vest - comuna Chețani.

Din punct de vedere administrativ Orașul Luduș are în componența sa șapte localități.

U.A.T.	Localități componente	
Orașul Luduș	Luduș	
	Avrămești	Fundătura
	Cioarga	Gheja

	Ciurgău	Roșiori
--	---------	---------

Tabelul nr. 1. Componenta unității administrativ-teritoriale

1.2. Indicatori demografici

Datele din anul 2023 indică un declin al populației, cu un spor natural negativ de -0,35%, rezultat dintr-o rată a natalității redusă (0,73%) și o rată a mortalității mai ridicată (1,08%). Acest dezechilibru între numărul nașterilor și al deceselor indică o îmbătrânire progresivă a populației și un potențial risc de depopulare în absența unor intervenții adecvate.

Totodată, rata mortalității infantile atinge un nivel alarmant de 1,63% din totalul născuților vii, semnalând posibile curențe în sistemul de îngrijire medicală pentru mame și nou-născuți, precum și vulnerabilități sociale care afectează sănătatea copiilor în primul an de viață.

În ansamblu, situația demografică din Luduș reflectă un dezechilibru între generații și o presiune crescândă asupra sustenabilității demografice, cu implicații directe asupra dezvoltării economice, sociale și asupra calității vieții în comunitate. Această tendință subliniază necesitatea unor politici locale active care să sprijine natalitatea.

U.A.T.	Anul 2023		
	<i>Nascuti vii</i>	<i>Populatia la 01.07.2023</i>	<i>Rata natalitatii</i>
ORAS LUDUS	123	16842	7.3
	<i>Decedati</i>	<i>Populatia la 01.07.2023</i>	<i>Rata mortalitatii</i>
	181	16842	10.7
	<i>Decedati sub 1 an</i>	<i>Nascuti vii</i>	<i>Rata mortalitatii infantile</i>
	2	123	16.3

Tabelul nr. 2 Rata natalității-mortalității-mortalității infantile

Conform datelor obținute de la Institutul Național de Statistică la ultimul recensământ al populației și locuințelor din anul 2021, populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă a orașului Luduș este de 15.328 locuitori, din care: 7.465 bărbați și 7.863 femei. Datele provizorii furnizate de Direcția de Statistică Județeană Mureș în data de 24.06.2025, pentru populația după domiciliu la 01.01.2025, indică un număr de 16.734 locuitori, din care 8.033 bărbați și 8.701 femei.

Categorii de vârstă	2011	2021	2025
Sub 5 ani	Ambele – 733	Ambele – 733	Ambele – 688
	Masculin – 362	Masculin – 362	Masculin – 332
	Feminin – 371	Feminin – 371	Feminin – 356
5 – 9 ani	Ambele – 770	Ambele – 770	Ambele – 772
	Masculin – 395	Masculin – 395	Masculin – 382
	Feminin – 375	Feminin – 375	Feminin – 390
10 – 14 ani	Ambele – 764	Ambele – 764	Ambele – 731

	Masculin – 388	Masculin – 388	Masculin – 373
	Feminin – 376	Feminin – 376	Feminin – 358
15 – 19 ani	Ambele – 747	Ambele – 747	Ambele – 884
	Masculin – 406	Masculin – 406	Masculin – 439
	Feminin – 341	Feminin – 341	Feminin – 445
20 – 24 ani	Ambele – 902	Ambele – 902	Ambele – 848
	Masculin – 478	Masculin – 478	Masculin – 438
	Feminin – 424	Feminin – 424	Feminin – 410
25 – 29 ani	Ambele – 913	Ambele – 913	Ambele – 881
	Masculin – 467	Masculin – 467	Masculin – 434
	Feminin – 446	Feminin – 446	Feminin – 447
30 – 34 ani	Ambele – 1,040	Ambele – 1,040	Ambele – 964
	Masculin – 516	Masculin – 516	Masculin – 501
	Feminin – 524	Feminin – 524	Feminin – 463
35 – 39 ani	Ambele – 1,175	Ambele – 1,175	Ambele – 1,247
	Masculin – 618	Masculin – 618	Masculin – 646
	Feminin – 557	Feminin – 557	Feminin – 601
40 – 44 ani	Ambele – 1,331	Ambele – 1,331	Ambele – 1,231
	Masculin – 674	Masculin – 674	Masculin – 611
	Feminin – 657	Feminin – 657	Feminin – 620
45 – 49 ani	Ambele – 969	Ambele – 969	Ambele – 1,366
	Masculin – 465	Masculin – 465	Masculin – 680
	Feminin – 504	Feminin – 504	Feminin – 686
50 – 54 ani	Ambele – 1,102	Ambele – 1,102	Ambele – 1,403
	Masculin – 543	Masculin – 543	Masculin – 732
	Feminin – 559	Feminin – 559	Feminin – 671
55 – 59 ani	Ambele – 1,212	Ambele – 1,212	Ambele – 1,272
	Masculin – 566	Masculin – 566	Masculin – 601
	Feminin – 646	Feminin – 646	Feminin – 671
60 – 64 ani	Ambele – 1,053	Ambele – 1,053	Ambele – 1,016
	Masculin – 489	Masculin – 489	Masculin – 455

	Feminin – 564	Feminin – 564	Feminin – 561
65 – 69 ani	Ambele – 788	Ambele – 788	Ambele – 1,099
	Masculin – 35	Masculin – 35	Masculin – 502
	Feminin – 435	Feminin – 435	Feminin – 597
70 – 74 ani	Ambele – 771	Ambele – 771	Ambele – 229
	Masculin – 318	Masculin – 318	Masculin – 107
	Feminin – 453	Feminin – 453	Feminin – 122
75 – 79 ani	Ambele – 538	Ambele – 538	Ambele – 663
	Masculin – 240	Masculin – 240	Masculin – 263
	Feminin – 298	Feminin – 298	Feminin – 400
80 – 84 ani	Ambele – 348	Ambele – 348	Ambele – 397
	Masculin – 128	Masculin – 128	Masculin – 149
	Feminin – 220	Feminin – 220	Feminin – 248
85 ani și peste	Ambele – 172	Ambele – 172	Ambele – 318
	Masculin – 59	Masculin – 59	Masculin – 98
	Feminin – 113	Feminin – 113	Feminin – 220

Tabelul nr. 3 Categoriile de vârstă pe an de referință

În perioada 2011-2025¹⁰, structura demografică a populației a cunoscut o serie de transformări semnificative, care reflectă atât provocările, cât și oportunitățile pentru societate. Un prim aspect notabil este scăderea continuă a populației tinere, în special a copiilor sub 5 ani. În 2021, numărul acestora era de 733.000, iar pentru 2025 se preconizează o scădere la 688.000. Comparativ cu 2011, când această categorie număra tot 733.000 de copii, se observă o tendință de scădere constantă a natalității. Această scădere, de aproape 46% față de 2011 și de 6% față de 2021, sugerează un declin al numărului de tineri care vor intra în sistemul educațional și, ulterior, în câmpul muncii. Factorii care influențează acest fenomen includ incertitudinea economică, migrarea și accesul dificil la servicii educaționale și de îngrijire a copiilor.

În contrast cu această scădere, populația tinerelor între 15 și 19 ani a înregistrat o creștere semnificativă, ajungând la 884.000 în 2025, față de 747.000 în 2011. Această creștere sugerează un vârf al natalității din perioada anilor anteriori și poate aduce un impuls pozitiv în dezvoltarea forței de muncă tinere. Mai mult, fetele din această grupă de vârstă au înregistrat o creștere mai semnificativă decât băieții, ceea ce reflectă un progres în educația și integrarea femeilor în societate. Această revigorare a populației tinere poate contribui la o forță de muncă mai dinamică în anii următori.

Pe de altă parte, populația de vârstă medie (25-54 ani) a continuat să crească semnificativ, ajungând la 8.003.000 în 2025, față de 6.293.000 în 2011, ceea ce reprezintă o creștere de aproape 27%. Acesta este un semn al unei societăți mai active din punct de vedere economic, cu o

¹⁰ <https://www.recensamantromania.ro/rezultate-rpl-2021/rezultate-definitive/>

forță de muncă tot mai mare, capabilă să susțină diverse sectoare economice. Totuși, pe termen lung, această populație va ajunge la vârsta pensionării, iar acest lucru va pune presiune asupra sistemelor de pensii și asupra resurselor destinate îngrijirii vârstnicilor, provocând un dezechilibru între numărul de pensionari și cel al persoanelor active.

Fenomenul de îmbătrânire demografică este evident în datele pentru 2021 și 2025, în special în rândul celor între 65 și 84 de ani. Această grupă va ajunge la 1.099.000 de persoane în 2025, comparativ cu 788.000 în 2011, ceea ce reflectă o prelungire a speranței de viață și un număr tot mai mare de persoane care vor necesita îngrijire medicală și socială. De asemenea, populația celor de 80 de ani și mai mult va crește semnificativ, atingând 318.000 în 2025, față de 172.000 în 2011, ceea ce presupune o nevoie tot mai mare de servicii dedicate vârstnicilor.

Un fenomen remarcabil este scăderea populației vârstnice, în special a celor între 70 și 74 de ani, care va scădea drastic de la 771.000 în 2011 la doar 229.000 în 2025. Această scădere semnificativă poate fi atribuită migrației externe, dar și unei reduceri a speranței de viață în anumite regiuni ale țării. Totuși, populația celor de 65-69 de ani a crescut semnificativ în perioada 2021-2025, indicând o redistribuire a populației între grupele de vârstă și o creștere a numărului de vârstnici care vor trăi mai mult decât în trecut.

În ansamblu, datele din 2021 și 2025 arată o continuare a procesului de îmbătrânire a populației și o scădere semnificativă a natalității, ceea ce va influența profund structura economică și socială a societății. Creșterea populației tinerelor între 15-19 ani poate sugera o revigorare a forței de muncă, însă scăderea numărului de copii sub 5 ani și a altor grupe tinere va pune presiune asupra sistemelor educaționale și pe cerințele economice ale viitorului. În același timp, creșterea numărului persoanelor vârstnice va necesita adaptarea infrastructurii de sănătate și servicii sociale. Autoritățile vor trebui să gestioneze aceste schimbări demografice prin politici care să sprijine integrarea vârstnicilor, dar și revitalizarea sectorului educațional și al muncii, pentru a răspunde noilor provocări ale unei societăți în schimbare.

Analiza generală a datelor sugerează o scădere continuă a populației tinere și o creștere a numărului vârstnicilor, reflectând un fenomen de îmbătrânire demografică, care va genera presiuni semnificative asupra sistemelor economice, sociale și de sănătate. Totuși, există și semne pozitive în ceea ce privește revigorarea forței de muncă tinere și creșterea populației active de vârstă medie, ceea ce ar putea oferi un impuls economic pe termen scurt și mediu.

În acest context, este esențial ca autoritățile să implementeze politici adaptative care să abordeze schimbările în structura demografică, să sprijine integrarea vârstnicilor în societate, să asigure stabilitatea sistemelor de pensii și sănătate și să revitalizeze sectorul educațional și cel al muncii pentru a sprijini noile generații.

Piramida vârstelor rezultă din combinarea a două histograme, fiecare reprezentând efectivul populației de sex feminin, respectiv masculin pe grupe de vârstă, conform datelor privind numărul populației după domiciliu la 1 ianuarie 2025.

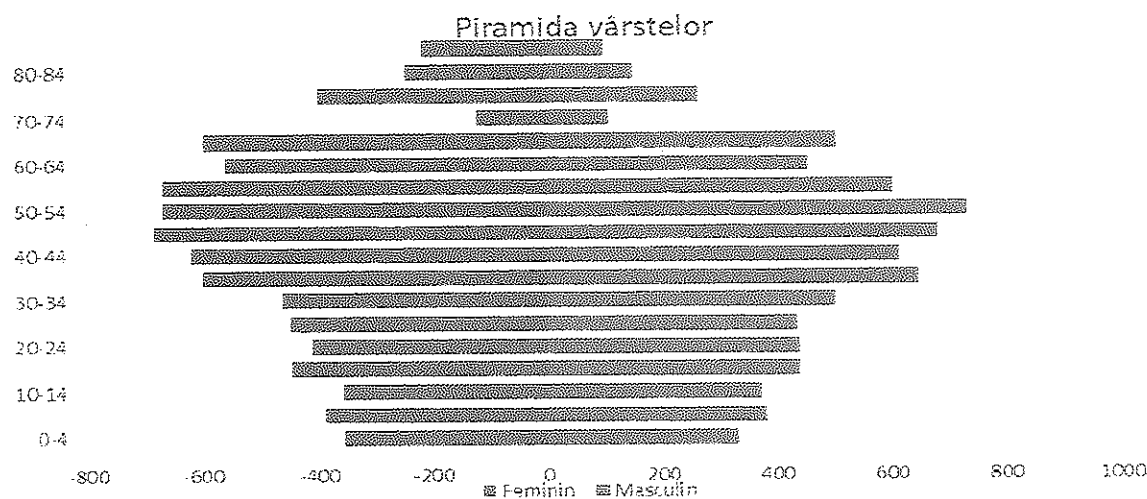

Figura nr. 2. Piramida vârstelor

1.2.1 Componenta etnică și confesională a orașului Luduș

Conform recensământului din 2021, populația stabilă a orașului Luduș este de 14.757 de persoane. Dintre acestea, 9.399 de persoane sunt de etnie română, 2.784 de etnie maghiară, 1.150 de etnie romă și 12 persoane din alte etnii.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (63,9%), urmați de reformați (14,62%), romano-catolici (4,25%), greco-catolici (2,11%) și alte religii (2,72%). Pentru 10,44% din populație, apartenența confesională nu este cunoscută.

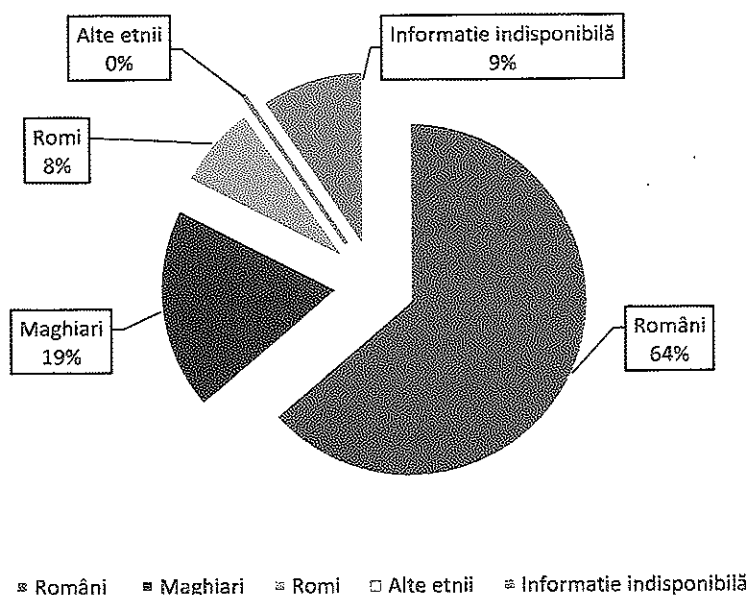

Figura nr. 3. Componenta etnică a orașului Luduș

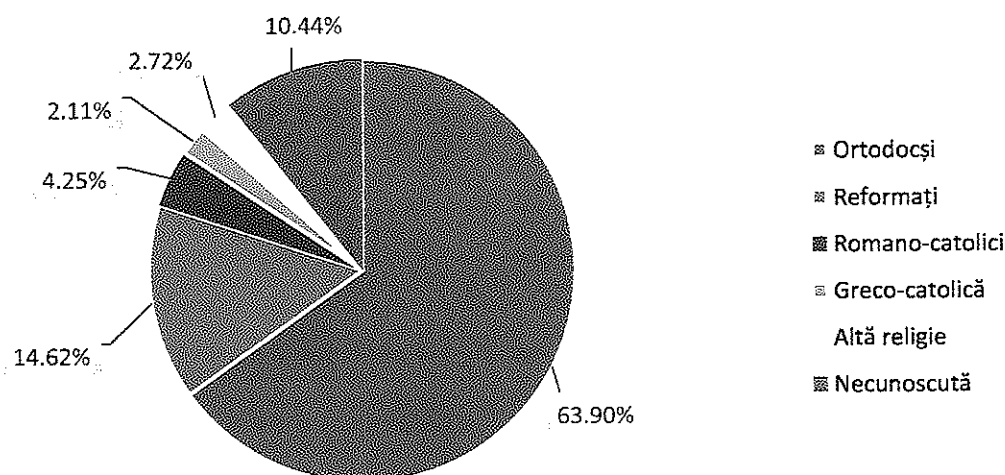

Figura nr. 4. Componenta confesională a orașului Luduș

Guvernul României și Banca Mondială în studiul „Atlasul Zonelor Urbane Marginalizate din România” au definit zonele urbane „marginalizate” ca fiind zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu satisfac un standard corespunzător pe nici unul din cele trei criterii, adică:

- au deficit de capital uman;
- au un nivel scăzut de ocupare formală;
- oferă condiții improprii de locuire.

Zonele urbane „dezavantajate” sunt, prin definiție, zone din interiorul orașelor și municipiilor care nu ating un standard corespunzător privind capitalul uman (educație, starea de sănătate, mărimea și compoziția gospodăriei), ocuparea și condițiile de locuire.

1.2.2 Distribuția zonelor marginalizate și dezavantajate

Indiferent de tipul din care fac parte, zonele urbane marginalizate (ZUM) sunt adevărate puncte de excluziune socială care concentrează persoane cu nivel scăzut de capital uman (nivel scăzut de educație, stare precară de sănătate, număr ridicat de copii), cu nivel scăzut de ocupare în sectorul formal și condiții precare de locuire. Puternica stigmatizare cu care sunt asociate aceste locuri, pe lângă lipsa sau slaba calitate a serviciilor (ex. educație, sănătate, infrastructură utilitară) reduc drastic șansele populației de a scăpa de sărăcie.¹²

La nivel național, peste o treime (până la 47%) din populație din 5 orașe (Aninoasa județul Hunedoara, Podu Iloaiei - județul Iași, Budești - județul Călărași, Băneasa; județul Constanța și Ștefănești - județul Botoșani) trăiesc în zone marginalizate.

Regiune	Județ	Oras	Populația stabilă	% populație în zone nedezavantajate	% populație în zone dezavantajate pe locuire	% populație în zone dezavantajate pe ocupare	% populație în zone dezavantajate pe capital uman	% populație în zone marginalizate	% populație în zone cu instituții sau sub 50 de locuitori
CENTRU	HR	ORAS BORSEC	2.585	37,87	53,69	0,00	8,43	0,00	0,00
CENTRU	HR	ORAS CRISTURU SECUIESC	9.650	61,65	14,39	3,90	15,27	4,79	0,00
CENTRU	HR	ORAS VLAHITA	6.898	43,53	0,00	28,78	20,43	5,93	1,33
CENTRU	MS		276.773	71,51	5,26	6,29	9,81	5,98	1,15
CENTRU	MS	MUNICIPIUL REGHIN	33.281	79,48	1,16	8,98	4,62	5,76	0,01
CENTRU	MS	MUNICIPIUL SIGHISOARA	28.102	64,55	15,22	1,92	9,90	8,12	0,29
CENTRU	MS	MUNICIPIUL TARGU MURES	134.290	86,43	5,22	0,78	3,56	2,29	1,72
CENTRU	MS	MUNICIPIUL TARNAVENI	22.075	55,02	0,80	19,97	7,85	15,44	0,92
CENTRU	MS	ORAS IERNUT	8.705	33,51	6,16	21,23	38,64	0,00	0,46
CENTRU	MS	ORAS LUDUS	15.328	69,34	2,93	2,97	18,79	5,62	0,35
CENTRU	MS	ORAS MIERCUREA NIRAJULUI	5.554	14,60	0,00	21,57	56,23	6,72	0,88
CENTRU	MS	ORAS SANGEORGHIU DE PADURE	5.166	16,74	7,30	20,34	44,56	10,47	0,48
CENTRU	MS	ORAS SARMASU	6.942	34,86	1,37	14,55	37,47	11,29	0,46
CENTRU	MS	ORAS SOVATA	10.385	41,62	8,88	19,51	11,68	14,57	3,75
CENTRU	MS	ORAS UNGHENI	6.945	45,37	4,81	11,88	11,75	26,12	0,07

Tabelul nr. 4. Zone marginalizate

Conform informațiilor din tabelul de mai sus 5,62 % din populația Orașului Luduș, aparține zonei marginalizate (populația luată în calcul este de la RPL 2011). Cartierele care aparțin acestor zone sunt : Cioarga, Mărășești, Oarba, Pîrîului, Nucilor, De obicei, acestea sunt cartiere vechi, de periferie, care s-au extins după 1990, cu comunități extrem de sărace (rome, dar nu numai).

Deși casele și adăposturile sunt în general foarte mici, cu o suprafață cuprinsă între 6 și 40 de metri pătrați, în ele locuiesc familii numeroase, cu mulți copii. Casele sunt amplasate haotic, una lângă alta, cu foarte puțin spațiu între ele. În majoritatea cazurilor, aceste zone includ comunități rome tradiționale ale căror membri vorbesc limba romani.

Problemele locuitorilor din zonele de tip mahala cu case/ locuințe improvizate:

- condiții proaste de locuire/ condiții de locuire mizerabile;
- lipsa sau accesul redus la infrastructură;
- lipsa sau venituri reduse;
- poziții marginale și vulnerabile pe piața muncii;
- educație formală scăzută sau deloc în rândul adulților;
- rate ridicate ale abandonului școlar în rândul copiilor (în special în cazul fetelor)⁶

Harta evidențiază clar diversitatea și gradul diferit de marginalizare în cadrul localității. Prezența acestor zone în centrul localității, precum și în cartierul Gheja, indică nevoia unei strategii integrate care să cuprindă atât renovarea infrastructurii, cât și implicarea activă a autorităților locale și organizațiilor sociale.

În ansamblu, această cartografiere oferă un cadru valoros pentru prioritizarea resurselor și proiectelor de dezvoltare urbană și socială. Este nevoie de o abordare multidisciplinară, care să combine investițiile în infrastructură cu programe sociale de incluziune, educație și sănătate, în vederea reconstruirii acestor comunități și integrării lor în structura urbană. Astfel, orașul poate deveni un spațiu mai echitabil, sigur și prosper pentru toți locuitorii săi, iar marginalizarea va fi redusă treptat prin eforturi susținute și bine coordonate.

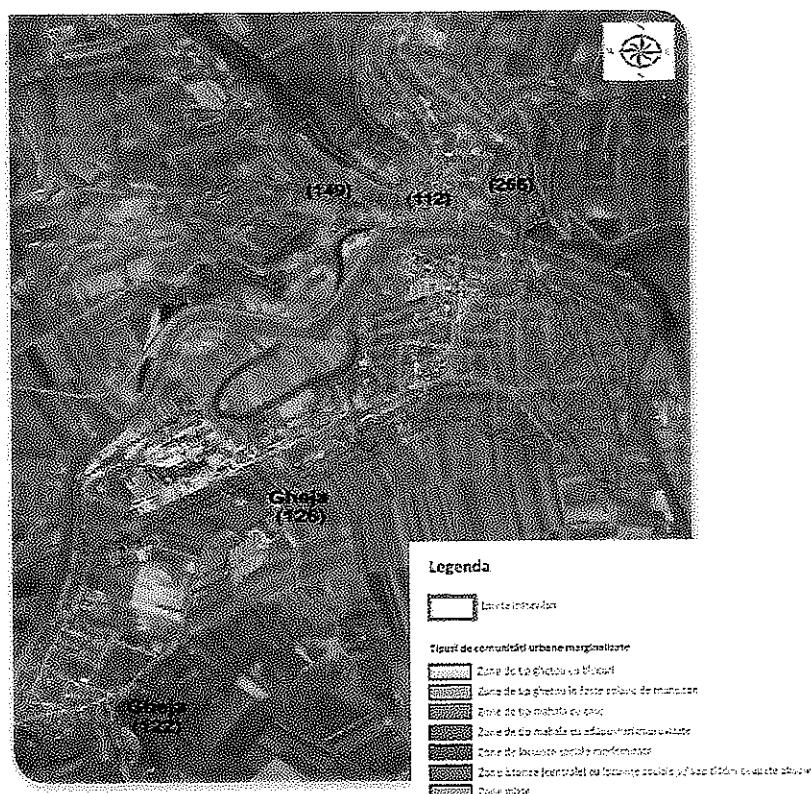

Figura nr. 5. Localizarea zonelor marginalizate

2. Infrastructură tehnico-edilitară

2.1 Infrastructura rutieră

Orașul Luduș beneficiază de acces rutier prin mai multe artere importante. Drumul Național DN 15/E60 asigură legătura cu municipiul Cluj-Napoca, spre nord-est, și cu municipiul Târgu Mureș, spre est. Totodată, Drumul Județean DJ 151 traversează orașul de la nord la sud, intersectând DN 15 în interiorul localității. În plus, Luduș se află în apropierea autostrăzii A3 (Autostrada Transilvania), ieșirea de la Chețani fiind la aproximativ 10 km distanță.

Orașul Luduș are o poziție avantajoasă în ceea ce privește conectivitatea rutieră și apropierea de orașe importante:

Oraș	Distanță aproximativă față de Luduș	Timp estimat cu mașina
Târgu Mureș	44 km la est	~35 minute
Cluj-Napoca	70 km la vest	~1 oră
Turda	32 km la vest	~30 minute
Alba Iulia	90 km la sud-vest	~1 oră 30 minute
Reghin	66 km la nord-est	~1 oră 15 minute

Tabelul nr. 10. Distanța aproximativă a orașelor față de Luduș

Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat*			
DN 15/E60	Km 0+000	Km 373+931	Turda (DN 1) – Iernut – Târgu Mureș – Reghin – Toplița – Borsec – Bicăz – Piatra Neamț

			Bacău (DN 2)
DJ107G	Km 0+000, DJ 107D (Uioara de Sus)	Km 16+775, Limita Jud. Mureș	Noslac - Căptalan - Copand - Stâna de Mureș - Găbud
DJ151	Km 0+000, Luduș (DN 15)	Km 45+810, Limita Jud. Bistrița - Năsăud	Roșiori - Avrămești - Tăureni - Gaura Sângerului - Zau de Câmpie - Bujor - Miheșu de Câmpie - Balda - Sărmașu - Sărmășel - Sărmașel Gară

Tabelul nr. 5. Rețeaua de drumuri care asigură relația cu teritoriul învecinat

*Sursa: UAT Orașul Luduș

Cursul Râului Mureș reprezintă o barieră naturală care divizează rețeaua stradală urbană, separând zona istorică de Cartierul nou și zona industrială. Rețeaua stradală internă conține numai o structură de traversare, pe care se suprapune traseul drumului județean 107G (relația cu județul Alba). Pe acest sector al infrastructurii stradale, utilizat atât de fluxurile locale, cât și de cele de tranzit, este permisă inclusiv circulația vehiculelor grele de marfă.

2.2 Infrastructura de transport și comunicații

2.2.1 Transport feroviar

Transportul feroviar în Orașul Luduș există încă din anul 1872, când s-a dat în exploatare sectorul de cale ferată Războieni – Târgu Mureș, în lungime de 59,2 km.

În perioada 1886 - 1888 a fost construit și dat în exploatare tronsonul de cale ferată Luduș - Măgheruș - Șieu, în lungime de 94 km. Teritoriul de analiză este racordat la rețeaua națională de cale ferată în stația Luduș amplasată pe linia secundară 405: Deda - Reghin - Târgu Mureș - Luduș - Războieni și în halta Luduș Sat Hc pe linia 406: Bistrița Bârgăului - Sărățel - Șieu - Luduș.

În decursul unei zile lucrătoare, în intervalul orar 00:00 - 23:59, stația Luduș reprezintă punct de plecare/sosire pentru 24 de trenuri încadrate în rangurile Regio (R, 20 cazuri) și Interregio (IR, 4 cazuri), în timp ce halta Luduș Sat Hc este tranzitată de 8 trenuri de rang Regio.

Rețeaua feroviară secționează teritoriul intravilan al Orașului Luduș pe direcția SV-NE, conducând la reducerea conectivității rețelei stradale urbane (numărul legăturilor posibile între nodurile rețelei rutiere) pe relațiile Sud-Nord. Intersecția dintre rețeaua de cale ferată și DN 15 (E60) se realizează la nivel, generând timpi de așteptare și probleme de siguranța circulației. Alte treceri la nivel sunt situate pe Str. Gării, DJ107G, Str. Răsăritului și Str. Viilor. În figura de mai sus sunt reprezentate aceste infrastructuri de traversare.

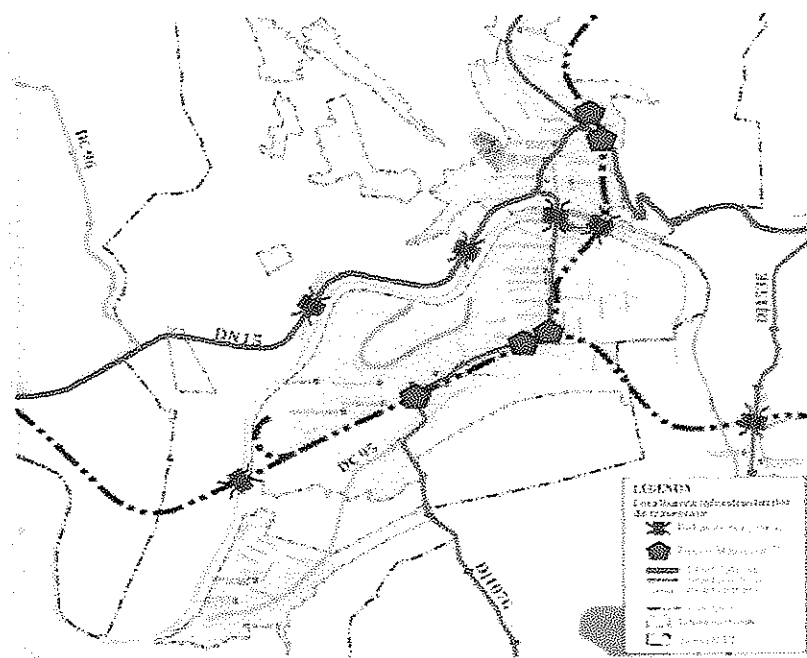

Figura nr. 6. Localizarea infrastructurilor de traversare

2.2.2 Transport public

Transportul public de persoane interjudețean din Luduș către Cluj Napoca, respectiv Târgu Mureș este asigurat de operatori privați cu mașinile din dotare - autocare, autobuze, microbuze.

Transportul public local de persoane este asigurat S.C. Administrativ Serv Luduș S.R.L. și operează pe teritoriul administrativ al orașului în baza Contractului – cadru de delegare directă a gestiunii serviciilor publice de transport persoane în aria teritorială de competență a orașului Luduș Nr. 41596 / 11.10.2019

Rețeaua de transport public este formată din 3 linii de transport cu lungimea totală a traseelor de 29,3 km.

În conformitate cu Hotărârea Consiliului Local nr. 207/2014, cu modificările și completările ulterioare, Orașul Luduș acordă facilități pentru diverse categorii de utilizatori, constând în transport gratuit pentru următoarele persoane:

a) persoanele cu handicap accentuat și grav:

- însoțitorii persoanelor cu handicap orav. în prezența acestora;
- însoțitorii copiilor cu handicap accentuat, în prezența acestora;
- însoțitorii aciușilor cu handicap auditiv și mintal accentuat. în prezența acestora;
- asistenții personali ai persoanelor cu handicap grav;
- asistenții personali profesioniști ai persoanelor cu handicap grav sau accentuat: -persoanele cu handicap ușor și mediu.

k) veteranii de război și văduvele de război;

l) persoanele persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și cele deportate în străinătate sau constituite în prizonieri;

m) persoanele îndreptățite să beneficieze de prevederile Legii nr. 341/2004 a recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma

revoltei rnuncitoarești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987, cu modificările și completările ulterioare:

- n) elevii orfani, elevii cu cerințe educaționale speciale, precum și cei pentru care s-a stabilit o măsură de protecție special;
- o) pensionarii cu venituri între 2.501-3.000 lei, inclusiv, în limita a zece călătorii lunar;
- p) pensionarii cu venituri sub 2.500 lei, inclusiv, în limita a douăzeci călătorii lunar;
- q) elevii din învățământul primar, clasa pregătitoare și gimnazial clasele I-VIII cu domiciliul pe teritoriul administrativ al orasului Luduș;
- r) elevii din învățământul profesional și liceal acreditat/autorizat;
- s) cetățenii care au acordate titluri de cetățeni de onoare.

2.3 Alimentarea cu apă

2.3.1 Sursa de apă

Orașul are sistem centralizat de alimentare cu apă, care asigură apa potabilă din două surse:

- ✓ de suprafață, râul Mureș, care alimentează a doua linie operațională din stația de tratare. Stația este realizată în anul 1985 și poate asigura necesarul de apă pentru Orașul Luduș. Din priza de apă de pe Mureș se prelevează un debit de 3.265 m³/zi, deserving o populație de 16.345 persoane, calitatea apei prelevate se înscrie în categoria A2 (conform „Raport de mediu pe anul 2011”);
- ✓ sursa subterană a orașului este apa de adâncime captată prin două drenuri și îmbogățită cu apă de suprafață. Apa din sursă este nepotabilă având indicatorii amoniu, Mg, Ca, Cl și conductivitatea depășiți față de valorile normate.

2.3.2 Sistem de colectare și depozitare

Aducțiunea de apă brută are o lungime de 1,4 km. Aducțiunea este realizată din anul 1986, sectoarele realizate din tuburi de oțel.

De la captare, apa brută este pompată în stația de tratare, care are două linii operaționale: linia întâi cu capacitatea de 50 l/s și linia a doua cu capacitatea de 110 l/s. După ozonizare și clorurare apa este înmagazinată într-un rezervor cu capacitatea de 2.500 m³, amplasat pe linia nouă (a doua linie de tratare), de unde este distribuită prin pompare în rețeaua orașului. În teritoriul orașului există rezervoare de înmagazinare a apei potabile, și anume rezervoarele „Cabana”, 2 x 2000 m³ și rezervoarele „Hidrofor” cu capacități de 1 x 300 m³ și 1 x 500 m³.

Sistemul de alimentare cu apă al orașului are două sisteme de pompare:

- ✓ sistemul nr.1 aflat în incinta stației de tratare, are 3+1 pompe Cerna 150, Q=220m³/h, H=28m;
- ✓ sistemul nr.2 aflat pe rețeaua de distribuție a apei în oraș, care are 4+1 pompe Q=140m³/h, H=55m.

UAT Luduș a implementat proiectul Reabilitare/extindere sisteme de alimentare cu apă potabilă și sisteme de canalizare, stații de pompare apă potabilă, stații de pompare ape uzate și conducte de refulare, care a fost finalizat în decembrie 2016.

Rețeaua de distribuție apă potabilă avea în anul 2020 o lungime totală de 93 km. Observăm o creștere în anul 2016 cu 17,72% a lungimii rețelei de distribuție a apei potabile față de anul 2015, datorată lucrărilor de extindere a rețelei.

2.4 Rețeaua de canalizare

Rețeaua de canalizare a orașului avea în anul 2020 o lungime de 63,5 km. Canalizarea apelor uzate din oraș se face în sistem mixt, cca. 60% din rețeaua de canalizare funcționează în sistem separativ și 40% în sistem unitar. Un procent de 90% din totalul locuințelor aparținătoare Orașului Luduș sunt racordate la rețeaua de canalizare.

Vechimea rețelelor depășește 48 de ani, este executată din tuburi din PREMO și din beton, cu diametre cuprinse între 200 – 1200 mm.

Cu ajutorul fondurilor europene în anul 2015 a fost construită o stație nouă de epurare prin proiectul „Construirea unei noi stații de epurare în Luduș și Iernut – reabilitarea stației de epurare”, acest proiect făcând parte din proiectul POS Mediu Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Mureș, cofinanțat din Fondul de Coeziune al Uniunii Europene. Datorită tehnologiei moderne implementate, procesele tehnologice din stația de epurare vor fi monitorizate on-line și corectate automat prin intermediul sistemului SCADA – Monitorizare, Control și Achiziții de Date.

2.5 Alimentarea cu gaze naturale

Județul Mureș se situează pe primul loc în ceea ce privește producția de gaze naturale în România furnizând peste 60% din totalul extras pe țară, și este totodată județul cu cea mai dezvoltată rețea de distribuție a gazului metan. Orașul Luduș face parte din principalele localități pe teritoriul cărora există captări de gaze naturale, aflate în exploatarea ROMGAZ Mediaș, Schela Târgu Mureș. ROMGAZ S.A. deține o importantă exploatare a gazelor naturale (între localitățile Avrămești și Roșiori), ce cuprinde numeroase sonde de extracție gaze naturale, conducte de aducțiune, conducte colectoare, grup pompare și instalații aferente. Teritoriul administrativ al Orașului Luduș este traversat de mai multe conducte de transport gaze naturale de presiune înaltă, operatorul acestora fiind S.N.T.G.N. TRANSGAZ S.A. MEDIAȘ.

Astfel, partea de sud a teritoriului este traversată de următoarele conducte: conductă de racord de presiune înaltă pentru alimentarea SRM Noslac, conductă magistrală cu Dn 500 mm, Ozd - Câmpia Turzii, conductă de racord de presiune înaltă cu Dn 250 mm, pentru alimentarea SRS Luduș.

În partea de nord a teritoriului administrativ al Orașului Luduș se află exploatarea ROMGAZ, iar gazele naturale extrase aici sunt trimise în sistemul TRANSGAZ S.A., în conducta de transport Avrămești – Chețani (având Dn 250 mm) și în conducta de racord de presiune înaltă cu Dn 100 mm pentru alimentarea SRM Sânger. Alimentarea cu gaze naturale a Orașului Luduș se realizează prin intermediul unei stații de reglare măsurare (SRS Luduș), alimentată din conducta de racord cu diametrul de 250 mm.

Conform informațiilor furnizate de S.C. E.ON GAZ DISTRIBUȚIE S.A. (deținătorul licenței de distribuție gaze naturale în Orașul Luduș), situația alimentării cu gaze naturale a Orașului Luduș este următoarea:

✓ Alimentarea cu gaze naturale a Orașului Luduș și a cartierului Gheja se face prin intermediul unei stații de reglare de sector (SRS) cu capacitatea de 20.000 mc/h.

✓ Alimentarea cu gaze naturale a cartierului Roșiori se face dintr-o stație de reglare măsurare predare (SRMP), cu capacitatea de 1.200 mc/h.21

2.6 Alimentarea cu energie electrică

Energia electrică este asigurată în Orașul Luduș prin Centrul de exploatare medie de tensiune și joasă tensiune, care aparține sucursalei de distribuție a energiei electrice Tg. Mureș, filiala Brașov a SC ELECTRICA SA. Distribuția energiei electrice se realizează prin rețele electrice de medie tensiune (20KV), postul de transformare medie/joasă tensiune și rețele electrice de joasă tensiune (0.4KV). Rețele electrice de medie tensiune sunt alimentate dintr-o stație de transformare de 110/20KV. UAT Orașul Luduș a finalizat cu succes în anul 2023, proiectul

„Modernizarea și eficientizarea sistemului de iluminat public” în cadrul Programului Operațional Regional 2014-2020.

Printre obiectivele specifice ale proiectului, realizate cu succes, se numără:

- ✓ Modernizarea sistemului de iluminat public, prin instalarea a 2.184 corpuri de iluminat eficiente din punct de vedere energetic.
- ✓ Asigurarea protecției mediului și a dezvoltării durabile, prin instalarea a 127 de surse de energie regenerabilă pentru iluminatul public.
- ✓ Implementarea unui sistem de telegestiune a iluminatului public, care permite monitorizarea și controlul de la distanță al acestuia.
- ✓ Reducerea consumului anual de energie utilizată pentru iluminatul public cu peste 50%.
- ✓ Reducerea emisiilor anuale de echivalent CO₂ cu peste 50%.
- ✓ Reducerea estimată a gazelor cu efect de seră cu peste 30%.
- ✓ Creșterea siguranței traficului rutier și pietonal, prin îmbunătățirea iluminatului în zonele publice.

Prin finalizarea acestui proiect, Orașul Luduș a reușit nu doar să îmbunătățească infrastructura de iluminat public, ci și să contribuie semnificativ la protecția mediului și la creșterea siguranței locuitorilor.

3. Profil economic

3.1 Ocuparea forței de muncă

Datele reflectă o scădere continuă a numărului mediu de salariați între anii 2019 și 2022, cu un minim atins în 2022 (3774 persoane). Această evoluție poate fi pusă pe seama efectelor pandemiei de COVID-19, care a afectat semnificativ piața muncii începând cu 2020. Scăderea accelerată din 2020 și 2021 indică posibile restructurări economice, închideri de afaceri, reducerea activității în anumite sectoare sau migrarea forței de muncă spre alte zone mai atractive economic.

În anul 2023, se remarcă o creștere ușoară a numărului mediu de salariați (+220 față de 2022), ajungând la 3994 de persoane, ceea ce sugerează semne de redresare a pieței muncii și o posibilă reactivare a unor sectoare economice sau inițiative de angajare la nivel local.

Totuși, comparativ cu anul 2019 (4162 persoane), numărul salariaților în 2023 rămâne mai mic cu 168 de persoane, ceea ce indică o redresare parțială, dar nu completă, față de perioada de dinaintea pandemiei. Acest decalaj poate reflecta o transformare structurală a pieței muncii, digitalizarea unor activități sau migrarea forței de muncă tinere.

În concluzie, evoluția numărului mediu al salariaților în perioada 2019–2023 reflectă un impact negativ clar al pandemiei asupra ocupării forței de muncă, urmat de o redresare lentă și parțială. Această tendință scoate în evidență necesitatea unor politici locale de stimulare a angajărilor, atragere a investițiilor și sprijinire a sectoarelor productive, în vederea creării de locuri de muncă stabile și sustenabile. Totodată, creșterea recentă poate constitui un punct de plecare pentru consolidarea economică pe termen mediu, cu condiția unei gestionări atente a resurselor umane și economice.

Numarul mediu al salariatilor pe judete si localitati

Judete Localitati	Perioade				
	Anul 2019	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
	UM: Numar persoane				
	Numar	Numar	Numar	Numar	Numar

		persoane	persoane	persoane	persoane	persoane
Mures	114710	Oras	4162	3946	3801	3774
Ludus						3994

Sursa: INSSE

Tabelul nr. 6. Numarul mediu al salariatilor pe judete si localitati

În ceea ce privește rata medie a șomajului înregistrat la 31 decembrie 2024 s-a situat la un nivel mai ridicat față de anul precedent (3,22% în anul 2024 și 2,93% în anul 2023). Începând cu prima lună a anului 2024, valorile ratei șomajului sunt în creștere până la începutul lunii aprilie, după care trendul descendent începe să se manifeste, cu ușoare fluctuații în ultimele două luni ale anului.

Nivelul cel mai ridicat al ratei șomajului din anul 2024 a fost înregistrat în martie (3,69%), iar cel mai scăzut nivel a fost înregistrat în luna octombrie 2024 (2,87%). Ecartul dintre nivelul de maxim și cel de minim al șomajului este de 0,82 puncte procentuale.

La nivelul județului Mureș, evoluția ratei șomajului este prezentată prin situația principalilor indicatori statistici în perioadele 01.01.-31.12.2023 și 01.01.-31.12.2024, în tabelul următor:

Indicator	01.01.- 31.12.2024	01.01.- 31.12.2023	Diferență 2024 față de 2023
Rata șomajului înregistrat %*	3,22	2,93	+0,29 pp
Număr mediu de șomeri*, din care:	6704	6075	+629
- Indemnizați*	1273	992	+281
- Neindemnizați*	5432	5083	+349

* date medii

Tabelul nr. 7. Evoluția ratei șomajului

Analiza evoluției ratei medii a șomajului și a numărului mediu de șomeri arată că intensitatea șomajului înregistrează creștere de aproximativ 10% în anul 2024 față de anul 2023. Când privește categoria din care fac parte, se constată că atât numărul șomerilor neindemnizați, cât și cel al indemnizaților înregistrează creștere, ceea ce sugerează că există dificultăți în reintegrarea rapidă pe piața muncii.

Pe medii de rezidență, numărul șomerilor la finele lunii decembrie 2024 se prezintă astfel: 1723 urban, 4386 rural.

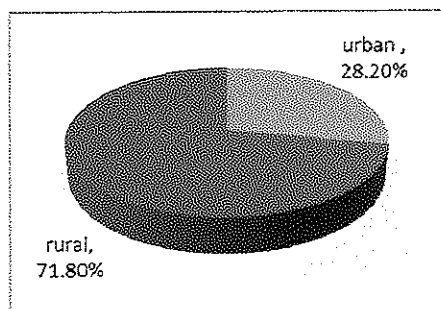

Figura nr. 7. Rata șomajului înregistrată în luna decembrie 2024

Cei mai mulți șomeri din mediul urban, aflați în evidență, provin din municipiul Târgu Mureș (377), orașul Luduș (265), urmați de cei din municipiul Reghin (252). Primele trei localități din rural cu cel mai mare număr de șomeri sunt Vânători (334), Nadeș (288) și Ceuașu de Câmpie (186).

După cum reiese din graficul de mai jos, până la finalul lunii decembrie 2024, ponderea șomerilor indemnizați în total șomeri înregistrați a fost inferioară ponderii șomerilor neindemnizați în total șomeri, situație similară cu cea din anii anteriori.

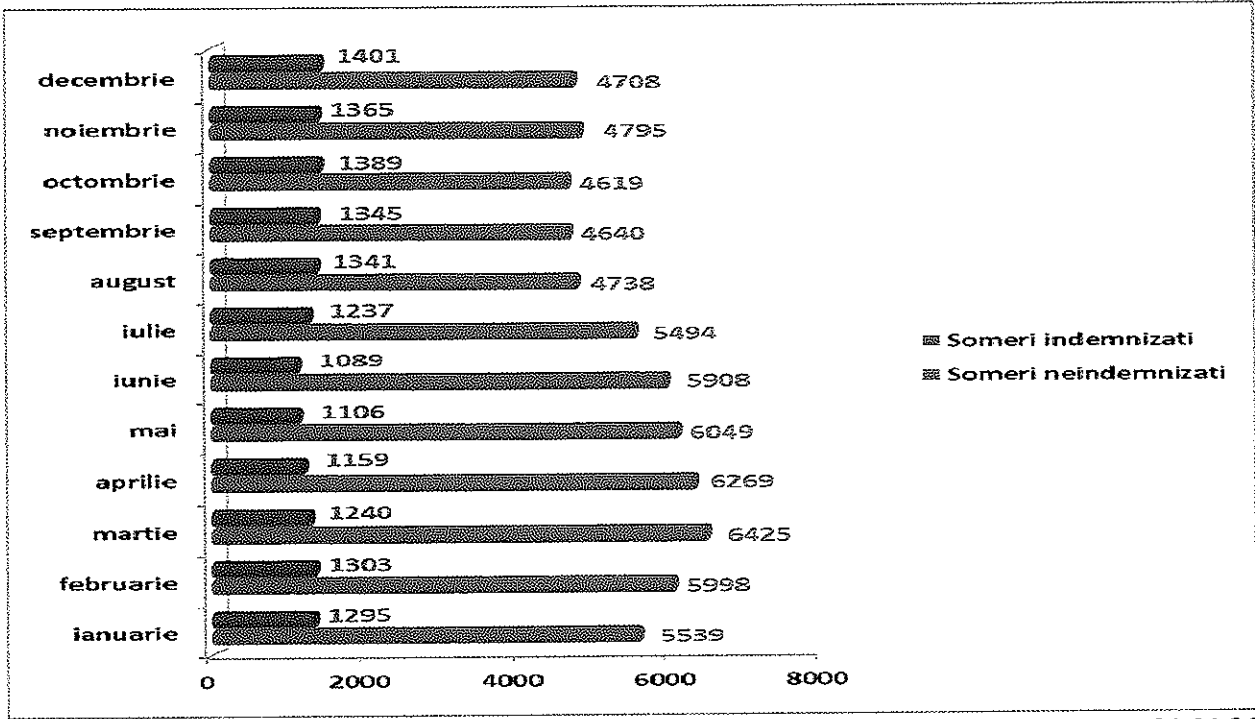

Figura nr. 8. Repartizarea șomerilor după statutul persoanei înregistrate, 01.01.2024-31.12.2024

Datele analizate, din tabelul de mai jos, reflectă o creștere semnificativă a șomajului în orașul Luduș în anul 2024, după o perioadă relativ stabilă între 2020 și 2023. În primii patru ani ai intervalului, numărul total al șomerilor s-a menținut între 145 și 169 de persoane, cu mici variații de la an la an, fără modificări bruște. Această stabilitate relativă poate fi atribuită unei piețe a muncii echilibrate, în ciuda presiunilor economice post-pandemice.

Totuși, în anul 2024, se constată o creștere abruptă a numărului de șomeri, ajungând la 265 de persoane ducând la o creștere de peste 56% față de anul anterior. Această creștere este determinată în special de numărul mai mare de femei șomere, care aproape s-a dublat (de la 80 în 2023 la 156 în 2024), în timp ce și numărul bărbaților a crescut de la 89 la 109.

Șomeri înregistrați pe sexe, județe și localități

		Perioade				
		Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
Sexe	Județe Localități	UM: Număr persoane				
		Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane

Masculin Mureș	Oraș Luduș	95	88	89	89	109
Feminin Mureș	Oraș Luduș	67	57	78	80	156

Sursa: Insse

Tabelul nr. 8. Șomeri înregistrați pe sexe, județe și localități

3.2 Situația serviciilor de asistență socială din orașul Luduș

În orașul Luduș există 3 furnizori acreditați de servicii sociale, dintre care 2 publici Direcția de Asistență Socială Luduș și Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș și unul privat Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș. Direcția de Asistență Socială Luduș este instituția publică înființată și organizată ca serviciu public de asistență socială fără personalitate juridică în subordinea Consiliului Local Luduș, conform H.C.L. nr. 120/2018. Direcția de Asistență Socială Luduș este furnizor acreditat și licențiat de servicii sociale, asigurând la nivelul local măsurile de asistență socială în domeniul persoanelor vârstnice.

Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș prin Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina”, Luduș, asigură este un furnizor acreditat și licențiat în servicii sociale în domeniul protecției copilului.

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorul ui serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate	Tip furnizor
1	8810ID-I	Centru servicii la domiciliu pentru persoane vârstnice, DAS Luduș	30	Public
2	8790 CR-D-II	Centrul de Recuparare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, DGASPC Mureș	50	Public
3	8790 SF-C	Serviciu de Îngrijire de tip familial DGASPC Mureș	560 copii și 386 familii/ persoane dintre care 10 copii sunt plasați la 9 familii /persoane cu domiciliul în orașul Luduș	Public
5	8891 CZ-C-II	Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina” Luduș, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș	20	Privat
6	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Maria – Luduș DGASPC Mureș	6	Public

7	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Matei – Luduș DGASPC Mureș	6	Public
8	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Larisa – Luduș DGASPC Mureș	6	Public
9	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Luca – Luduș DGASPC Mureș	6	Public

Tabelul nr. 9. Furnizorii acreditați de servicii sociale din orașul Luduș

3.3 Situația serviciilor de educație din orașul Luduș

Procesul de învățământ este asigurat în Orașul Luduș de o grădiniță, două scoli gimnaziale și un liceu, cu următoarea componență:

Nr. crt.	Unitatea de învățământ	Adresa	Personalitate juridică / Arondată	Acreditată / Autorizată	Învățământ public / privat
ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR					
1.	Grădinița „Căsuța Fermecată”	Str. Rândunelelor, nr. 3bis	cu personalitate juridică	acreditată	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘI GIMNAZIAL					
1.	Școala Gimnazială nr. 1	Str. Republicii, nr. 55	cu personalitate juridică	acreditată	Public
2.	Școala Gimnazială „Ioan Vlăduțiu”	Str. Crinului, nr. 2	cu personalitate juridică	acreditată	Public
ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL					
1.	Liceul Tehnologic nr. 1	Str. Crinului, nr. 2	cu personalitate juridică	acreditată	Public

Tabelul nr. 10. Unitățile de învățământ existente la nivelul Orașului Luduș

Grădinița „Căsuța Fermecată”, are în componență următoarele structuri:

- Grădinița cu program normal nr. 1 Luduș;
- Grădinița cu program prelungit nr. 1 Luduș;
- Grădinița cu program normal nr. 2 Luduș;
- Grădinița cu program normal Gheja;
- Grădinița cu program normal Roșiori.

Datele privind populația școlară din Orașul Luduș, între anii 2019 și 2024, oferă o imagine clară asupra evoluției demografice și educaționale locale, reflectând atât schimbări structurale în sistemul educațional, cât și tendințe sociale mai largi.

Populația școlară pe niveluri de educație în Orașul Luduș

Niveluri de instruire	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
Total	2587	2531	2538	2543	2567
Copii înscriși în creșă	32	30	45	48	55
Copii înscriși în grădinițe	407	389	384	384	389
Elevi înscriși în învățământul primar	641	663	693	743	752
Elevi înscriși în învățământul gimnazial	621	603	588	545	555
Elevi înscriși în învățământul liceal	729	715	711	704	683
Elevi înscriși în învățământul profesional	157	131	117	119	133
Elevi înscriși în învățământul special	-	-	30	33	32

Tabelul nr. 11. Populația școlară în perioada 2019-2024

Datele privind populația școlară din orașul Luduș între 2020 și 2024 reflectă o tendință generală de stabilitate, cu fluctuații minore de la un an la altul. Numărul total al elevilor a scăzut ușor, de la 2587 în 2020 la 2567 în 2024, ceea ce sugerează o menținere relativ constantă a populației școlare, în ciuda provocărilor demografice, cum ar fi scăderea natalității și migrația.

La nivelul educației timpurii, se observă o evoluție pozitivă. Numărul copiilor înscriși în creșă a crescut semnificativ, de la 32 în 2020 la 55 în 2024, ceea ce poate indica fie o creștere a numărului de copii în această grupă de vârstă, fie o extindere a serviciilor de îngrijire antepreșcolară. De asemenea, în grădinițe, cifrele sunt stabile (între 384 și 407 copii), ceea ce sugerează o continuitate în frecventarea educației preșcolare și o preocupare constantă pentru educația timpurie.

Segmentul de învățământ primar a înregistrat o creștere semnificativă, de la 641 de elevi în 2020 la 752 în 2024. Aceasta poate reflecta un vârf demografic din anii anteriori sau o atragere a elevilor din localitățile învecinate, ceea ce indică o tendință pozitivă în ceea ce privește accesul la învățământul primar în Luduș.

În schimb, în învățământul gimnazial și liceal se observă o scădere constantă a numărului de elevi. În învățământul gimnazial, numărul acestora a scăzut de la 621 în 2020 la 555 în 2024, iar în liceu, scăderea a fost de la 729 la 683. Aceste scăderi sugerează o posibilă migrație a elevilor către alte centre educaționale sau un abandon școlar parțial. Aceste tendințe ar putea avea un impact semnificativ asupra structurii educaționale a orașului pe termen lung.

În ceea ce privește învățământul profesional, se remarcă o scădere accentuată a numărului de elevi între 2020 și 2022, urmată de o ușoară revenire în 2023 și 2024, ajungând la 133 de elevi. Această fluctuație ar putea reflecta o reorientare treptată a elevilor către formarea practică și meserii, dar și un interes instabil al tinerelor față de această formă de educație.

În ansamblu, analiza populației școlare din Luduș între 2020 și 2024 arată o menținere a interesului pentru educație, în special în segmentele preșcolar și primar, dar și o vulnerabilitate în învățământul gimnazial, liceal și profesional. Scăderile constante de elevi din aceste segmente ar putea anticipa o presiune suplimentară asupra învățământului liceal și profesional în viitor.

Continuarea dezvoltării educației timpurii și sprijinirea învățământului primar sunt esențiale pentru consolidarea unui sistem educațional robust în Luduș.

3.4 Situația serviciilor de asistență medicală din orașul Luduș

În anul 1930, s-a înființat primul spital din Luduș și Câmpia Transilvaniei de către Dr. Valer Russu. Spitalul avea 20 de paturi și a fost folosit, mulți ani ca și Casă de nașteri.

În prezent în cadrul spitalului „Dr. Valer Russu” funcționează următoarele secții și compartimente:

- ✓ secția chirurgie;

- ✓ secția medicina internă;
- ✓ compartiment îngrijiri paleative;
- ✓ compartiment boli infecțioase;
- ✓ secția obstetrică - ginecologie;
- ✓ compartiment neonatologie;
- ✓ secția pediatrie;
- ✓ compartiment primiri urgențe;
- ✓ secția psihiatrie cronici;
- ✓ compartiment de prevenire și control al infecțiilor nozocomiale.

Cabinetele medicale care funcționează în cadrul ambulatorului de specialitate sunt: ORL, medicină internă, chirurgie generală, pediatrie, obstetrică-ginecologie, neurologie, dermato-venerologie, psihiatrie, oftalmologie, endocrinologie, gastroenterologie, ortopedie-traumatologie, planificare familială, diabet zaharat-nutriție și boli metabolice, boli infecțioase, pneumologie, TBC, urologie și cardiologie.

În cadrul spitalului funcționează 4 laboratoare:

- ✓ laboratorul de analize medicale;
- ✓ laboratorul de radiologie și imagistică medicală;
- ✓ laboratorul anatomie patologică;
- ✓ laborator Recuperare, Medicină Fizică și Balneologie (bază de tratament).

Pentru asigurarea sănătății populației, în Orașul Luduș, în anul 2024, funcționau următoarele unități sanitare:

✓ 11 cabinete stomatologice private, în creștere față de 2023, când existau 8 astfel de cabinete. Aceasta reflectă o expansiune semnificativă a sectorului stomatologic privat, indicând o creștere a cererii pentru servicii stomatologice.

✓ 1 spital public, în subordinea autorităților locale, care include și 1 ambulatoriu integrat, oferind servicii de specialitate în regim ambulatoriu. Acesta rămâne constant în perioada 2020-2024, fiind un pilon important al infrastructurii sanitare publice din Luduș.

✓ 1 dispensar medical public, care a continuat să ofere servicii de medicină generală, fără modificări față de anii anteriori.

✓ 8 cabinete medicale școlare publice, în scădere față de 2023, când existau 8 cabinete. Deși numărul acestora rămâne constant, acest lucru sugerează o acoperire stabilă a serviciilor de sănătate pentru elevi.

✓ 7 cabinete medicale de familie private, în scădere față de 2023, când existau 8 cabinete. Aceasta indică o ușoară scădere a cererii în sectorul medical privat de familie, dar serviciile rămân accesibile în comunitate.

✓ 6 farmacii private și 1 farmacie publică, ceea ce reprezintă o creștere semnificativă față de 2023, când existau doar 3 farmacii private. Aceasta sugerează o expansiune a sectorului privat de farmacii, facilitând un acces mai larg la medicamente și servicii farmaceutice.

✓ 6 laboratoare medicale publice și 2 laboratoare private, fără modificări față de 2023. Aceasta reflectă o menținere a sectorului public, dar și o creștere a sectorului privat în domeniul serviciilor de laborator, diversificând oferta pentru populație.

✓ 4 laboratoare de tehnică dentară private, fără modificări față de 2023, continuând să acopere nevoile de protezare dentară și alte lucrări tehnico-dentare.

Infrastructura sanitară din Orașul Luduș în 2024 este stabilă, cu o echilibrare constantă între serviciile publice și cele private. Se observă o extindere semnificativă a sectorului privat în domeniul stomatologic și al farmaciilor, ceea ce indică un interes crescut al populației pentru accesul rapid și diversificat la servicii de sănătate. În schimb, sectorul public rămâne un pilon esențial, oferind servicii critice, cum ar fi spitalizarea, îngrijirile medicale generale și serviciile

pentru elevi. Totodată, se remarcă o scădere ușoară a numărului de cabinete medicale de familie private, ceea ce ar putea sugera o adaptare la cerințele și schimbările pieței de servicii medicale.

Categorii de unitati sanitare	Forme de proprietate	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
		UM: Număr				
Spitale	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Ambulatorii de specialitate	Proprietate privată	4	:	:	:	:
Ambulatorii integrate spitalului	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Dispensare medicale	Proprietate publică	1	1	1	1	:
Centre medicale de specialitate	Proprietate privată	:	:	2	2	:
Cabinete medicale școlare	Proprietate publică	6	7	8	8	8
Cabinet stomatologic școlar	Proprietate publică	1	1	1	1	1
Cabinete medicale de familie	Proprietate privată	8	8	8	8	7
Societate medicala civila	Proprietate privată	1	1	:	:	:
Cabinete stomatologice	Proprietate privată	9	10	8	8	11
Cabinete medicale de specialitate	Proprietate privată	7	14	2	2	:
Societate civila medicala de specialitate	Proprietate privată	1	1	:	:	:
Farmacii	Proprietate publică	1	1	1	1	1
	Proprietate privată	3	3	3	3	6
Laboratoare medicale	Proprietate publică	6	6	6	6	:
	Proprietate privată	1	1	2	2	:
Laboratoare de tehnica dentara	Proprietate privata	4	4	4	4	:

Tabelul nr. 12. Unitățile sanitare din Luduș pe categorii de unități și forme de proprietate
 Legenda: " : " - date lipsă, sursa : Institutul Național de Statistică

Categorii de cadre medico-sanitare		Forme de proprietate	Perioade			
			Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023
			UM: Număr persoane			
			Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane	Număr persoane
Medici		Proprietate publică	49	51	56	55
		Proprietate privată	15	21	19	19
din total medici:						
medici de familie		Proprietate privată	8	3	8	8
Stomatologi		Proprietate privată	1	1	1	1
		Proprietate privată	8	8	8	8
Farmaciști		Proprietate publică	2	2	2	2
		Proprietate privată	15	18	29	12
Personal sanitar mediu		Proprietate publică	146	144	140	169
		Proprietate privată	31	28	27	:

Tabelul nr. 13. Categorii de cadre medico-sanitare

Sursa : INSSE

4. Analiza nevoilor sociale identificate și a capacității instituționale de furnizare a serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș

Asistența socială este parte componentă a sistemului național de protecție socială, prin măsurile și acțiunile specifice, și are ca scop dezvoltarea capacității individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Obiectivul principal al asistenței sociale este de a sprijini categoriile vulnerabile în vederea prevenirii și combaterii marginalizării și excluderii sociale, îmbunătățirea și realizarea unor condiții de viață decente și pentru dezvoltarea propriilor capacități și competențe.

Asistența socială, parte a protecției sociale, urmărește sprijinirea persoanelor care, din cauze economice, fizice, psihice sau sociale, nu își pot acoperi nevoile și nu își pot dezvolta resursele necesare integrării sociale. Accesul la servicii și beneficii sociale contribuie la coeziunea socială și la reducerea excluziunii.

Excluziunea socială reprezintă un proces cu efecte negative, care limitează capacitatea de redresare a individului. Sărăcia extremă, perpetuată între generații, generează forme severe de marginalizare.

Printre grupurile cu risc ridicat de excluziune se numără: copiii și tinerii care părăsesc sistemul de protecție, familiile dezorganizate, vârstnicii, persoanele cu dizabilități fără sprijin

legal, victimele violenței domestice, persoanele fără adăpost, cele cu dependențe, victimele traficului de persoane și persoanele private de libertate.

4.1. Principii și valori generale

- a) solidaritatea socială, potrivit căreia întreaga comunitate participă la sprijinirea persoanelor vulnerabile care necesită suport și măsuri de protecție socială pentru depășirea sau limitarea unor situații de dificultate, în scopul asigurării incluziunii sociale a acestei categorii de populație;
- b) subsidiaritatea, potrivit căreia, în situația în care persoana sau familia nu își poate asigura integral nevoile sociale, intervin colectivitatea locală și structurile ei asociative și, complementar, statul;
- c) universalitatea, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul la asistență socială, în condițiile prevăzute de lege;
- d) respectarea demnității umane, potrivit căreia fiecărei persoane îi este garantată dezvoltarea liberă și deplină a personalității, îi sunt respectate statutul individual și social și dreptul la intimitate și protecție împotriva oricărui abuz fizic, psihic, intelectual, politic sau economic;
- e) abordarea individuală, potrivit căreia măsurile de asistență socială trebuie adaptate situației particulare de viață a fiecărui individ; acest principiu ia în considerare caracterul și cauza unor situații de urgență care pot afecta abilitățile individuale, condiția fizică și mentală, precum și nivelul de integrare socială a persoanei; suportul adresat situației de dificultate individuală constă inclusiv în măsuri de susținere adresate membrilor familiei beneficiarului;
- f) parteneriatul, potrivit căruia autoritățile publice centrale și locale, instituțiile publice și private, organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cult recunoscute de lege, precum și membrii comunității stabilesc obiective comune, conlucrează și mobilizează toate resursele necesare pentru asigurarea unor condiții de viață decente și demne pentru persoanele vulnerabile;
- g) participarea beneficiarilor, potrivit căreia beneficiarii participă la formularea și implementarea politicilor cu impact direct asupra lor, la realizarea programelor individualizate de suport social și se implică activ în viața comunității, prin intermediul formelor de asociere sau direct, prin activități voluntare desfășurate în folosul persoanelor vulnerabile;
- h) transparența, potrivit căreia se asigură creșterea gradului de responsabilitate a administrației publice centrale și locale față de cetățean, precum și stimularea participării active a beneficiarilor la procesul de luare a deciziilor;
- i) nediscriminarea, potrivit căreia persoanele vulnerabile beneficiază de măsuri și acțiuni de protecție socială fără restricție sau preferință față de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, categorie socială, opinie, sex ori orientare sexuală, vârstă, apartenență politică, dizabilitate, boală cronică necontagioasă, infectare HIV sau apartenență la o categorie defavorizată;
- j) eficacitatea, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are în vedere îndeplinirea obiectivelor programate pentru fiecare dintre activități și obținerea celui mai bun rezultat în raport cu efectul proiectat;
- k) eficiența, potrivit căreia utilizarea resurselor publice are la bază respectarea celui mai bun raport cost-beneficiu;
- l) respectarea dreptului la autodeterminare, potrivit căreia fiecare persoană are dreptul de a face propriile alegeri, indiferent de valorile sale sociale, asigurându-se că aceasta nu amenință drepturile sau interesele legitime ale celorlalți;
- m) activizarea, potrivit căreia măsurile de asistență socială au ca obiectiv final încurajarea ocupării, în scopul integrării/reintegrării sociale și creșterii calității vieții persoanei, și întărirea nucleului familial;

n) caracterul unic al dreptului la beneficiile de asistență socială, potrivit căruia pentru aceeași nevoie sau situație de risc social se poate acorda un singur beneficiu de același tip;

o) proximitatea, potrivit căreia serviciile sunt organizate cât mai aproape de beneficiar, pentru facilitarea accesului și menținerea persoanei cât mai mult posibil în propriul mediu de viață;

p) complementaritatea și abordarea integrată, potrivit căreia, pentru asigurarea întregului potențial de funcționare socială a persoanei ca membru deplin al familiei, comunității și societății, serviciile sociale trebuie corelate cu toate nevoile beneficiarului și acordate integrat cu o gamă largă de măsuri și servicii din domeniul economic, educațional, de sănătate, cultural etc.;

q) concurența și competitivitatea, potrivit căreia furnizorii de servicii sociale publice și private trebuie să se preocupe permanent de creșterea calității serviciilor acordate și să beneficieze de tratament egal pe piața serviciilor sociale;

r) egalitatea de șanse, potrivit căreia beneficiarii, fără niciun fel de discriminare, au acces în mod egal la oportunitățile de împlinire și dezvoltare personală, dar și la măsurile și acțiunile de protecție socială;

s) confidențialitatea, potrivit căreia, pentru respectarea vieții private, beneficiarii au dreptul la păstrarea confidențialității asupra datelor personale și informațiilor referitoare la viața privată și situația de dificultate în care se află;

t) echitatea, potrivit căreia toate persoanele care dispun de resurse socioeconomice similare, pentru aceleași tipuri de nevoi, beneficiază de drepturi sociale egale;

u) focalizarea, potrivit căreia beneficiile de asistență socială și serviciile sociale se adresează celor mai vulnerabile categorii de persoane și se acordă în funcție de veniturile și bunurile acestora;

v) dreptul la liberă alegere a furnizorului de servicii, potrivit căruia beneficiarul sau reprezentantul legal al acestuia are dreptul de a alege liber dintre furnizorii acreditați.

w) intervenția de urgență, potrivit căreia, atunci când, în cadrul activităților de răspuns la situații de urgență sau în timpul exercitării atribuțiilor în domeniul propriu de competență de către o instituție publică, se constată suspiciunea întemeiată cu privire la existența unei situații de risc iminent pentru copil, persoana cu dizabilități, persoana vârstnică dependentă sau orice persoană vulnerabilă și care nu poate fi soluționată de specialiștii din acea instituție, conform competențelor și atribuțiilor prevăzute în fișa de post, se anunță imediat serviciul public de asistență socială sau, dacă este în afara orelor de program sau în zilele libere, se anunță serviciul de asistență socială de urgență; asistentul social prioritizează măsurile pe care le include în planul inițial de intervenție și în strategia de intervenție, în funcție de evaluarea riscurilor, iar în situația în care constată forme de abuz, neglijare și/sau violență are obligația de a investiga și de a raporta către autoritățile competente.

Asistența socială prin măsurile și acțiunile specifice, are drept scop dezvoltarea capacității individuale, de grup sau colective pentru asigurarea nevoilor sociale, creșterea calității vieții și promovarea principiilor de coeziune și incluziune socială.

Măsurile și acțiunile de asistență socială se realizează astfel încât:

- beneficiile de asistență socială și serviciile sociale să constituie un pachet unitar de măsuri corelate și complementare;
- serviciile sociale să primeze față de beneficiile de asistență socială, în cazul în care costul acestora și impactul asupra beneficiarilor este similar;
- să fie evaluate periodic din punct de vedere al eficacității și eficienței lor pentru a fi permanent adaptate și ajustate la nevoile reale ale beneficiarilor;
- să contribuie la inserția pe piața muncii a beneficiarilor și să prevină și să limiteze orice formă de dependență față de ajutorul acordat de stat sau de comunitate; (art.3, alin.(4) din Legea nr.292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare)

4.2. Rolul și modul de organizare a serviciilor sociale

Sistemul de asistență socială, reglementat de Legea nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, intervine subsidiar, sau, după caz, complementar sistemelor de asigurări sociale și se compune din sistemul de beneficii de asistență socială și sistemul de servicii sociale. Serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterea calității vieții.

Legea cadru a asistenței sociale prevede faptul că serviciile sociale reprezintă activitatea sau ansamblul de activități realizate pentru a răspunde nevoilor sociale, precum și celor speciale, individuale, familiale sau de grup, în vederea depășirii situațiilor de dificultate, prevenirii și combaterii riscului de excluziune socială, promovării incluziunii sociale și creșterii calității vieții, fiind servicii de interes general și se organizează în forme/structuri diverse, în funcție de specificul activității/activităților derulate și de nevoile particulare ale fiecărei categorii de beneficiari și presupun o abordare integrată a nevoilor persoanei, în relația cu situația socio-economică, starea de sănătate, nivelul de educație și mediul social de viață a acesteia.

Clasificarea serviciilor sociale are la bază următoarele criterii: scopul serviciului, categoria de beneficiari cărora li se adresează, regimul juridic al furnizorului de servicii sociale și regimul de acordare.

- după scopul lor: serviciile de asistență și suport pentru asigurarea nevoilor de bază ale persoanei, servicii de îngrijire personală, de recuperare/de reabilitare, de inserție / reinserție socială, etc.

- după categoriile de beneficiari - servicii sociale destinate copilului sau familiei, persoanelor cu dizabilități, persoanelor vârstnice, victimelor violenței în familie, persoanelor fără adăpost, persoanelor cu diferite adicții, respectiv consum de alcool, droguri, alte substanțe toxice, internet, jocuri de noroc, etc., victime ale traficului de persoane, persoanelor private de libertate, persoanelor cu afecțiuni psihice, persoanelor din comunități izolate, serviciilor sociale de suport pentru aparținătorii beneficiarilor.

- după regimul de asistare - servicii cu cazare, pe perioadă determinată sau nedeterminată: centre rezidențiale, locuințe protejate, adăposturi de noapte sau alte categorii de centre cu cazare stabilite în Nomenclatorul serviciilor sociale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- servicii fără cazare-centre de zi, centre și/sau unități de îngrijire la domiciliul/reședința beneficiarului, centre de zi, centre rezidențiale, la domiciliul persoanei care acordă serviciul, în comunitate.

- după regimul juridic al furnizorului-serviciile sociale pot fi organizate ca structuri publice sau private.

- după regimul de acordare-serviciile se acordă în regim normal și regim special:

- servicii de acordare în regim de accesare, contractare și documentare uzuale;

- servicii acordate în regim special cu eligibilitate și accesibilitate extinsă, care vizează măsurile preventive care se oferă în regim de birocrație redusă și un set de servicii sociale, care vor fi accesate de beneficiari doar în condițiile păstrării anonimatului, respectiv de persoane dependente de droguri, alcool, persoane care practică prostituția, victimele violenței în familie, victime ale traficului de persoane. Serviciile acordate în regim special pot fi furnizate fără a încheia contract cu beneficiarii;

- categoria serviciilor acordate în regim special este reglementată prin lege special.

5. Diagnoza socială

Realizarea diagnozei sociale a avut la bază analiza cadrului legislativ, a recomandărilor strategiilor naționale privind problematica socială, precum și a documentelor strategice existente la nivelul județului și al orașului Luduș.

A fost analizată capacitatea Direcției de Asistență Socială din subordinea Consiliului Local Luduș de a furniza servicii sociale în conformitate cu politicile, standardele și legislația în vigoare.

În evaluare s-au avut în vedere:

- ✓ domeniul de competență al serviciului public local;
- ✓ funcțiile și atribuțiile acestuia în implementarea politicilor sociale la nivel local;
- ✓ etapele necesare realizării atribuțiilor;
- ✓ structura orientativă de personal și responsabilitățile principale ale acestuia.

De asemenea, a fost analizată capacitatea organizatorică a instituției în raport cu standardele de specialitate și cu numărul beneficiarilor.

Conform art. 6, lit. cc) din Legea nr. 292/2011 privind asistența socială, procesul de incluziune socială reprezintă ansamblul de măsuri și acțiuni multidimensionale din domeniile protecției sociale, ocupării forței de muncă, locuirii, educației, sănătății, informării-comunicării, mobilității, securității, justiției și culturii, destinate combaterii excluziunii sociale și asigurării participării active a persoanelor la toate aspectele economice, sociale, culturale și politice ale societății, având ca scop combaterea excluziunii sociale și asigurarea participării active a persoanelor la viața economică, socială, culturală și politică.

Elaborarea strategiei a avut la bază o analiză a situației sociale din orașul Luduș, realizată în conformitate cu metodologiile de cercetare utilizate în evaluarea comunităților locale. Intervențiile propuse au fost construite pornind de la identificarea cât mai exactă a nevoilor reale ale comunității și de la stabilirea unor direcții prioritare de acțiune.

Pentru fundamentarea strategiei a fost folosită în principal o abordare cantitativă, completată de analiză documentară și evaluări statistice descriptive. De asemenea, au fost aplicate chestionare pentru colectarea directă a datelor de la membri ai comunității. Utilizarea acestor metode a permis obținerea unei imagini clare și relevante asupra serviciilor sociale existente și a nevoilor locale.

5.1 Etapele procesului de analiză

Analiza necesară fundamentării strategiei a fost realizată printr-un demers complex, structurat pe patru direcții principale:

1. Documentarea și analiza contextului social

Această etapă a constat în studierea unui ansamblu de documente relevante pentru domeniul social, incluzând:

- legislația națională și europeană;
- strategii, rapoarte și studii de specialitate;
- documente interne ale instituției furnizoare de servicii sociale;
- evaluarea resurselor existente și a potențialului de dezvoltare la nivel local.

Analiza a vizat și compararea serviciilor oferite de instituțiile publice și private din oraș, pentru a configura o imagine completă a rețelei locale de asistență socială. Datele statistice oficiale au fost prelucrate și integrate, oferind o perspectivă descriptivă asupra tendințelor socio-economice relevante.

2. Consultarea actorilor comunitari

Pentru o înțelegere realistă a nevoilor locale, procesul de analiză a inclus consultarea:

- personalului Direcției de Asistență Socială Luduș;
- beneficiarilor serviciilor sociale;
- membrilor comunității.

Această abordare participativă a permis identificarea problemelor reale, a resurselor existente în comunitate și a direcțiilor de acțiune necesare pentru îmbunătățirea incluziunii sociale și a calității vieții.

3. Analiza integrată a problemelor sociale

Problemele sociale nu au fost abordate izolat, ci în interdependența lor. S-a urmărit înțelegerea complexității fenomenelor sociale, având în vedere că acestea se influențează reciproc. Prin urmare, strategia propune măsuri integrate, orientate atât către cauzele de profunzime, cât și către manifestările vizibile ale dificultăților sociale.

4. Cercetarea cantitativă pe baza chestionarelor

Pentru colectarea datelor cantitative au fost aplicate chestionare unui eșantion non-probabilist din rândul locuitorilor orașului Luduș. Eșantionarea s-a realizat în funcție de disponibilitatea respondenților.

Această etapă a oferit informații directe din comunitate, care au completat analiza documentară și evaluările participative.

5.2 Tipuri de situații de dificultate, vulnerabilitate, dependență sau risc social identificate

Grupuri țintă cu problemele identificate

Conform Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, "grupul vulnerabil desemnează persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială." La art. 30 al Legii nr. 292/2011 sunt specificate categoriile de beneficiari ai serviciilor sociale.

Categoriile de beneficiari sunt:

- h) Copii și familii aflate în dificultate;*
- i) Persoanele cu dizabilități;*
- j) Persoane cu statut socio-economic precar;*
- k) Persoane fără adăpost;*
- l) Persoane vârstnice;*
- m) Victimele violenței domestice*
- n) Alte persoane în situații de risc social.*

a) Copiii și familiile aflate în dificultate identificate sunt:

- tineri provenind din sistemul de protecție a copilului;
- familii monoparentale;
- familii tinere;
- copii separați de părinți sau cu risc de separare;
- copii cu părinți plecați la muncă în străinătate.

În sensul Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare, termenii de mai jos au următoarele semnificații:

- copil - persoana care nu a împlinit vârsta de 18 ani și nici nu a dobândit capacitatea deplină de exercițiu, potrivit legii;
- familia - părinții și copiii acestora;
- familia extinsă - "rudele copilului, până la gradul IV inclusiv";
- familia substitutivă - persoanele, altele decât cele care aparțin familiei extinse, inclusiv afinii până la gradul IV și asistenții maternali care asigură creșterea și îngrijirea copilului, în condițiile legii.

Problemele sociale ale copiilor și familiilor aflate în dificultate sunt:

- lipsa locuinței;
- lipsa actelor de identitate;
- resurse financiare insuficiente și dificultăți în gestionarea lor;
- dificultăți în găsirea unui loc de muncă;
- familii cu climat social defavorabil;
- abandonul școlar și delincvența juvenilă;
- probleme de sănătate;
- dificultăți în obținerea unor drepturi.

Situația copiilor și tinerilor care beneficiază de măsuri de protecție specială
Potrivit datelor existente la nivelul Direcției de Asistență Socială Luduș, între anii 2022-2024
situația privind copiii și tinerii beneficiari de măsuri de protecție specială este următoarea:

Nr. crt.	Măsuri de protecție	Număr de beneficiari			
		Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024	Anul 2025
1	Servicii de asistență maternală profesională	3	2	5	5
2	Servicii rezidențiale aflate în subordinea Direcției Protecției Copilului Mureș	10	10	8	7
4	Copii în plasament	11	11	10	9

Tabel nr. 14. - Copii și tinerii care beneficiază de măsuri de protecție specială, 2022-2024

Analiza datelor privind măsurile de protecție și plasamentele copiilor oferă o perspectivă suplimentară asupra modului în care comunitatea răspunde nevoilor celor mai vulnerabili membri ai societății. În perioada 2022-2025, numărul copiilor beneficiari ai Serviciului de Asistență Maternală Profesională a variat între 2 și 5 copii, cu o creștere vizibilă în 2024 și menținere la același nivel în 2025, evidențiind o tendință de extindere a acestor servicii familiale și personalizate, menite să ofere un mediu sigur și stabil pentru copiii care nu pot fi crescuți de familia biologică.

În ceea ce privește plasamentele în servicii de tip familial, numărul copiilor și tinerilor aflați în plasament la Serviciul Îngrijire de tip familial al copilului a scăzut ușor de la 11 copii în 2022 și 2023, la 10 în 2024 și 9 în 2025. Această scădere poate fi interpretată ca un semn al eforturilor de reintegrare a copiilor în familiile lor naturale sau în plasamente familiale alternative, precum și al unui management mai eficient al resurselor instituționale.

Prin combinarea informațiilor demografice și sociale, se poate observa că orașul Luduș dezvoltă un sistem de protecție a copilului orientat spre prevenirea marginalizării, prin reducerea numărului copiilor aflați în instituții și promovarea plasamentelor familiale și serviciilor personalizate. Această strategie nu doar că răspunde nevoilor imediate ale copiilor vulnerabili, dar și sprijină dezvoltarea armonioasă a generațiilor tinere, în contextul unei comunități cu o structură demografică relativ echilibrată, dar cu semne de scădere a natalității și migrație a populației tinere.

În perioada 2021-2025, numărul copiilor cu părinți plecați a fost într-o continuă fluctuație, reflectând nu doar migrarea părinților, ci și dinamica socială și economică a momentului. Datele arată două categorii distincte de copii: cei cu ambii părinți plecați și cei cu un părinte unic plecat, fiecare categorie având nevoi și provocări specifice.

În anul 2021, 9 copii s-au aflat în situația de a fi rămași acasă cu ambii părinți plecați, ceea ce indică o perioadă relativ stabilă din punct de vedere al migrației familiale. Însă, în anul următor, 2022, acest număr a scăzut la 6 copii, semnalând o posibilă reducere a migrației sau chiar o întoarcere temporară a părinților în țară. Acest trend s-a menținut și în 2023, cu un număr constant de 6 copii rămași fără ambii părinți. Această perioadă de stabilitate ar putea fi atribuită restricțiilor impuse de pandemie, care au limitat mobilitatea internațională și au făcut migrarea mai dificilă.

Totuși, în 2024, numărul copiilor cu ambii părinți plecați a cunoscut o creștere semnificativă, ajungând la 11 copii. Acesta ar putea reflecta o relaxare a restricțiilor de călătorie și o revenire a migrației internaționale, în paralel cu o intensificare a căutării unor oportunități economice mai bune în afaceri externe sau în zone mai puțin afectate de criza economică. În anul 2025, acest număr a scăzut ușor, ajungând la 10 copii, sugerând o stabilizare a fenomenului migrației sau o schimbare în modelele de migrație ale părinților.

Situația a fost mai variabilă și mai marcată de fluctuațiile economice și sociale ale anilor respectivi. În 2021, 21 de copii au rămas în țară cu un singur părinte plecat, ceea ce indică o migrație intensă, posibil impulsionată de nevoia economică de a asigura resurse financiare pentru familie. Acești copii au experimentat absența unui părinte, dar au rămas în grija celuilalt părinte sau a altor membri ai familiei.

În 2022, numărul acestor copii a scăzut dramatic, ajungând la doar 7 copii. Această scădere abruptă poate fi explicată prin restricțiile de mobilitate impuse de pandemie sau printr-o stagnare a fluxurilor migratorii. Acești copii au fost, poate, mai puțin afectați de migrarea părinților în această perioadă, iar numărul lor redus sugerează o adaptare la noile condiții globale.

În 2023, numărul a urcat din nou la 10 copii, semn că migrarea părinților s-a reluat într-o formă mai măsurată. Creșterea din 2024 a fost mult mai semnificativă, ajungând la 20 de copii.

Aceasta sugerează o revenire rapidă la migrarea intensivă a părinților, poate din cauza unor îmbunătățiri economice externe sau a relaxării restricțiilor de călătorie, ceea ce a stimulat plecarea părinților pentru a căuta locuri de muncă sau oportunități economice mai bune.

În 2025, numărul de copii cu un părinte plecat a scăzut din nou, ajungând la 16 copii. Această ușoară scădere poate reflecta o stabilizare a fluxurilor migratorii sau o ajustare a acestora la noile condiții economice și sociale, în care migrarea părinților a devenit mai calculată și mai episodică.

Putem concluziona că, pe parcursul celor cinci ani, numărul copiilor cu părinți plecați a evoluat în funcție de factori variabili, inclusiv crize economice globale, pandemii și schimbări în reglementările migratorii internaționale. Fluctuațiile din datele referitoare la copiii cu ambii părinți plecați și cei cu un părinte unic plecat subliniază complexitatea fenomenului migrației și impactul pe care acesta îl are asupra familiilor. Aceste date pot contribui la formularea unor strategii sociale mai eficiente, care să sprijine copiii rămași în țară, asigurându-le sprijin educațional, emoțional și economic pentru a face față provocărilor generate de absența părinților.

Pentru dezvoltarea serviciilor sociale, este esențială crearea unor parteneriate între instituțiile statului și organizațiile non-guvernamentale. Colaborarea între autoritățile locale, unitățile de învățământ și ONG-uri ar putea forma o rețea de sprijin mai eficientă, care să ofere servicii integrate de consiliere și mediere familială. În acest fel, copiii și familiile lor ar beneficia de un suport cuprinzător, care să combine asistența socială cu educația și consilierea psihologică.

Implementarea unor astfel de măsuri va contribui la reducerea vulnerabilității sociale a copiilor cu părinți plecați și va spori coeziunea socială a comunității. Aceasta va ajuta la construirea unui sistem de protecție socială integrat, care să ofere sprijinul necesar acestor copii pentru a depăși provocările cu care se confruntă. În plus, sprijinul acordat părinților care sunt plecați, prin comunicații regulate și platforme online de consiliere, va contribui la menținerea legăturii emoționale dintre părinți și copii, reducând astfel efectele negative ale distanței.

În concluzie, datele referitoare la copiii cu părinți plecați, atât în cazul celor cu ambii părinți plecați, cât și a celor cu un părinte unic plecat, subliniază necesitatea unor intervenții sociale bine structurate pentru a sprijini aceste categorii vulnerabile. Strategia de dezvoltare a serviciilor sociale trebuie să includă măsuri specifice de sprijin emoțional, educațional și economic, care să răspundă nevoilor diversificate ale acestor copii și ale familiilor lor. Prin implementarea unor măsuri integrative și colaborative, se va contribui la asigurarea unei dezvoltări echilibrate și sustenabile a copiilor afectați de migrarea părinților, asigurându-le o copilărie mai sigură și mai stabilă, indiferent de contextul familial.

b) Persoane cu handicap

Problemele sociale ale persoanelor cu handicap sunt:

- accesibilitatea, inclusiv în propria locuință;
- lipsa locurilor de muncă protejate;
- lipsa serviciilor specializate;
- atitudinea discriminatorie a societății;
- situația materială precară;
- absența suportului pentru familia care are în întreținere persoana cu handicap;
- lipsa centrelor de zi, specializate pe tipuri de handicap.

În sensul Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată, cu modificările și completările ulterioare „Persoanele cu handicap sunt acele persoane cărora mediul social, neadaptat deficiențelor lor fizice, senzoriale, psihice, mentale și/sau asociate, le împiedică total sau le limitează accesul cu șanse egale la viața societății, necesitând măsuri de protecție în sprijinul integrării și incluziunii sociale.”

Situația copiilor cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap, pentru perioada

Număr copii/Anul	Grav cu asistent personal	Accentuat	Mediu	Ușor
2022	22	7	2	:
2023	27	7	3	:
2024	26	5	3	:

Tabel nr. 15. Copii cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap, 2022-2024

Situația persoanelor cu dizabilități, în funcție de încadrarea în grad de handicap

Număr persoane/Anul	Grav cu asistent personal	Grav	Accentuat	Mediu	Ușor
2024	268	124	178	57	21

2025 (iunie)	204	58	352	121	21
---------------	-----	----	-----	-----	----

Tabel nr. 16. Adulți cu dizabilități, 2022-2024

Se pot observa ușoare variații ale numărului total de persoane cu dizabilități în perioada 2024-2025, care reflectă o creștere de la 648 la 756, ceea ce poate indica o extindere a identificării și înregistrării cazurilor sau o reevaluare a gradului de dizabilitate. În mod particular, se remarcă o redistribuire semnificativă a persoanelor între categoriile de severitate a dizabilității. Astfel, numărul persoanelor din categoriile „Grav cu asistent personal” și „Grav” a scăzut, în timp ce cei din categoria „Accentuat” au crescut considerabil. Aceste schimbări sugerează o reevaluare detaliată a necesităților de sprijin, cu o mai mare atenție acordată celor care necesită ajutor regulat, dar nu permanent. Această tendință subliniază necesitatea de a adapta serviciile și resursele în funcție de severitatea și complexitatea dizabilităților, astfel încât să se ofere un sprijin mai specific și mai eficient fiecărei persoane în parte.

Situația privind numărul persoanelor cu handicap grav, copii și adulți, care au beneficiat de asistent personal, respectiv de indemnizație lunară

Conform prevederilor Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap, republicată și modificată, părinții sau reprezentanții legali ai copiilor cu handicap grav, persoanele sau familiile care au în plasament copii cu handicap grav, adulții cu handicap grav sau reprezentanții legali ai acestora, cu excepția celor cu handicap vizual grav, pot alege între a beneficia de serviciile unui asistent personal sau de o indemnizație lunară.

În scopul prevenirii excluziunii sociale, al îmbunătățirii calității vieții și al evitării instituționalizării persoanelor cu handicap grav, Primăria orașului Luduș prin compartimentele de specialitate, în funcție de opțiunea exprimată, asigură angajarea și salarizarea asistentului personal în conformitate cu reglementările legale, sau, după caz, plata indemnizației lunare, care este echivalentă cu salariul net al asistentului personal pe gradația 0, stabilit conform legislației referitoare la salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Asistenți personali și indemnizații lunare			
An de referință	2022	2023	2024
Număr persoane cu handicap grav beneficiare de asistent personal	38	44	49
Număr persoane cu handicap grav beneficiare de indemnizație	97	110	121
TOTAL			

Tabel nr. 17. Evoluția asistenților personali și indemnizații lunare

La nivelul orașului Luduș, copiii cu cerințe educative speciale beneficiază de școlarizare în clase aparținând Centrului Școlar pentru Educație Incluzivă nr. 2 Târgu Mureș, clase care funcționează în clădirea Școlii Gimnaziale nr.1 Luduș .

Conform datelor existente la nivelul DAS Luduș, situația privind numărul copiilor cu cerințe educative speciale din orașul Luduș care au beneficiat de școlarizare în cadrul claselor speciale este următoarea:

Tip și grad de deficiență	An școlar 2021-2022	An școlar 2022-2023	An școlar 2023-2024
Copii care dețin certificat de CES și încadrare în grad de	26	31	28

handicap			
Copii cu certificat CES	4	2	4
TOTAL	30	33	32

Tabel nr. 18. Evoluția copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) și grad de handicap în perioada 2021-2024

Copiii cu CES, în special cei cu deficiențe moderate sau grave, au nevoi educaționale speciale care necesită sprijin constant și personalizat. În absența unor facilități de tip Centru de zi, aceștia ar putea fi vulnerabili la abandon educațional sau social. Crearea unui centru de zi cu activități educaționale și de terapie ar asigura un cadru adecvat pentru dezvoltarea abilităților cognitive, sociale și profesionale ale acestor copii, oferindu-le oportunități de învățare continuă.

La nivelul orașului Luduș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC) Mureș a realizat progrese semnificative în procesul de dezinstituționalizare, prin achiziționarea a 6 locuințe destinate persoanelor cu dizabilități. Aceste inițiative sunt în conformitate cu Legea nr. 7/2023, care promovează crearea unei rețele de locuințe incluzive pentru persoanele cu dizabilități. Locuințele oferă un mediu mai apropiat de viața socială normală și contribuie la prevenirea instituționalizării, sprijinind astfel integrarea acestora în comunitate și promovând o viață mai independentă.

În același timp, Legea nr. 448/2006 și alte reglementări relevante garantează dreptul persoanelor cu dizabilități de a beneficia de îngrijire și sprijin în cadrul comunității. Înființarea de centre de zi și unități de reabilitare, alături de aceste locuințe incluzive, susține un model de îngrijire centrat pe comunitate, răspunzând astfel nevoilor reale ale persoanelor cu dizabilități și contribuind la îmbunătățirea calității vieții acestora.

Scopul acestor centre este de a spori calitatea vieții beneficiarilor prin servicii de consiliere, educație, kinetoterapie și asistență socială, facilitând dezvoltarea abilităților acestora și reintegrarea lor în societate. Aceste centre oferă un mediu de sprijin în care persoanele cu dizabilități pot să își exerseze abilitățile și să își valorifice potențialul individual.

c) Persoane cu statut socio-economic precar

Problemele sociale ale persoanelor defavorizate sunt:

- sărăcia;
- mentalitatea cu privire la muncă și educație;
- sănătate;
- familii dezorganizate;
- lipsa actelor de identitate;
- dificultate în obținerea unui loc de muncă din cauza lipsei calificării;
- condiții improprii de locuit;
- delincvență.

Tip beneficiu	Nr. persoane singure / familii 2022	Nr. persoane singure / familii 2023	Nr. persoane singure / familii 2024
Venit minim garantat	92	94	224
Alocație pentru susținerea familiei	75	70	124
Ajutor pentru încălzirea locuinței	690	472	517
Ajutor de urgență	4	5	10

Trusou nou-născuți	14	17	11
--------------------	----	----	----

Tabel nr. 18. Evoluția numărului de beneficiari ai diferitelor tipuri de ajutoare sociale în perioada 2022-2024

Datele privind principalele beneficii de asistență socială arată evoluții diferite în perioada 2022-2024, evidențiind schimbări în nivelul de vulnerabilitate socială și în gradul de accesare a sprijinului oferit de municipalitate.

Numărul beneficiarilor de venit minim garantat crește moderat între 2022 și 2023 (de la 92 la 94), urmat de o creștere majoră în 2024, până la 224 de persoane sau familii. Această evoluție indică fie accentuarea dificultăților economice la nivelul populației, fie o mai bună identificare și includere în sistem a persoanelor eligibile.

În cazul alocației pentru susținerea familiei, se observă o scădere de la 75 de beneficiari în 2022 la 70 în 2023, urmată de o creștere importantă în 2024, la 124 de beneficiari. Această evoluție sugerează o creștere a numărului de familii cu venituri reduse sau cu copii aflați în situații de risc socio-economic.

Pentru ajutorul privind încălzirea locuinței, numărul solicitanților scade semnificativ în 2023 (de la 690 la 472), dar crește din nou în 2024 (517). Variabilitatea poate fi asociată cu factori precum temperaturile sezoniere, costurile utilităților și nivelul de informare privind acest tip de sprijin.

Cazurile de ajutor de urgență au înregistrat o creștere constantă, ceea ce indică intensificarea situațiilor punctuale de vulnerabilitate. Această tendință evidențiază necesitatea consolidării capacității de intervenție rapidă și a unui fond de rezervă bine dimensionat.

În ceea ce privește trusoul pentru nou-născuți, numărul beneficiarilor rămâne relativ redus, cu valori între 11 și 17 cazuri, în corelație cu tendințele demografice locale.

În concluzie, datele evidențiază o creștere semnificativă a solicitării unor tipuri de beneficii în 2024, ceea ce indică intensificarea nevoilor sociale la nivelul orașului. Această situație subliniază importanța menținerii și adaptării măsurilor de sprijin pentru a răspunde eficient grupurilor vulnerabile și pentru a asigura acces echitabil la serviciile sociale esențiale.

Situația privind numărul beneficiarilor de stimulent educațional sub formă de tichete sociale pentru grădiniță în perioada 2022-2024

An școlar	Număr copii
2020-2021	35
2021-2022	30
2022-2023	21
2023-2024	24

Tabel nr. 19 -Evoluția numărului de beneficiari ai stimulentului educațional - tichete sociale pentru grădiniță 2021-2024

Pe baza datelor privind numărul de copii beneficiari ai stimulentului educațional – tichete sociale pentru grădiniță, se observă o tendință descendentă în primii trei ani analizați, urmată de o ușoară revenire în anul școlar 2023-2024. Numărul beneficiarilor a scăzut de la 35 de copii în anul 2020-2021 la 21 de copii în 2022-2023, ceea ce reprezintă o reducere semnificativă, posibil corelată cu factori precum modificări socio-economice, evoluția populației preșcolare sau criteriile de eligibilitate. În ultimul an analizat, numărul copiilor crește la 24, indicând o stabilizare și o posibilă relansare a interesului sau a eligibilității pentru acest tip de sprijin.

În concluzie, datele indică faptul că stimulentele educaționale rămân relevante pentru un număr semnificativ de familii, contribuind la susținerea participării copiilor la învățământul preșcolar.

d) Persoane fără adăpost: cerșetori, tinerii proveniți din instituțiile de ocrotire socială, adulții fără locuință.

Probleme sociale ale persoanelor fără adăpost sunt:

- lipsa locuințelor;
- lipsa locurilor de muncă;
- sănătate precară;
- lipsa educației;
- dependența de alcool și de droguri;
- lipsa de informare;
- neacceptarea situației în care se află.

În sensul Legii nr. 292/2011 a asistenței sociale, cu modificările și completările ulterioare, persoanele fără adăpost reprezintă o categorie socială formată din persoane singure ori familii care, din motive singulare sau cumulate de ordin social, medical, financiar-economic, juridic ori din cauza unor situații de forță majoră, trăiesc în stradă, locuiesc temporar la prieteni sau cunoscuți, se află în incapacitate de a susține o locuință în regim de închiriere ori sunt în risc de evacuare, se află în instituții sau penitenciare de unde urmează ca, în termen de 2 luni, să fie externate, respectiv eliberate și nu au domiciliu ori reședință.

Necesitatea înființării unui adăpost de noapte derivă din realitatea dură a oamenilor fără locuință, care se confruntă zilnic cu frigul, foamea și nesiguranța străzii. Un astfel de adăpost oferă nu doar un acoperiș temporar, ci și protecție, siguranță și sprijin social pentru cei aflați în situații vulnerabile. Prin existența lui, comunitatea își asumă responsabilitatea de a proteja viața și demnitatea fiecărei persoane, reducând riscurile de sănătate și violență.

De asemenea, adăpostul devine un punct de acces la servicii medicale, consiliere și programe de reintegrare socială, oferind celor aflați în dificultate șansa de a-și reconstrui viața. Astfel, înființarea unui adăpost de noapte nu este doar o măsură de urgență, ci o necesitate morală și socială, menită să aducă siguranță, sprijin și speranță celor care altfel ar rămâne singuri în fața dificultăților vieții.

Nr. crt.	Denumirea beneficiarilor	Număr de beneficiari			
		Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
1	Persoane fără adăpost	1	1	1	2

Tabel nr. 20 Evoluția numărului de persoane fără adăpost 2021-2024

e) Persoane vârstnice

Problemele sociale ale persoanelor vârstnice sunt:

- sănătatea precară;
- venituri mici în raport cu necesitățile;
- izolare, singurătate;
- capacitatea scăzută de autogospodărire;
- absența suportului pentru familia care are în îngrijire un vârstnic dependent;
- un număr insuficient de locuri în centrele de asistență medico-socială din județ;

- nevoi spirituale;
- lipsa locuinței.

În sensul Legii nr. 17/2000 privind asistența socială a persoanelor vârstnice, cu modificările și completările ulterioare, sunt considerate persoane vârstnice, persoanele care au împlinit vârsta de pensionare stabilită de lege.

An	Total persoane vârstnice	Total masculi	Total femei
2011	2613	1098	1515
2021	3230	1333	1897
2025	3448	1418	2030

Tabel nr. 21 Evoluția numărului de persoane vârstnice pe categorii în anii 2011-2021-2025

Analiza evoluției populației vârstnice din orașul Luduș (2011-2025) în context european și legislativ

În orașul Luduș, județul Mureș, datele demografice arată o tendință clară de creștere a numărului de persoane vârstnice în perioada 2011-2025. Acest fenomen se aliniază unui trend mai larg observat la nivel european, unde populațiile îmbătrânesc rapid, iar autoritățile se confruntă cu provocări majore pentru adaptarea infrastructurii și serviciilor sociale la nevoile acestei categorii de vârstă.

Datele din orașul Luduș relevă o creștere constantă a numărului persoanelor vârstnice, în special în grupele de vârstă 70+ ani. În 2011, populația de 65-69 ani număra 791 de persoane, iar în 2021 a ajuns la 1122. Estimările pentru 2025 indică 1058 de persoane. Această creștere este mai pronunțată la femei, care reprezintă majoritatea în toate grupele de vârstă. De exemplu, în grupa 85+ ani, numărul femeilor crește de la 103 în 2011 la 227 în 2025, în timp ce bărbații vor ajunge la 98 în 2025.

Aceleași tendințe se observă și în grupele 70-74 ani, 75-79 ani și 80-84 ani, toate indicând o creștere a populației vârstnice și o predominanță clară a femeilor, ceea ce are implicații directe asupra serviciilor sociale și de sănătate locale.

În Uniunea Europeană, îmbătrânirea populației este un fenomen continuu. Conform Eurostat, până în 2050, aproximativ 30% din populația UE va avea peste 65 de ani, comparativ cu 20% în 2020. România este printre țările cu cea mai rapidă creștere a vârstnicilor, estimându-se că ponderea persoanelor de 65+ ani va ajunge la 25% până în 2050. Această tendință se aliniază cu evoluția observată în orașul Luduș, unde numărul vârstnicilor crește constant.

Un aspect esențial al gestionării îmbătrânirii populației este sprijinirea îngrijitorilor informali - membri ai familiei sau persoane apropiate care oferă îngrijire acasă. Aceștia sunt esențiali pentru prevenirea instituționalizării vârstnicilor, contribuind la menținerea lor în mediul familial și comunitar.

La nivel european, politicile și recomandările Comisiei Europene încurajează:

- ✓ Formarea și educația îngrijitorilor informali, pentru a oferi îngrijire de calitate acasă;
- ✓ Sprijin financiar și indemnizații, pentru a reduce povara economică asupra familiilor care oferă îngrijire;
- ✓ Servicii de asistență la domiciliu și consiliere psihologică, pentru a preveni epuizarea îngrijitorilor și pentru a asigura continuitatea îngrijirii.
- ✓ În România, legislația reflectă această preocupare:
- ✓ Legea nr. 17/2000 și Legea nr. 448/2006 oferă sprijin și formare pentru îngrijitorii informal, promovând îngrijirea la domiciliu și prevenirea instituționalizării;

✓ Legea nr. 125/2022 introduce un cadru clar pentru îngrijirea de lungă durată a persoanelor vârstnice, incluzând măsuri de sprijin financiar și profesional pentru îngrijitorii informal.

Datele demografice din Luduș arată că numărul persoanelor vârstnice va continua să crească, ceea ce presupune o presiune tot mai mare asupra sistemului de îngrijire. În acest context, sprijinirea îngrijitorilor informal devine vitală: prevenirea instituționalizării și menținerea vârstnicilor în comunitate nu doar că oferă o calitate mai bună a vieții acestora, dar reduce și costurile sistemului de îngrijire instituționalizată.

În acest context, autoritățile locale trebuie să dezvolte politici integrate care să includă:

- ✓ Extinderea serviciilor de îngrijire la domiciliu;
- ✓ Sprijin pentru îngrijitorii informal (formare, consiliere, suport financiar);
- ✓ Prevenirea instituționalizării și menținerea vârstnicilor în mediul familial și comunitar.

f) Victimele violenței domestice

În conformitate prevederile Legii 2017/2003 prin H.C.L. nr. 22/2019 s-a constituit și funcționează echipa mobilă pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică în orașul Luduș, având în componență sa 5 reprezentanți ai DAS Luduș și un reprezentant al Serviciului Public Poliția Locală din cadrul Orașului Luduș. Echipa mobilă este coordonată de directorul executiv al DAS Luduș.

Misiunea echipei mobile pentru intervenția de urgență în cazurile de violență domestică constă în a răspunde prompt și eficient situațiilor de violență, oferind protecție și sprijin imediat victimelor. Echipa acționează la fața locului pentru a evalua riscurile, a acorda asistență psihologică și socială de urgență și a facilita accesul victimelor la servicii specializate, inclusiv adăpost, consiliere juridică, sprijin medical și social. În paralel, echipa colaborează cu Poliția, Direcția de Asistență Socială Luduș, DGASPC Mureș și alte instituții implicate, monitorizând evoluția cazurilor și sprijinind victimele în prevenirea unor episoade viitoare de violență. Prin această activitate, echipa contribuie la creșterea siguranței persoanelor vulnerabile și la dezvoltarea unei rețele locale integrate de intervenție în cazurile de violență domestică.

Campaniile de prevenire a violenței domestice în școli nu sunt doar lecții teoretice, ci semnale de speranță și protecție pentru elevi. Ele construiesc un spațiu în care tinerii învață să recunoască abuzul, să ceară ajutor și să promoveze relații bazate pe respect și empatie. Prin informare, suport și implicare, aceste inițiative transformă școala într-un loc sigur și responsabil, unde fiecare elev înțelege că violența nu este niciodată o soluție, iar solidaritatea și prevenția sunt cheia unei comunități sănătoase.

g) Alte persoane în situații de risc social

Persoanele cu diferite adicții

Persoanele private de libertate

Persoanele sancționate cu măsură educativă sau pedeapsă neprivativă de libertate aflate în supravegherea serviciilor de probațiune

Categoriile enumerate mai sus sunt foarte slab reprezentate în numărul total al persoanelor aflate în nevoie.

6. Infrastructura serviciilor sociale din orașul Luduș și analiza capacității instituționale de furnizare a beneficiilor și serviciilor sociale.

Direcția de Asistență Socială Luduș este instituția publică specializată în administrarea și acordarea beneficiilor de asistență socială și a serviciilor sociale, înființată în subordinea Consiliului Local Luduș, ca direcție de asistență socială, la data de 28 august 2018 prin H.C.L. nr. 120/2018, cu scopul de a asigura, la nivelul orașului Luduș, aplicarea politicilor sociale în

domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială.

6.1. Atribuțiile Direcției de Asistență Socială

Serviciile sociale acordate de Direcție având drept scop exclusiv prevenirea și combaterea sărăciei și riscului de excluziune socială sunt adresate persoanelor și familiilor fără venituri sau cu venituri reduse, persoanelor fără adăpost, victimelor traficului de persoane, precum și persoanelor private de libertate și pot fi următoarele:

- a) servicii de consiliere și informare, servicii de inserție/reinserție socială, servicii de reabilitare și altele asemenea, pentru familiile și persoanele singure fără venituri sau cu venituri reduse;
- b) servicii sociale adresate copiilor străzii, persoanelor vârstnice singure sau fără copii și persoanelor cu dizabilități care trăiesc în stradă: adăposturi de urgență pe timp de iarnă, echipe mobile de intervenție în stradă sau servicii de tip ambulanță socială, adăposturi de noapte, centre rezidențiale cu găzduire pe perioadă determinată;
- c) centre care asigură condiții de locuit și de gospodărire pe perioadă determinată pentru tinerii care părăsesc sistemul de protecție a copilului;
- d) cantine sociale pentru persoanele fără venituri sau cu venituri reduse;
- e) servicii sociale acordate în sistem integrat cu alte măsuri de protecție prevăzute de legislația specială, acordate victimelor traficului de persoane pentru facilitarea reintegrării/reinserției sociale a acestora: centre de zi care asigură în principal informare, consiliere, sprijin emoțional și social în scopul reabilitării și reintegrării sociale, servicii acordate în comunitate care constau în servicii de asistență socială, suport emoțional, consiliere psihologică, consiliere juridică, orientare profesională, reinserție socială etc.;
- f) consiliere adresată familiei persoanei private de libertate aflate în custodia sistemului penitenciar privind serviciile sociale existente în comunitatea în care aceasta își va avea domiciliul sau reședința după eliberare, precum și servicii de consiliere acordate persoanei care a executat o măsură privativă de libertate în vederea susținerii reinserției sociale a acesteia.

(2) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate prevenirii și combaterii violenței domestice pot fi: centre de primire în regim de urgență a victimelor violenței domestice, centre de recuperare pentru victimele violenței domestice, locuințe protejate, centre de consiliere pentru prevenirea și combaterea violenței domestice, centre pentru servicii de informare și sensibilizare a populației și centre de zi care au drept obiectiv reabilitarea și reinserția socială a acestora, prin asigurarea unor măsuri de educație, consiliere și mediere familială, precum și centre destinate agresorilor.

(3) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate persoanelor cu dizabilități pot fi:

- a) cu prioritate, servicii de îngrijire la domiciliu destinate persoanelor cu dizabilități, precum și în centre de zi adaptate nevoilor acestora, potrivit atribuțiilor stabilite prin legile speciale;
- b) servicii de asistență și suport.

(4) Complementar acordării serviciilor prevăzute la alin. (3), în domeniul protecției persoanei cu dizabilități, Direcția:

- a) monitorizează și analizează situația persoanelor cu dizabilități din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor acestora, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante;
- b) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii pentru persoanele adulte cu dizabilități;
- c) creează condiții de acces pentru toate tipurile de servicii corespunzătoare nevoilor individuale ale persoanelor cu handicap;

- d) inițiază, susține și dezvoltă servicii sociale centrate pe persoana cu handicap, în colaborare sau în parteneriat cu persoane juridice, publice ori private;
 - e) asigură ponderea personalului de specialitate angajat în raport cu tipurile de servicii sociale;
 - f) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor;
 - g) asigură consilierea și informarea familiilor asupra drepturilor și obligațiilor acestora și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
 - h) implică în activitățile de îngrijire, reabilitare și integrare a persoanei cu handicap familia acesteia;
 - i) asigură instruirea în problematica specifică persoanei cu handicap a personalului, inclusiv a asistenților personali;
 - j) încurajează și susține activitățile de voluntariat;
 - k) colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități și transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu.
- (5) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate persoanelor vârstnice pot fi următoarele:
- a) servicii de îngrijire personală acordate cu prioritate la domiciliu sau în centre rezidențiale pentru persoanele vârstnice dependente, singure ori a căror familie nu poate să le asigure îngrijirea;
 - b) servicii de consiliere, de acompaniere, precum și servicii destinate amenajării sau adaptării locuinței, în funcție de natura și gradul de afectare a autonomiei funcționale.
- (6) Serviciile sociale acordate de Direcție destinate protecției și promovării drepturilor copilului sunt cele de prevenire a separării copilului de părinții săi, precum și cele menite să îi sprijine pe aceștia în ceea ce privește creșterea și îngrijirea copiilor, inclusiv servicii de consiliere familială, organizate în condițiile legii.
- (7) Complementar acordării serviciilor prevăzute la alin. (6), în domeniul protecției copilului, Direcția:
- a) monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii și justiției sociale;
 - b) realizează activitatea de prevenire a separării copilului de familia sa;
 - c) identifică și evaluează situațiile care impun acordarea de servicii și/sau beneficii pentru prevenirea separării copilului de familia sa;
 - d) elaborează documentația necesară pentru acordarea serviciilor și/sau beneficiilor și le acordă, în condițiile legii;
 - e) asigură consilierea și informarea familiilor cu copii în întreținere asupra drepturilor și obligațiilor acestora, asupra drepturilor copilului și asupra serviciilor disponibile pe plan local;
 - f) asigură și monitorizează aplicarea măsurilor de prevenire și combatere a consumului de alcool și droguri, de prevenire și combatere a violenței domestice, precum și a comportamentului delinvent;
 - g) vizitează periodic la domiciliu familiile și copiii care beneficiază de servicii și beneficii și urmărește modul de utilizare a beneficiilor, precum și familiile care au în îngrijire copii cu părinți plecați la muncă în străinătate;
 - h) înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii;
 - i) urmărește evoluția dezvoltării copilului și modul în care părinții acestuia își exercită drepturile și își îndeplinesc obligațiile cu privire la copilul care a beneficiat de o măsură de protecție specială și a fost reintegrat în familia sa;

j)colaborează cu direcția generală de asistență socială și protecția copilului în domeniul protecției copilului și îi transmite acesteia toate datele și informațiile solicitate din acest domeniu;

k)urmărește punerea în aplicare a hotărârilor comisiei pentru protecția copilului/instanței de tutelă referitoare la prestarea de către părinții apți de muncă a acțiunilor sau lucrărilor de interes local, pe durata aplicării măsurii de protecție specială etc.

6.2. Funcțiile Direcției de Asistență Socială Luduș

În aplicarea politicilor sociale în domeniul protecției copilului, familiei, persoanelor vârstnice, persoanelor cu dizabilități, precum și altor persoane, grupuri sau comunități aflate în nevoie socială, direcția îndeplinește, în principal, următoarele funcții:

a) de realizare a diagnozei sociale la nivelul unității administrativ-teritoriale respective, prin evaluarea nevoilor sociale ale comunității, realizarea de sondaje și anchete sociale, valorificarea potențialului comunității în vederea prevenirii și depistării precoce a situațiilor de neglijare, abuz, abandon, violență, a cazurilor de risc de excludere socială etc.;

b) de coordonare a măsurilor de prevenire și combatere a situațiilor de marginalizare și excludere

socială în care se pot afla anumite grupuri sau comunități;

c) de strategie, prin care asigură elaborarea strategiei de dezvoltare a serviciilor sociale și a planului anual de acțiune, pe care le supune spre aprobare consiliului local;

d) de execuție, prin asigurarea mijloacelor umane, materiale și financiare necesare pentru acordarea beneficiilor de asistență socială și furnizarea serviciilor sociale;

e) de administrare a resurselor financiare, materiale și umane pe care le are la dispoziție;

f) de comunicare și colaborare cu serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale altor autorități ale administrației publice centrale, cu alte instituții care au responsabilități în domeniul asistenței sociale, cu serviciile publice locale de asistență socială din alte unități administrativ-teritoriale, cu reprezentanții furnizorilor privați de servicii sociale, precum și cu persoanele beneficiare;

g) de promovare a drepturilor omului, a unei imagini pozitive a persoanelor, familiilor, grupurilor vulnerabile;

h) de reprezentare a unității administrativ-teritoriale în domeniul asistenței sociale.

6.3 Instituții și organizații neguvernamentale în cadrul colaborării interinstituționale ale Direcției de Asistență Socială Luduș

Direcția de Asistență Socială Luduș colaborează cu un număr semnificativ de instituții publice, care contribuie activ la sprijinirea beneficiarilor serviciilor oferite și la îndeplinirea atribuțiilor specifice. Direcția lucrează în strânsă colaborare cu Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș pentru furnizarea serviciilor sociale, iar împreună cu Agenția Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Mureș, coordonează procesul de monitorizare a acordării beneficiilor sociale.

Pe lângă aceste instituții publice, Direcția de Asistență Socială Luduș beneficiază de sprijinul unor alte organizații și instituții colaboratoare, care susțin activitatea de asistență socială la nivel local. Aceste entități contribuie nu doar la protecția copilului, ci și la furnizarea de servicii complementare, precum: servicii educaționale, psihologice, psihopedagogice, de sănătate, juridice și de ocupare, pentru a asigura o abordare holistică a nevoilor beneficiarilor, după cum urmează:

- ✓ Unități de învățământ din orașul Luduș
- ✓ Spitalul orășenesc Dr. Valer Russu
- ✓ Centrul Județean de Resurse și de Asistență Educațională

- ✓ Direcția de Sănătate Publică a Județului Mureș
- ✓ Spitalul orășenesc Dr. Valer Russu
- ✓ Agenția Județeană de Ocuparea Forței de Muncă, punct de lucru Luduș
- ✓ Judecătoria Luduș
- ✓ Poliția Orașului Luduș
- ✓ Casa Județeană de Pensii Mureș
- ✓ Administrația Județeană a Finanțelor Publice Mureș, punct de lucru Luduș
- ✓ Unitățile de cult
- ✓ ONG-uri, etc.

6.4. Harta serviciilor sociale la nivelul orașului Luduș

Servicii sociale reprezintă „ansamblul de măsuri și acțiuni realizate în cadrul serviciului social licențiat, prin personal de specialitate, pentru implementarea planului de servicii sociale”, în scopul:

- ✓ prevenirii și depășirii situațiilor de dificultate, vulnerabilitate sau dependență;
- ✓ păstrării autonomiei și protecției persoanei;
- ✓ prevenirii marginalizării și excluziunii sociale;
- ✓ promovării incluziunii sociale;
- ✓ creșterii calității vieții beneficiarilor.

La nivelul orașului Luduș, serviciile sociale sunt furnizate de Direcția de Asistență Socială Luduș, Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Mureș, precum și de Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș, un furnizor privat de servicii sociale. Aceste servicii sunt dedicate grupurilor vulnerabile identificate în comunitate, printre care se numără:

persoanele vârstnice beneficiază de sprijin în îngrijire la domiciliu, consiliere și asistență medicală.

persoanele cu dizabilități fizice și psihice sunt cazate în centre rezidențiale și beneficiază de servicii de asistență personală, consiliere, recuperare și integrare socială.

copiii aflați în situații de risc beneficiază de servicii de protecție, consiliere, activități educative și programe menite să prevină marginalizarea.

Prin intermediul acestor structuri, orașul Luduș oferă o acoperire socială diversificată, adaptată nevoilor specifice ale beneficiarilor și coordonată între instituțiile publice și furnizorii privați licențiați, însă aceasta nu este suficientă pentru a răspunde integral tuturor nevoilor grupurilor vulnerabile.

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate
1	8790 CR-D-II	Centrul de Recuparare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, DGASPC Mureș	50
2	8790 SF-C	Serviciu de Îngrijire de tip familial DGASPC Mureș	560 copii și 386 familii/ persoane dintre care 9 copii sunt plasați la 7 familii /persoane cu domiciliul în orașul Luduș
3	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Maria – Luduș	6

		DGASPC Mureș	
4	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Matei – Luduș DGASPC Mureș	6
5	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Larisa – Luduș DGASPC Mureș	6
6	8790 CR-D-VII	Locuință maxim protejată Luca – Luduș DGASPC Mureș	6

Tabel nr. 22 Servicii sociale oferite de instituții publice

Servicii sociale oferite de furnizorii privați

Nr. crt.	Cod serviciu social, conform Nomenclatorului serviciilor sociale	Denumirea serviciului social	Capacitate
1	8891 CZ-C-II	Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina ” Luduș, Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș	20

Tabel nr. 23 Servicii sociale oferite de furnizorii privați

Asociația Filantropia Ortodoxă Alba-Iulia, Filiala Luduș prin Centrul de zi pentru copii „Sf. Mina ”, Luduș, asigură este un furnizor acreditat și licențiat în servicii sociale în domeniul protecției copilului care are drept scop prevenirea separării copilului de familie, prin acordarea de servicii de îngrijire, servicii recreative, educative, de menținere a stării de sănătate și de igienă, precum și hrană și supraveghere pe timp de zi, având o capacitate de 20 de locuri.

6.5. Analiza SWOT

Performanța unui sistem este strâns legată de reziliența sa, care reflectă abilitatea de a percepe și de a răspunde eficient la schimbările din mediul său. În cadrul managementului, eficiența presupune o gestionare atentă a proceselor de planificare, organizare, control, implementare a procedurilor și respectarea unei reglementări legale corespunzătoare.

Analiza SWOT este o metodă fundamentală și eficientă în management, utilizată pentru a evalua poziția unei organizații. Scopul acestei analize este de a propune strategii ce permit integrarea optimă a factorilor interni și externi, alegând soluțiile care pun în valoare punctele forte ale organizației, minimizează riscurile și diminuează punctele vulnerabile.

Puncte tari	Puncta slabe
✓ DAS este înființată și funcționează în condițiile legii; ✓ DAS este acreditată, conform legislației, ca furnizor de servicii sociale; ✓ Este un serviciu în dezvoltare, care justifică alocarea de resurse umane și materiale; ✓ Deschiderea și disponibilitatea autorităților locale către identificarea de soluții	✓ Serviciile existente nu acoperă integral nevoile sociale ale anumitor grupuri vulnerabile; ✓ Număr redus de asociații, fundații/ONG-uri acreditate ca furnizori de servicii sociale; ✓ Identificarea insuficientă a beneficiarilor, corelată cu resursele umane limitate, ceea ce afectează acoperirea completă a nevoilor din

pentru eficientizarea activității serviciilor sociale deja existente; ✓ Personal cu studii de specialitate în asistența socială; ✓ Asistenți personali instruiți pentru persoanele încadrate în grad de handicap; ✓ Organizare eficientă a serviciilor de consiliere și informare; ✓ Colaborare eficientă cu instituții publice și organizații nonguvernamentale pentru furnizarea serviciilor sociale; ✓ Proceduri de lucru clare și coerente pentru buna desfășurare a activității Direcției de Asistență Socială; ✓ Existența unei rețele de colaborare interinstituțională la nivel județean; ✓ Personal cu studii de specialitate în asistența socială și experiență practică în lucrul cu beneficiari vulnerabili; ✓ Disponibilitatea platformelor digitale pentru informarea publicului și creșterea transparenței instituționale.	sistemul de servicii sociale; ✓ Lipsa unei baze de date centralizate care să conțină informații complete despre populația aflată în nevoie și tipologia problemelor sociale; ✓ Fonduri bugetare insuficiente pentru dezvoltarea sistemului de servicii sociale din orașul Luduș; ✓ Incapacitatea furnizorilor publici și privați de a acoperi integral pachetul de servicii necesare; ✓ Negativismul sau lipsa de implicare a beneficiarilor în rezolvarea problemelor sociale; ✓ Lipsa locuințelor sociale la nivelul orașului (pentru persoane fără adăpost, familii cu venituri mici sau fără venituri); ✓ Personal insuficient în acordarea serviciilor sociale; ✓ Lipsa unui sistem informatic integrat care să conecteze furnizorii publici și privați de servicii sociale; ✓ Nivel scăzut de digitalizare a proceselor administrative; ✓ Dependenta majoră de bugetul local, cu resurse financiare limitate; ✓ Insuficiente resurse financiare care să asigure o susținere reală a măsurilor de prevenire și combatere a marginalizării și excluziunii sociale;
Oportunități	Amenințări
✓ Localizarea geografică favorabilă a orașului; ✓ Existența unei legislații care reglementează standardele de cost pentru principalele tipuri de servicii sociale; ✓ Existența unor furnizori privați de servicii sociale licențiați la nivel local; ✓ Posibilitatea accesării fondurilor europene 2021–2027 pentru dezvoltarea infrastructurii sociale; ✓ Crearea de parteneriate public–privat pentru înființarea de centre sociale moderne; ✓ Dezvoltarea de proiecte intercomunitare în parteneriat cu alte localități din județul Mureș; ✓ Creșterea interesului societății civile pentru voluntariat și implicare comunitară; ✓ Încheierea de noi contracte de prestări servicii cu asociații și fundații, pentru	✓ Insuficiența resurselor financiare necesare pentru implementarea măsurilor de prevenire și combatere a marginalizării și excluziunii sociale; ✓ Creșterea gradului de sărăcie pentru anumite categorii de populație; ✓ Creșterea nevoilor sociale, care poate conduce la supraîncărcarea sistemului; ✓ Lipsa locurilor de muncă și migrarea forței de muncă în străinătate; ✓ Responsabilitatea scăzută a actorilor sociali în implicarea comunitară; ✓ Fenomenul de îmbătrânire a populației determină o creștere a dependenței demografice, cu impact negativ asupra veniturilor sociale; ✓ Instabilitate legislativă și birocrație excesivă;

dezvoltarea de noi servicii sociale.	✓ Scăderea natalității și migrarea tinerilor, care reduc baza de contribuabili; ✓ Lipsa voluntarilor care ar putea acorda ajutor pentru grupurile vulnerabile; ✓ Lipsa locurilor de muncă pe piața muncii, în special pentru persoanele cu dizabilități, persoane de alte etnii, tineri, etc.; ✓ Voluntariatul nu reprezintă o caracteristică importantă a comunității locale. ✓ Creșterea costurilor de trai, accentuând vulnerabilitatea socială.
--------------------------------------	---

Analiza serviciilor sociale existente la nivelul orașului Luduș, oferite persoanelor din grupurile vulnerabile de către furnizorii publici și privați acreditați în condițiile legii, a evidențiat faptul că aceste servicii satisfac doar anumite categorii de beneficiari, în timp ce nevoile altor grupuri vulnerabile rămân parțial sau total neacoperite. În principal, serviciile se concentrează pe persoanele cu dizabilități, vârstnici și copii aflați în situații de risc, oferind asistență personală, consiliere, informare și suport în integrarea socială.

Totuși, analiza a relevat că există lacune semnificative pentru alte categorii de persoane: persoane fără adăpost, familii cu venituri reduse sau fără venituri, tineri aflați în risc de marginalizare, persoane care suferă de boli cronice sau dependente de îngrijire pe termen lung.

De asemenea, capacitatea furnizorilor locali, atât publici cât și privați, de a răspunde cerințelor diversificate este limitată de resursele financiare și umane insuficiente, precum și de lipsa infrastructurii adecvate, inclusiv locuințe sociale și centre specializate. În acest context, serviciile sociale existente reușesc să ofere sprijin doar parțial, iar necesitatea extinderii și diversificării acestora este evidentă pentru a asigura o acoperire reală a tuturor grupurilor vulnerabile din comunitate.

Direcția de Asistență Socială nu dispune de o rețea extinsă de servicii sociale, având în prezent un singur serviciu social acreditat și licențiat, care se adresează exclusiv persoanelor vârstnice, oferindu-le îngrijiri la domiciliu. Această situație limitează semnificativ capacitatea DAS de a răspunde diverselor nevoi ale altor categorii vulnerabile din comunitate.

Orașul Luduș nu are resursele financiare necesare pentru a contracta întreaga gamă de servicii sociale oferită de furnizorii privați, deși există o cerere reală în comunitate pentru astfel de servicii. Această situație se datorează mai multor factori interdependenți: buget limitat al autorităților locale, prioritizarea cheltuielilor pentru alte domenii de interes public, lipsa unor mecanisme eficiente de atragere a fondurilor externe și dificultățile în planificarea și coordonarea serviciilor sociale în funcție de nevoile reale ale populației.

Consecința directă este că anumite grupuri vulnerabile, cum ar fi tinerii aflați în risc, persoanele cu dizabilități, familiile cu venituri reduse sau persoanele fără adăpost, rămân parțial sau total neacoperite de sistemul de asistență socială. Lipsa unei oferte diversificate limitează incluziunea socială și crește riscul marginalizării acestor categorii. În acest context, extinderea rețelei de servicii sociale și diversificarea acestora devin priorități esențiale pentru asigurarea unui suport real și accesibil tuturor grupurilor vulnerabile din oraș. Serviciile sociale furnizate de DGASPC Mureș, prin Centrul de Recuperare și Reabilitare Neuropsihiatrică Luduș, deservește beneficiari de pe tot teritoriul județului Mureș.

Analiza datelor colectate la nivelul comunității

Cercetarea a fost realizată pe baza unui chestionar aplicat unui număr de 148 de respondenți, selectați astfel încât să ofere o imagine relevantă asupra grupului vizat de studiu. Eșantionul include persoane din diferite categorii de vârstă, ceea ce permite o analiză comparativă a opiniilor și atitudinilor în funcție de această variabilă socio-demografică.

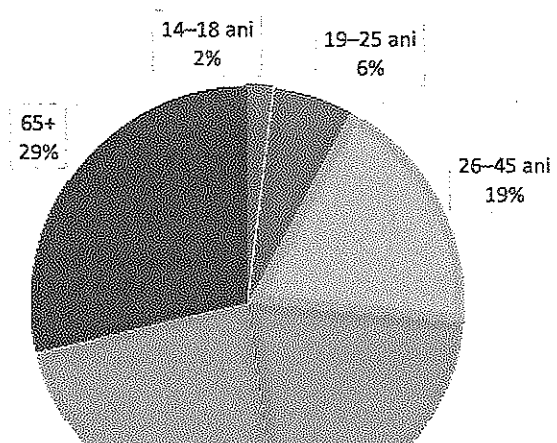
Distribuția respondenților pe categorii de vârstă oferă informații esențiale pentru înțelegerea profilului participanților și pentru interpretarea adecvată a rezultatelor obținute.

Analiza acestor date contribuie la conturarea unei perspective generale asupra structurii eșantionului, evidențiind gradul de reprezentativitate al diferitelor segmente de populație în cadrul studiului.

1. Categoria de vârstă a respondenților

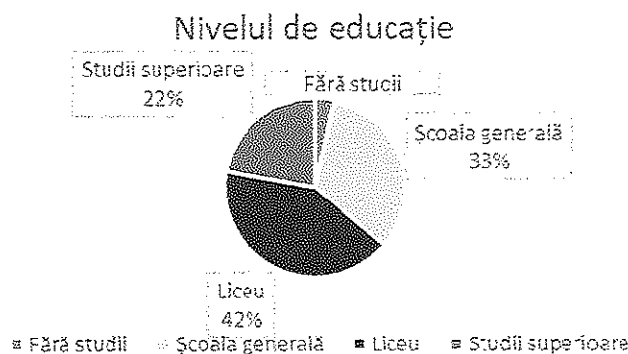
La întrebarea privind categoria de vârstă, distribuția respondenților a fost următoarea:

CATEGORII DE VÂRSTĂ

La întrebarea privind categoria de vârstă, cei mai mulți respondenți se încadrează în grupa peste 66 de ani (29,1%), urmați de cei între 60-65 ani (23,6%) și 46-60 ani (21,6%). Aceasta indică o participare preponderentă a persoanelor mature și vârstnice, ceea ce este relevant pentru percepțiile asupra serviciilor sociale și priorităților comunității. Grupurile tinere (14-25 ani) sunt subreprezentate, sugerând că implicarea acestora în chestionar a fost mai redusă.

În ceea ce privește nivelul de educație al respondenților, rezultă că majoritatea respondenților au studii liceale (41,9%), iar un procent important are studii generale (33,1%). Persoanele cu studii superioare reprezintă 22,3%, în timp ce doar 3,4% nu au studii. Acest profil educațional sugerează că participanții au un nivel variat de instruire, ceea ce poate influența modul în care percep și utilizează serviciile sociale.

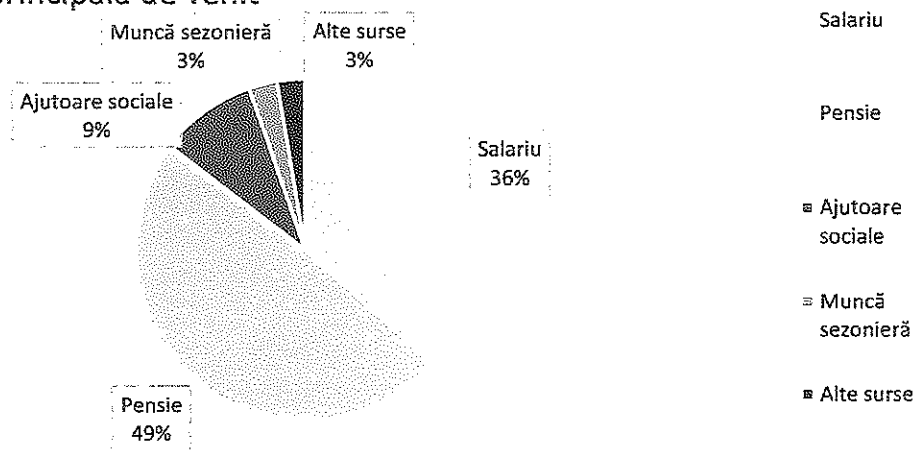

În urma analizei sursei de venit a respondenților, se remarcă un model economic clar structurat pe două segmente majore: aproximativ jumătate dintre participanți (49,3%) obțin venitul principal din pensii, ceea ce reflectă un profil predominant vârstnic al populației studiate. Al doilea grup semnificativ (37,2%) obține venituri din salarii, ceea ce sugerează că o parte importantă din eșantion este activă pe piața muncii.

În contrast, veniturile provenite din ajutoare sociale, muncă sezonieră sau alte surse sunt relativ reduse, iar acest lucru indică o dependență scăzută de surse mai puțin stabile de venit. Cu toate acestea, un aspect mai puțin evident, dar semnificativ, este faptul că aproximativ 15% dintre respondenți nu dispun de venituri constante. Acest segment include persoane care nu beneficiază de surse de venit previzibile, fie din cauza șomajului, fie din cauza caracterului neregulat al veniturilor obținute din activități ocazionale sau sezoniere. De asemenea, unii dintre aceștia ar putea depinde de ajutoare sociale sau sprijin financiar din partea altor surse, ceea ce face ca veniturile lor să nu fie constante sau stabile.

Această proporție semnificativă de respondenți fără venituri constante sugerează o vulnerabilitate economică și o incertitudine financiară mai mare pentru o parte dintre aceștia. Aceștia pot fi expuși unor riscuri economice, având dificultăți în a-și asigura un trai stabil pe termen lung, iar acest lucru poate contribui la creșterea inegalităților economice.

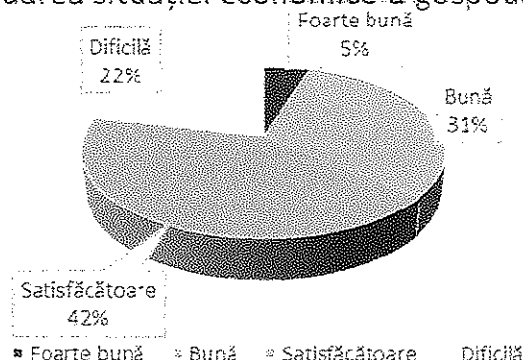
Sursa principală de venit

La întrebarea privind situația economică a gospodăriei, respondenții au oferit răspunsuri variate, reflectând percepții diferite asupra confortului financiar și calității vieții. Un procent redus de 4,7% consideră situația gospodăriei foarte bună, ceea ce indică un nivel ridicat de confort economic și posibilitatea de a duce o viață fără griji financiare, având acces la bunuri și servicii care sporesc starea de bine. Aproximativ 30,4% apreciază situația ca fiind bună, ceea ce le permite să acopere necesitățile curente și să facă mici economii sau cheltuieli pentru îmbunătățirea traiului, deși cu anumite limitări. Majoritatea respondenților, 41,2%, consideră situația satisfăcătoare, ceea ce înseamnă că veniturile le permit să ducă o viață stabilă și să își acopere strictul necesar, însă fără confort suplimentar sau posibilitatea de a-și permite cheltuieli care ar spori calitatea vieții. Un segment de 20,9% se confruntă cu dificultăți economice, având probleme în acoperirea cheltuielilor curente, ceea ce poate genera stres financiar și afectează negativ starea de bine. În fine, 4,1% dintre respondenți consideră situația foarte dificilă, ceea ce indică o vulnerabilitate semnificativă și un impact direct asupra posibilității de a duce o viață fără restricții. Distribuția răspunsurilor arată că, în general, majoritatea gospodăriilor au o percepție de stabilitate economică, dar doar un segment mic se bucură de confort complet și lipsa grijilor

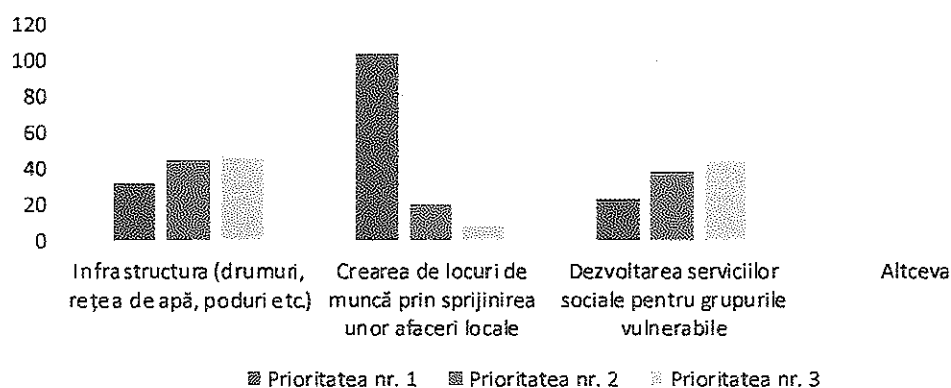
financiare. Celelalte categorii evidențiază diferențe importante în calitatea vieții și gradul de securitate economică, sugerând că o parte semnificativă a populației se află la limita traiului necesar sau întâmpină dificultăți financiare care afectează starea de bine.

Evaluarea situației economice a gospodăriei

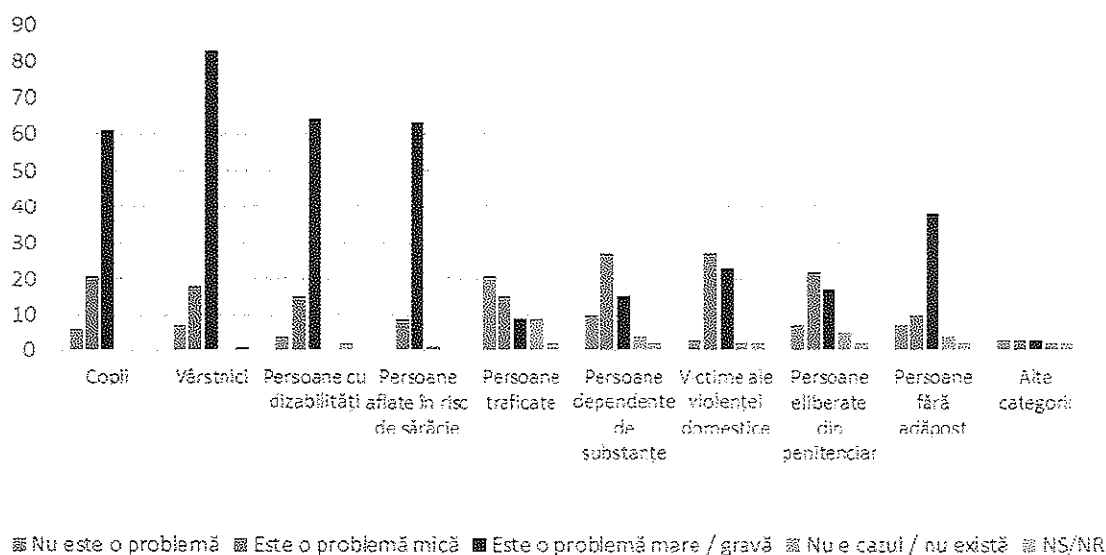
Analizând veniturile actuale ale gospodăriei, respondenții au oferit răspunsuri care reflectă diversitatea situațiilor financiare și gradul de confort în viața de zi cu zi. Un număr de 15 respondenți, adică aproximativ 10%, consideră că veniturile nu le ajung nici pentru strictul necesar, ceea ce indică dificultăți economice semnificative și un impact negativ asupra calității vieții și a stării de bine. Un grup mai mare de 54 de persoane, respectiv 36,5%, declară că veniturile le ajung numai pentru strictul necesar, ceea ce le permite să acopere necesitățile de bază, dar fără posibilitatea de a se bucura de confort suplimentar sau de activități care să le îmbunătățească calitatea vieții. Majoritatea respondenților, 57 persoane sau 38,5%, apreciază veniturile ca fiind suficiente pentru un trai decent, ceea ce le oferă stabilitate și siguranță, permițându-le să ducă o viață echilibrată și să aibă o stare de bine rezonabilă, chiar dacă anumite cheltuieli mai mari trebuie planificate cu atenție. Un număr mai mic, 14 respondenți sau 9,5%, consideră că veniturile le permit să cumpere și bunuri mai scumpe, dar cu restrângeri în alte domenii, ceea ce indică o stare de confort relativă, dar cu limitări în anumite aspecte ale traiului. În fine, un segment de 8 persoane, aproximativ 5,4%, se bucură de suficiente resurse financiare pentru a avea tot ce le trebuie fără restricții, ceea ce le conferă o calitate a vieții ridicată și posibilitatea de a duce o viață fără griji financiare. Distribuția răspunsurilor arată că majoritatea gospodăriilor se situează în zona veniturilor suficiente pentru traiul de zi cu zi, însă există un segment semnificativ care întâmpină dificultăți, iar doar o mică parte se bucură de confort complet și libertatea de a-și satisface toate dorințele. Aceste rezultate permit o evaluare nu doar a nivelului economic, ci și a stării de bine și a calității vieții în rândul populației studiate, evidențiind inegalitățile în capacitatea gospodăriilor de a duce o viață fără griji.

Problemele prioritare din orașului

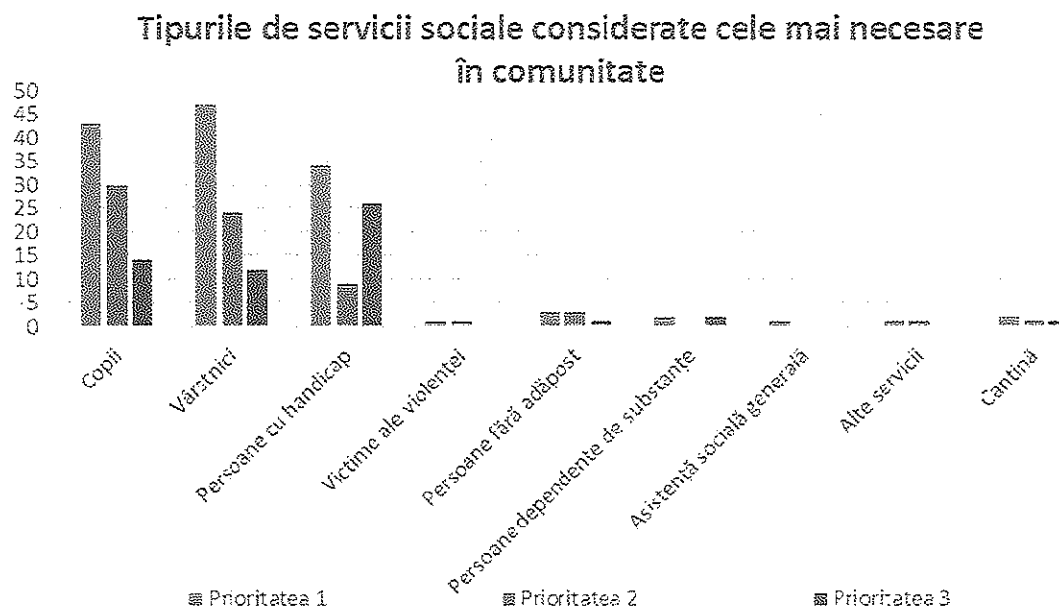
La întrebarea privind cele mai importante probleme ale orașului Luduș, respondenții au indicat majoritar crearea de locuri de muncă prin sprijinirea afacerilor locale, 103 persoane, adică aproape 70%, considerând aceasta ca fiind problema principală, ceea ce reflectă o preocupare majoră pentru stabilitatea economică și oportunitățile de angajare. Infrastructura orașului, care include drumuri, rețeaua de apă și podurile, este considerată prioritară de 20,9% dintre respondenți ca problemă principală, dar apare mai frecvent pe locurile doi și trei, 29,7% și respectiv 31,1%, evidențiind că modernizarea infrastructurii este o preocupare constantă. Dezvoltarea serviciilor sociale pentru grupurile vulnerabile este indicată ca prioritate principală de 15,5% dintre respondenți, dar apare frecvent pe locurile doi și trei, 25,7% și 29,1%, ceea ce arată interesul comunității pentru sprijinirea persoanelor aflate în dificultate și pentru creșterea calității serviciilor sociale. Niciun respondent nu a menționat alte probleme, ceea ce sugerează că principalele preocupări sunt concentrate în aceste trei domenii. În ansamblu, datele arată că locuitorii orașului Luduș prioritizează în primul rând crearea de locuri de muncă, dar acordă o atenție semnificativă și infrastructurii și serviciilor sociale, evidențiind o abordare echilibrată între dezvoltarea economică și bunăstarea comunității.

Categorii sociale considerate problematice

Analizând variabila categorii sociale considerate probleme la nivelul comunității, respondenții au indicat în primul rând că vârstnicii reprezintă o problemă semnificativă, 56,1% considerând această categorie ca o problemă mare sau gravă, ceea ce reflectă preocuparea comunității pentru protecția și sprijinul persoanelor în vârstă. Copiii și persoanele cu dizabilități au fost de asemenea menționați frecvent ca fiind o problemă mare, 41,2% respectiv 43,2%, arătând o conștientizare a necesității de a acorda atenție acestor grupuri vulnerabile.

Persoanele aflate în risc de sărăcie sunt percepute ca o problemă majoră de 42,6% dintre respondenți, indicând o preocupare pentru inegalitățile economice și pentru nevoile sociale de bază. În schimb, persoane traficate și alte categorii precum dependenții de substanțe sau victimele violenței domestice au fost indicate mai frecvent ca probleme mici decât ca probleme mari, ceea ce sugerează că acestea sunt percepute ca mai puțin răspândite în comunitate, dar totuși necesită atenție. Persoanele fără adăpost, victimele violenței domestice și persoanele eliberate din penitenciar sunt percepute ca probleme medii, fiind indicate în proporții semnificative pe toate treptele de gravitate, ceea ce reflectă o preocupare constantă pentru incluziunea socială și siguranța comunității. În ansamblu, datele arată că locuitorii comunității Luduș sunt preocupați în principal de grupurile vulnerabile care necesită sprijin constant și intervenții sociale, evidențiind prioritățile pentru politici locale în domeniul protecției sociale și al bunăstării comunității.

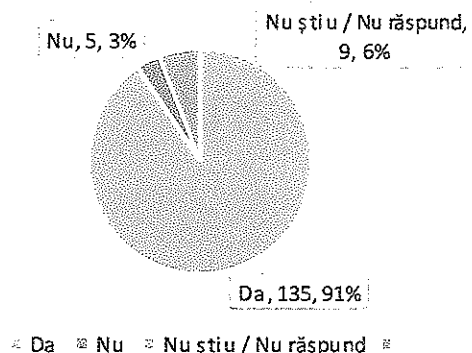
Majoritatea respondenților au subliniat nevoia acută de servicii sociale pentru vârstnici și copii, cu 31,8% și respectiv 29,1% dintre aceștia plasând aceste categorii pe primul loc în topul priorităților comunității. Aceasta reflectă preocuparea semnificativă pentru protecția celor mai vulnerabile grupuri și pentru asigurarea unui sprijin adecvat celor care depind cel mai mult de ajutor social.

De asemenea, 23% dintre respondenți au considerat persoanele cu handicap ca având cea mai mare nevoie de servicii sociale, iar 17,6% le-au plasat pe locul al treilea, ceea ce indică faptul că, deși aceste servicii sunt importante, ele nu sunt percepute ca fiind cele mai urgente în comparație cu nevoile vârstnicilor și copiilor.

Categorii precum victimele violenței, persoanele fără adăpost, dependenții de substanțe sau cantinele sociale au fost menționate mai rar și cu ponderi mai mici, ceea ce sugerează că, deși aceste probleme există în comunitate, ele nu sunt considerate prioritare în acest moment.

În ansamblu, datele arată că locuitorii comunității consideră prioritare serviciile sociale destinate vârstnicilor, copiilor și persoanelor cu handicap, subliniind astfel importanța unui sistem de protecție socială care să asigure siguranța și o calitate mai bună a vieții pentru cei mai vulnerabili membri ai societății.

Cunoașterea surselor de sprijin în situații dificile

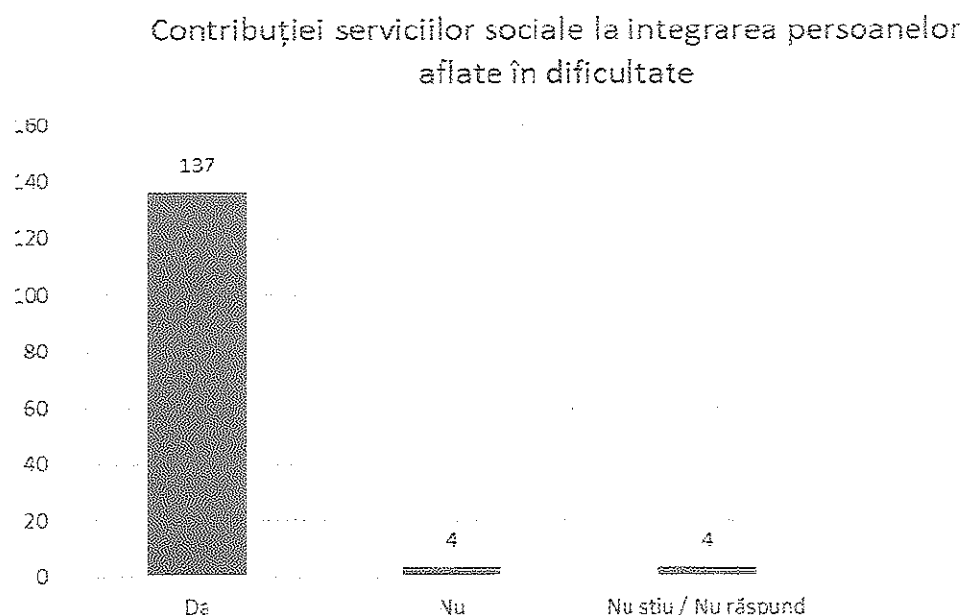
Majoritatea covârșitoare a respondenților, 91,2%, au declarat că știu cui să se adreseze atunci când au nevoie de ajutor, ceea ce indică un nivel ridicat de informare și acces la resursele comunitare. Doar un procent mic, 3,4%, nu știe cui să se adreseze, iar 6,1% nu au știut sau nu au dorit să răspundă. Acest lucru sugerează că în comunitatea Luduș există o conștientizare generală asupra instituțiilor și serviciilor care pot oferi sprijin, ceea ce reprezintă un aspect pozitiv pentru eficiența intervențiilor sociale și pentru capacitatea oamenilor de a solicita ajutor atunci când se confruntă cu dificultăți.

Sursă de informare	Prima mențiune	A doua mențiune	A treia mențiune	A patra mențiune	A cincea mențiune
Direcția de Asistență Socială Luduș	39,2%	8,8%	6,8%	0%	0%
Media (TV, radio, ziare)	15,5%	16,2%	11,5%	2,7%	0%
Internet	29,7%	14,9%	14,2%	4,1%	0%
Prieteni	14,9%	6,8%	3,4%	24,3%	0%
Alte surse	0%	0%	0,7%	30,4%	0%

La întrebarea privind sursele de informare despre serviciile sociale disponibile în orașul Luduș, respondenții au menționat în primul rând Direcția de Asistență Socială (39,2%) și Internetul (29,7%) ca principale surse de informare. Media tradițională, precum televiziunea, radioul sau ziarele, a fost indicată ca primă sursă de 15,5% dintre respondenți, iar prietenii ca primă sursă de doar 14,9%.

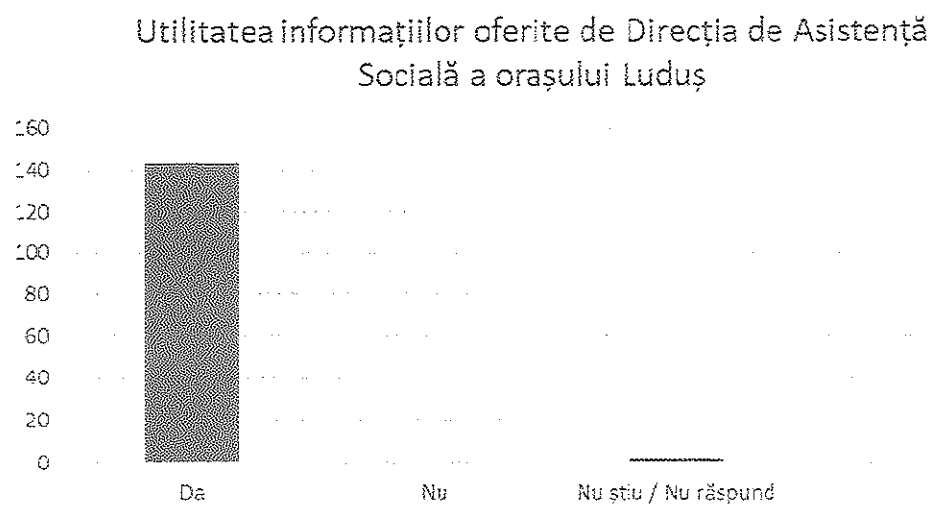
Pe pozițiile secundare și terțiare, Internetul și media au continuat să fie surse importante de informare, iar prietenii și alte surse au apărut mai frecvent în mențiunile ulterioare, ceea ce arată că informarea despre serviciile sociale se realizează printr-un mix de canale, dar instituțiile oficiale și mediul online rămân principalele puncte de referință. Aceasta indică atât importanța

comunicării oficiale directe, cât și rolul crescând al platformelor digitale pentru transmiterea rapidă a informațiilor comunitare.

Majoritatea respondenților, respectiv 92,6%, consideră că serviciile sociale au un rol semnificativ în sprijinirea persoanelor aflate în dificultate și în promovarea incluziunii sociale. Aceștia subliniază importanța acestor servicii în ajutarea persoanelor vulnerabile să depășească obstacolele și să se integreze mai ușor în comunitate. În contrast, doar 2,7% dintre participanți nu sunt de acord cu această idee, iar un procent similar de 2,7% nu a avut o opinie clară sau nu a dorit să răspundă.

Aceste date reflectă o percepție pozitivă în rândul comunității, sugerând o încredere ridicată în eficiența serviciilor sociale în îmbunătățirea calității vieții celor aflați în situații de vulnerabilitate.

Analizând variabila utilitatea informațiilor oferite de Direcția de Asistență Socială a orașului Luduș, rezultă că majoritatea covârșitoare a respondenților, 97,3%, consideră că aceste